

MAGYAR KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2009. március 27.,
péntek

38. szám

Ára: 2475,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

2009. évi X. törvény	Az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Kínai Népköztársaság Kormánya közötti, a tengeri közlekedésről szóló megállapodás és az azt módosító jegyzőkönyv kihirdetéséről	7669
2009. évi XI. törvény	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyiptomi Arab Köztársaság Kormánya között a diplomata útlevéllel rendelkező állampolgáraik kölcsönös vízummentességéről szóló megállapodás kihirdetéséről	7676
59/2009. (III. 27.) Korm. rendelet	A NATO Biztonsági Beruházási Program keretében megvalósuló beszerzésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 40/2005. (III. 10.) Korm. rendelet módosításáról . .	7679
60/2009. (III. 27.) Korm. rendelet	Egyes nyugdíj- és időügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról	7679
30/2009. (III. 27.) FVM rendelet	A sertésállományok Aujeszky-betegségtől való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról	7681
31/2009. (III. 27.) FVM rendelet	A kényelv betegség elleni védekezés szabályairól	7687
13/2009. (III. 27.) KHEM rendelet	A vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet módosításáról	7693
3/2009. (III. 27.) KüM rendelet	A tartós külszolgálatot teljesítő köztisztviselők és munkavállalók alapellátmányának, illetve ideiglenes külföldi kiküldetése napidíjának összegéről és azok kifizetéséről . .	7694
12/2009. (III. 27.) OKM rendelet	A helyi önkormányzatok által fenntartott múzeumok szakmai támogatásáról	7703
5/2009. (III. 27.) PM rendelet	A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III. 10.) PM rendelet módosításáról	7705

A tartalomjegyzék a 7668. oldalon folytatódik.

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

34/2009. (III. 27.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata.	7706
35/2009. (III. 27.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata.	7711
36/2009. (III. 27.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata.	7722
37/2009. (III. 27.) AB végzés	Az Alkotmánybíróság végzése	7724
38/2009. (III. 27.) AB végzés	Az Alkotmánybíróság végzése	7725
39/2009. (III. 27.) AB végzés	Az Alkotmánybíróság végzése	7726
40/2009. (III. 27.) AB végzés	Az Alkotmánybíróság végzése	7727
41/2009. (III. 27.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata.	7728
1034/2009. (III. 27.) Korm. határozat	A 2009. évi központi költségvetés általános tartalékának előirányzatából történő felhasználásról	7737
1035/2009. (III. 27.) Korm. határozat	Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Közép-Magyarországi Operatív Program fekvőbeteg-szakellátás fejlesztésével kapcsolatos, a Fővárosi Önkormányzat „Uzsoki Utcai Kórház regionális egészségügyi központ rekonstrukció II. ütem” című kiemelt projektjével összefüggő többletkapacitás előzetes befogadásáról	7738
13/2009. (III. 27.) ME határozat	A Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zártkörűen Működő Részvénytársaság Ellenőrző Bizottsága tagjának visszahívásáról	7739
14/2009. (III. 27.) KüM határozat	A Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 94/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. és 3. §-ai hatálybalépéséről	7739

Hivatalos Értesítő (2009/12. szám)

II. Törvények

2009. évi X. törvény

**az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai,
másrészről
a Kínai Népköztársaság Kormánya közötti, a tengeri közlekedésről szóló megállapodás
és az azt módosító jegyzőkönyv kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Kínai Népköztársaság Kormánya közötti, a tengeri közlekedésről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) és az azt módosító jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Megállapodást és a Jegyzőkönyvet e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Megállapodás és a Jegyzőkönyv hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás
egyrészről az Európai Közösség és tagállamai,
másrészről a Kínai Népköztársaság Kormánya között
a tengeri szállításról**

A BELGA KIRÁLYSÁG,
A DÁN KIRÁLYSÁG,
A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,
A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,
A SPANYOL KIRÁLYSÁG,
A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,
ÍRORSZÁG,
AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,
A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,
A HOLLAND KIRÁLYSÁG,
AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,
A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,
A FINN KÖZTÁRSASÁG,
A SVÉD KIRÁLYSÁG,
NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,

mint az Európai Közösséget létrehozó szerződés részes felei (a továbbiakban: „a Közösség tagállamai”), és

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG,
a továbbiakban „Közösség”,
egyrészről, és

A KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA,
a továbbiakban „Kína”,
másrészről,

FIGYELEMBE VÉVE az Európai Gazdasági Közösség és a Kínai Népköztársaság között 1985 májusában megkötött kereskedelmi és gazdasági együttműködési megállapodást,

FIGYELEMBE VÉVE a Közösség és tagállamai, valamint Kína között a tengeri szállítás területén meglévő kapcsolatok fontosságát,

HITET TÉVE AMELLETT, hogy a Felek között a nemzetközi tengeri szállítás terén való együttműködés előnyös a Kína, valamint a Közösség és tagállamai közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok fejlesztése szempontjából,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy a nemzetközi tengeri szállítás területén az egyenlőség és a kölcsönös előny elve alapján tovább erősítsék és egységesítsék a kapcsolatokat,

FELISMERVE a tengeri szállítási szolgáltatások fontosságát és törekedve a szállítási lánc hatékonyságának növelése érdekében a tengeri szakaszt tartalmazó kombinált szállítás további ösztönzésére,

FELISMERVE a rugalmas és piacorientált megközelítés továbbfejlesztésének fontosságát, valamint mindkét fél gazdasági szereplői számára a saját nemzetközi teherszállítási szolgáltatásaik ellenőrzéséből és működtetéséből származó előnyöket a hatékony nemzetközi tengeri szállítási rendszer összefüggésében,

FIGYELEMBE VÉVE a Közösség tagállamai és Kína között meglévő kétoldalú tengeri megállapodásokat,

TÁMOGATVA a Kereskedelmi Világszervezet keretében a tengeri szállítási szolgáltatásokkal kapcsolatosan zajló többoldalú tárgyalásokat,

ÜGY HATÁROZTAK, hogy megkötik ezt a megállapodást, és e célból meghatalmazottjaikként kijelölték:

A BELGA KIRÁLYSÁG:

Isabelle DURANT

miniszterelnök-helyettest és mobilitási és szállítási minisztert,

A DÁN KIRÁLYSÁG:

Bendt BENDTSEN

gazdasági, kereskedelmi és ipari minisztert,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG:

Manfred STOLPE

közlekedési, építés- és lakásügyi szövetségi minisztert,

Wilhelm SCHÖNFELDER

nagykövetet, a Németországi Szövetségi Köztársaság állandó képviselőjét,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG:

Georgios ANOMERITIS

kereskedelmi flottáért felelős minisztert,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG:

Francisco ÁLVAREZ-CASCOS FERNÁNDEZ

fejlesztési minisztert,

* A törvényt az Országgyűlés a 2009. március 9-i ülésnapján fogadta el.

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG:

Pierre SELLAL

nagykövetet, a Francia Köztársaság állandó képviselőjét,

ÍRORSZÁG:

Peter GUNNING-ot,

Írország helyettes állandó képviselőjét,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG:

Pietro LUNARDI

infrastruktúráért és közlekedésért felelős minisztert,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG:

Henri GRETHEN

gazdasági minisztert, közlekedési minisztert,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG:

Roelf Hendrik de BOER

közlekedési, hírközlési és közművekért felelős minisztert,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG:

Mathias REICHHOLD

szövetségi közlekedési, innovációs és technológiaügyi minisztert,

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG:

Luís Francisco VALENTE DE OLIVEIRA

közművekért felelős, közlekedési és lakásügyi minisztert,

A FINN KÖZTÁRSASÁG:

Kimmo SASI

közlekedési és hírközlési minisztert,

A SVÉD KIRÁLYSÁG:

Ulrica MESSING

hírközlési minisztert,

NAGY BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA:

David JAMIESON

közlekedésért felelős parlamenti államtitkárt,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG:

Bendt BENDTSEN-t,

a Dán Királyság gazdasági, kereskedelmi és ipari miniszterét,

az Európai Unió Tanácsának hivatalvezetőjét,

Loyola de PALACIO-t,

az Európai Közösségek Bizottságának alelnökét,

A KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA:

Chunxian ZHANG-t,

a Kínai Népköztársaság hírközlési miniszterét,

AKIK kicserélve jó és kellő alakban talált meghatalmazásaikat,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

Cél

E megállapodás célja a Felek gazdasági szereplői érdekében azon feltételek javítása, amelyek mellett a Kína felé és felől, a Közösség felé és felől, valamint egyrésről a Közösség, illetve Kína felé és felől, másrésről harmadik országok felé és felől irányuló tengeri teherszállítási műveleteket végrehajtják. A megállapodás alapja a tengeri szállítási szolgáltatások szabad nyújtásának elve, a rakományokhoz és a harmadik országok kikötői közötti áru fuvarozáshoz való szabad hozzáférésnek az elve, valamint a kereskedelmi jelenléttel kapcsolatosan a kikötőkhöz és a kiegészítő szolgáltatásokhoz való korlátlan hozzáférés, illetve azok igénybevétele esetén a hazai vállalatokéval megegyező bánásmód elve. A megállapodás hatálya alá tartozik a háztól házig történő szolgáltatások minden vonatkozása.

2. cikk

Hatály

(1) E megállapodás Kínának és a Közösség tagállamainak a kikötői közötti nemzetközi tengeri teherszállításra és logisztikai szolgáltatásokra – beleértve a tengeri szakaszt tartalmazó kombinált műveleteket –, valamint a Közösség tagállamainak a kikötői közötti nemzetközi tengeri teherszállításra vonatkozik. A megállapodás vonatkozik a harmadik országok kikötői közötti áru fuvarozásra, illetve olyan berendezések – például üres konténerek – mozgatására Kína kikötői vagy a Közösség valamely tagállamának a kikötői között, amelyeket nem fizetés ellenében szállítanak.

Amennyiben az egyik Fél hajói a másik Fél egyik kikötőjéből egy másikba, illetve a Közösség valamely tagállamának egyik kikötőjéből egy másikba hajóznak külföldre szánt rakomány berakodása vagy külföldről érkező rakomány kirakodása céljából, azt a nemzetközi tengeri szállítás részének kell tekinteni.

E megállapodás nem vonatkozik a Kína kikötői közötti, illetve a Közösség bármely tagállamának kikötői közötti belföldi szállításra.

(2) E megállapodás nem érinti a Kína és a Közösség tagállamai között megkötött olyan kétoldalú tengeri megállapodások alkalmazását, amelyek kívül esnek ezen megállapodás hatályán.

(3) E megállapodás nem érinti harmadik Felek hajóinak a teher- és utasszállítási tevékenységek folytatásához való jogát a Felek kikötői, illetve valamelyik Fél és egy harmadik Fél kikötői között.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E megállapodás alkalmazásában:

a) „nemzetközi tengeri teherszállítás és logisztikai szolgáltatások”: nemzetközi tengeri teherszállítási szolgáltatások nyújtása, és az ehhez kapcsolódó árukezelési, tárolási és raktározási szolgáltatások, vámkezelési szolgáltatások, konténerállomás és lerakat szolgáltatások a kikötő területén és a szárazföldön egyaránt, kereskedelmi hajózási képviselők és szállítmányozási szolgáltatások;

b) „kombinált szállítási műveletek”: több – köztük tengeri – szállítási mód igénybevételevel történő áruszállítás, amelyet egyetlen okmány kísér;

c) „kereskedelmi hajózási képviselők”: olyan tevékenységeket jelent, amelyek során az ügynök az adott földrajzi területen egy vagy több hajóját, vagy hajózási társaság üzleti érdekeit képviseli az alábbi célokból:

– a tengeri szállítás és a kapcsolódó szolgáltatások forgalomba hozatala és értékesítése az árajánlat megadásától a számlázásig, a társaságok nevében hajórajegy kibocsátása, szerződés kötése a szükséges kapcsolódó szolgáltatásokról, okmányok elkészítése, üzleti információk rendelkezésre bocsátása,

– eljárás a társaságok nevében, a hajó kikötésének megszervezése vagy szükség esetén a rakományok átvétele;

d) „szállítmányozási szolgáltatások”: olyan tevékenység, amelynek során a szolgáltató a fuvaroztató nevében megszervezi és felügyeli a szállítmányt, szerződést köt a kapcsolódó szolgáltatásokról, elkészíti az okmányokat és megadja a szükséges üzleti információkat;

e) „hajózási társaság” olyan társaság, amely megfelel az alábbi feltételeknek:

(i) Kína, a Közösség, vagy a Közösség valamely tagállama közjogával vagy magánjogával összhangban jött létre;

(ii) a létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése, vagy gazdasági tevékenységének székhelye Kínában, illetve a Közösségben található;

(iii) nemzetközi hajózási szolgáltatást nyújt a tulajdonában lévő vagy általa üzemeltetett hajókkal.

A Közösség valamely tagállama vagy Kína állampolgárai által ellenőrzött, a Közösségen vagy Kínán kívül letelepedett hajózási társaságok szintén kedvezményezettjei ezen megállapodás rendelkezéseinek, amennyiben hajóikat a szóban forgó tagállamban, illetve Kínában a vonatkozó jogszabályokkal összhangban tartják nyilván;

f) „leányvállalat”: egy hajózási társaság tulajdonában lévő, jogi személyiséggel rendelkező társaság;

g) „fióktelep”: az üzleti tevékenység folytatásának egy hajózási társaság tulajdonában lévő és jogi személyiséggel nem rendelkező helye;

h) „képviseleti iroda”: az egyik Félnek a másik Fél területén letelepedett hajózási társaságának a képviseleti irodája;

i) „hajó”: valamely Fél hajólajstromozási hivatalában annak a Félnek a lobogója alatt Kína, a Közösség, illetve valamely tagállamának a törvényeivel összhangban lajstromba vett és a nemzetközi tengeri szállításban részt vevő kereskedelmi hajó, beleértve a harmadik országok lobogója alatt hajózó, de Kína vagy a Közösség valamely tagállama hajózási társasága tulajdonában lévő, vagy általa üzemeltetett hajókat. Ez a kifejezés azonban nem terjed ki a hadihajókra és más, nem kereskedelmi hajókra.

4. cikk

Szolgáltatásnyújtás

(1) Minden Fél a másik Fél lobogója alatt hajózó, illetve a másik Fél állampolgárai vagy társaságai által üzemeltetett hajókat a saját hajóival összehasonlítva továbbra is megkülönböztetésmentes bánásmódban részesíti a kikötőkbe való bejutás, az említett kikötők infrastruktúrájának és kiegészítő tengeri szolgáltatásainak használata, valamint a kapcsolódó díjak és terhek, vámalkiságok, továbbá a kikötőhely kijelölése, valamint a be- és kirakodási létesítmények tekintetében.

(2) A Felek vállalják, hogy hatékonyan alkalmazzák a nemzetközi tengerhajózási piachoz és forgalomhoz való megkülönböztetésmentes és kereskedelmi alapon történő korlátlan hozzáférés elvét.

(3) Az (1) és (2) bekezdés elveinek alkalmazása során a Felek:

a) nem vezetnek be rakománymegosztásra vonatkozó záradékokat a tengeri szállítási szolgáltatásokról harmadik országokkal kötendő jövőbeli megállapodásokban, és ésszerű határidőn belül hatályon kívül helyezik az előző kétoldalú megállapodásokban esetlegesen már létező ilyen rendelkezéseket;

b) e megállapodás hatálybalépésével eltörölnek minden olyan egyoldalú igazgatási, technikai és egyéb intézkedést, amely a nemzetközi tengeri szállításban közvetve korlátozó vagy megkülönböztető hatást fejthetne ki a szolgáltatások szabad nyújtására;

c) e megállapodás hatálybalépésétől kezdődően tartózkodnak az olyan igazgatási, technikai és jogi intézkedések végrehajtásától, amelyek megkülönböztető hatást fejthetnek ki a másik Fél állampolgárai vagy társaságai ellen a nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások nyújtása tekintetében.

(4) Mindegyik Fél lehetővé teszi a másik Fél hajózási társaságai számára az első Félben nyilvántartásba vett hajózási társaságok által nyújtott bekötő szolgáltatásokhoz való – megkülönböztetésmentesen és az érintett társaságok által elfogadott feltételek mellett történő – hozzáférést

és azok használatát a Kína kikötői vagy a Közösség valamely tagállamának a kikötői között történő nemzetközi teherfuvarozás tekintetében.

5. cikk

Kereskedelmi jelenlét

A nemzetközi tengeri teherszállítási és logisztikai szolgáltatások nyújtására irányuló tevékenységek tekintetében – ideértve a háztól házig történő kombinált szállítási műveleteket – mindkét Fél engedélyezi a másik Fél hajózási társaságainak, hogy százszázalékos tulajdonukban lévő vagy közös beruházásban megvalósuló leányvállalatokat, fióktelepeket vagy képviseleti irodákat hozzanak létre, valamint hogy a leányvállalatok és fióktelepek gazdasági tevékenységet folytassanak a vonatkozó törvényekkel és rendelkezésekkel összhangban. Az ilyen tevékenységek különösen a következők:

1. rakomány felkutatása és helyfoglalás;
2. a hajórajegy – beleértve a nemzetközi tengeri szállításban általánosan elfogadott közvetlen hajórajegyet is – elkészítése, megerősítése, kezelése és kiadása; a fuvarokmányokkal és vámokmányokkal kapcsolatos dokumentáció elkészítése;
3. a szolgáltatási szerződésekből vagy díjszabásokból következő fuvardíj és egyéb költségek megállapítása, beszedése és átutalása;
4. szolgáltatási szerződések megtárgyalása és megkötése;
5. a közúti vagy vasúti szállítással, az árukezeléssel és egyéb vonatkozó kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos szerződések aláírása;
6. a díjszabás megállapítása és közzététele;
7. a szolgáltatással kapcsolatos marketingtevékenységek folytatása;
8. a gazdasági tevékenységhez szükséges berendezések birtoklása;
9. üzleti információk rendelkezésre bocsátása bármilyen eszközzel – beleértve a számítógépes információs rendszereket és az elektronikus adatcserét –, a távközléssel kapcsolatos minden megkülönböztetésmentes korlátozás betartása mellett;
10. közös vállalkozások létrehozása egyéb, helyben letelepedett kereskedelmi hajózási képviselletekkel az olyan kapcsolódó tevékenységek folytatása érdekében, mint például a hajók kikötésének megszervezése vagy rakományok átvétele szállítás céljából.

6. cikk

Átláthatóság

(1) Minden Fél – előzetes konzultáció és megfelelő előzetes bejelentés után – haladéktalanul közzétesz minden

olyan általános alkalmazású, idevonatkozó intézkedést, amely e megállapodás működésére vonatkozik, vagy hatással van arra.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett közzététel nem valósítható meg, ezt az információt más módon kell nyilvánosan hozzáférhetővé tenni.

(3) Minden Fél haladéktalanul válaszol a másik Félnek minden, az (1) bekezdés szerinti általános alkalmazású intézkedéseivel kapcsolatosan meghatározott információra vonatkozó kérdésére.

7. cikk

Nemzeti szabályozás

(1) A Felek gondoskodnak róla, hogy ésszerűen, objektíven és részrehajlás nélkül kezeljenek minden olyan általános alkalmazású intézkedést, amely a nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatásokat érinti.

(2) Azokban az esetekben, amikor engedélyre van szükség, az adott fél illetékes hatóságai a nemzeti törvények és rendelkezések értelmében teljesnek ítélt kérelem benyújtását követően ésszerű határidőn belül tájékoztatják a kérelmezőt a kérelemmel kapcsolatos határozatról. A kérelmező kérésére az adott Fél illetékes hatóságai – indokolatlan késedelem nélkül – tájékoztatást nyújtanak a kérelem állapotával kapcsolatban.

(3) Annak biztosítása érdekében, hogy a műszaki szabványokra, valamint az engedélyezési követelményekre és eljárásokra vonatkozó intézkedések ne korlátozzák szükségtelenül a kereskedelmet, a követelményeknek objektív, megkülönböztetésmentes, előre megállapított és átlátható feltételeken kell alapulniuk, mint például a szolgáltatás nyújtására való képesség; az engedélyezési eljárások pedig ne tartalmazzanak a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó korlátozást vagy akadályt.

8. cikk

Kulcsfontosságú személyzet

Az egyik Fél hajózási társaságainak a másik Fél területén letelepedett, százszázalékos tulajdonukban lévő vagy közös beruházásban megvalósuló leányvállalatainak, fióktelepeinek és képviseleti irodáinak – a fogadó országban érvényes jogszabályokkal összhangban – jogukban áll a kulcsfontosságú személyzetet az állampolgárságukra való tekintet nélkül alkalmazni. A Felek megkönnyítik a külföldi alkalmazottak számára a munka megkezdésére vonatkozó engedélyek és vízumok megszerzését.

9. cikk

Fizetési műveletek és tőkemozgás

(1) Az egyik Fél állampolgárainak vagy társaságainak a másik Fél területén végzett nemzetközi tengeri szállításból és kombinált műveletekből származó bevételeinek kifizetésére szabadon átváltható valutában kerülhet sor.

(2) Az egyik Félnek a másik Fél területén letelepedett hajózási társaságai leányvállalatainak, fióktelepeinek és képviseleti irodáinak gazdasági tevékenységéből származó bevételeinek és kiadásainak kifizetésére a fogadó ország pénznemében kerülhet sor. A helyi illetékeknek a fent említett hajózási társaságok, leányvállalatok, fióktelepek vagy képviseleti irodák által történő kifizetése után fennmaradó összeg szabadon külföldre utalható a banknak az átutalás napján érvényes átváltási árfolyamán.

10. cikk

Tengerészeti együttműködés

A Felek tengerészeti ágazatuk fejlesztésének elősegítése céljából arra ösztönzik az illetékes hatóságokat, hajózási társaságokat, kikötőiket, az érintett kutatási intézményeket, egyetemeiket és főiskoláikat, hogy működjenek együtt többek között az alábbi területeken:

1. a tevékenységeikkel kapcsolatos eszmecsere a nemzetközi tengerészeti szervezetek keretében;
2. kidolgozzák és tökéletesítik a tengeri szállítással és piacgazdálkodással kapcsolatos jogszabályokat;
3. a Felek kikötőinek és flottáinak hatékony kihasználása révén a nemzetközi tengeri kereskedelem számára elősegítik a hatékony szállítási szolgáltatást;
4. garantálják a hajózás biztonságát és megelőzik a tenger szennyezését;
5. előmozdítják a tengerészeti oktatást és szakképzést, különösen a tengerészek képzését illetően;
6. személyzetet, tudományos információkat és technológiát cserélnek;
7. fokozzák a kalózkodás és a terrorizmus leküzdésére irányuló erőfeszítéseiket.

11. cikk

Konzultáció és a jogviták rendezése

(1) A Felek kidolgozzák a megfelelő eljárásokat ezen megállapodás megfelelő végrehajtásának biztosítására.

(2) Amennyiben a Felek között bármilyen jogvita merül fel e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban, az illetékes hatóságaik mindent megtesznek a jogvita barátságos konzultáció útján történő megoldása érdekében. Abban az esetben, ha nem sikerül megállapodásra jutniuk, a jogvita rendezésére diplomáciai úton kerül sor.

12. cikk

Módosítás

E megállapodás a Felek között létrejött írásbeli megállapodás útján módosítható, és a módosítás a 15. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárásokkal összhangban lép hatályba.

13. cikk

Területi hatály

Ezt a megállapodást egyrészről azokra a területekre kell alkalmazni, amelyeken az Európai Közösséget létrehozó szerződést alkalmazzák, az abban meghatározott feltételek szerint, másrészről pedig Kína területére.

14. cikk

Hiteles szöveg

Ez a megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, dán, finn, francia, görög, holland, német, olasz, portugál, spanyol, svéd, valamint kínai nyelven, a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

15. cikk

Időtartam és hatálybalépés

(1) Ez a megállapodás öt éves időtartamra jön létre. Évente hallgatólagosan meg kell hosszabbítani, kivéve ha valamelyik Fél a lejárati dátuma előtt hat hónappal írásban felmondja azt.

(2) E megállapodást a Felek saját eljárásaiknak megfelelően hagyják jóvá.

E megállapodás az azt a napot követő második hónap első napján lép hatályba, amelyen a Felek értesítik egymást az első bekezdésben említett eljárások befejezéséről.

(3) Amennyiben bizonyos kérdések tekintetében ezen megállapodás kedvezőtlenebb, mint a Közösség egyes tagállamai és Kína között meglévő kétoldalú megállapodások, akkor a kedvezőbb rendelkezések az irányadók, a Közösség kötelezettségeinek a sérelme nélkül, és az Európai Közösséget létrehozó szerződés figyelembevételével. E megállapodás rendelkezései a Közösség tagállamai és Kína között megkötött előző kétoldalú megállapodások rendelkezései helyére lépnek, ha az utóbbi rendelkezések ellentmondanak az előbbieknek – az előző mondatban említett helyzet kivételével –, illetve megegyeznek azokkal. A meglévő kétoldalú megállapodások azon rendelkezései

továbbra is érvényben maradnak, amelyek nem tartoznak e megállapodás hatálya alá.

EN FE DE LO CUAL, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Acuerdo.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne aftale.

ZU URKUND DESSEN haben die unterzeichneten Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, ΟΙ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΙ ΕΘΕΣΑΝ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΩ ΑΠΤΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries have signed this Agreement.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leur signature sur le présent accord.

IN FEDE DI CHE i Plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente accordo.

TEN BLIJKE WAARVAN de, hiertoe naar behoren gemachtigde, ondergetekenden hun handtekening onder deze overeenkomst hebben gesteld.

EM FÉ DO QUE, os abaixo-assinados apuseram as suas assinaturas no presente Acordo.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

Hecho en Bruselas, el seis de diciembre del dos mil dos.

Udfærdiget i Bruxelles den sjette december to tusind og to.

Geschehen zu Brüssel am sechsten Dezember zweitausendzwei.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις έξι Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες δύο.

Done at Brussels on the sixth day of December in the year two thousand and two.

Fait à Bruxelles, le six décembre deux mille deux.

Fatto a Bruxelles, addì sei dicembre duemiladue.

Gedaan te Brussel, de zesde december tweeduizendtwee.

Feito em Bruxelas, em seis de Dezembro de dois mil e dois.

Tehty Brysselissä kuudentena päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakaksi.

Som skedde i Bryssel den sjätte december tjugohundratvå.

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige

Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

Suomen tasavallan puolesta

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea

For Det Europæiske Fællesskab

Für die Europäische Gemeinschaft

Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

For the European Community

Pour la Communauté européenne

Per la Comunita europea

Voor de Europese Gemeenschap

Pela Comunidade Europeia

Euroopan yhteisön puolesta

På Europeiska gemenskapens vägnar”

„Jegyzőkönyv

az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Kínai Népköztársaság Kormánya között létrejött, a tengeri közlekedésről szóló megállapodás módosításáról

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,

A LETT KÖZTÁRSASÁG,

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG,
A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,
A HOLLAND KIRÁLYSÁG,
AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,
A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,
A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,
A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,
A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,
A FINN KÖZTÁRSASÁG,
A SVÉD KIRÁLYSÁG,
NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYE-
SÜLT KIRÁLYSÁGA,

a továbbiakban: a tagállamok, akiket az Európai Unió Tanácsa képvisel, és

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG, a továbbiakban: a Közös-
ség, amelyet az Európai Unió Tanácsa képvisel,
egyrésről, valamint

A KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA,
másrésről,

TEKINTETTEL a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz és ezáltal a Közösséghez történt, 2004. május 1-jei csatlakozására,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság szerződő felévé válik az egyrésről az Európai Közösség és tagállamai, másrésről a Kínai Népköztársaság kormánya között létrejött, a tengeri közlekedésről szóló megállapodásnak (a továbbiakban: a megállapodás), amelyet 2002. december 6-án írtak alá Brüsszelben.

2. cikk

A megállapodás cseh, észt, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, szlovák és szlovén nyelvű, a jegyzőkönyvhöz csatolt szövege ugyanolyan feltételek mellett tekintendő hitelesnek, mint az e megállapodás 14. cikkével összhangban elkészített egyéb nyelvi változatok.

3. cikk

E jegyzőkönyvet a Szerződő Felek saját eljárásuknak megfelelően hagyják jóvá. A jegyzőkönyv a megállapodás hatálybalépésével azonos napon lép hatályba. Amennyi-

ben azonban a jegyzőkönyvet a Szerződő Felek a megállapodás hatálybalépésétől eltérő napon hagynák jóvá, a jegyzőkönyv azon a napon lép hatályba, amelyen a Felek értesítették egymást a belső jóváhagyási eljárás befejezéséről.

4. cikk

A jegyzőkönyv Pekingben, a kettőezer-ötödik év szeptember havának ötödik napján készült két példányban angol, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, spanyol, svéd, szlovák, szlovén és kínai nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

Por los Estados miembros

Za členské státy

For medlemsstaterne

Für die Mitgliedstaaten

Liikmesriikide nimel

Για τα κράτη μέλη

For the Member States

Pour les États membres

Per gli Stati membri

Dalibvalstu vārdā

Valstybių narių vardu

A tagállamok részéről

Għall-Istati Membri

Voor de lidstaten

W imieniu państw członkowskich

Pelos Estados-Membros

Za členské štáty

Za države članice

Jäsenvaltioiden puolesta

På medlemsstaternas vägnar

Por la Comunidad Europea

Za Evropské společenství

For Det Europæiske Fællesskab

Für die Europäische Gemeinschaft

Euroopa Ühenduse nimel

Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

For the European Community

Pour la Communauté européenne

Per la Comunità europea

Eiropas Kopienas vārdā

Europos bendrijos vardu

az Európai Közösség részéről

Għall-Komunità Ewropea

Voor de Europese Gemeenschap

W imieniu Wspólnoty Europejskiej

Pela Comunidade Europeia

Za Európske spoločenstvo

za Evropsko skupnost

Euroopan yhteisön puolesta

På Europeiska gemenskapens vägnar

Por el Gobierno de la República Popular China

Az 1. és a 2. cikkben szereplő egyik Szerződő Fél államanak az állampolgára a másik Szerződő Fél országa területére történő belépésre a nemzetközi határforgalom számára kijelölt határátkelőhelyeket veheti igénybe.

4. cikk

Jelen Megállapodás rendelkezései nem mentesítik az 1–2. cikkben említett állampolgárokat azon kötelezettség alól, hogy a másik Szerződő Fél országa területén a külföldiek tartózkodására, bevándorlására, munkavállalására és jövedelemszerző tevékenység folytatására vonatkozó hatályos jogszabályokat betartsák.

5. cikk

Jelen Megállapodás nem érinti a Szerződő Felek azon jogát, hogy a beutazási vagy tartózkodási engedélyt megtagadják azon személyektől, akiknek jelenlétét a területükön nem kívánatosnak tartják.

6. cikk

Közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból a Szerződő Felek bármelyike részben vagy egészben ideiglenesen felfüggesztheti jelen Megállapodás alkalmazását. A felfüggesztés bevezetéséről és annak feloldásáról diplomáciai úton haladéktalanul értesíteni kell a másik Szerződő Felet.

7. cikk

(1) Jelen Megállapodás attól a naptól kezdődő hatvanadik (60) napon lép hatályba, amikor a Szerződő Felek jegyzékváltás útján értesítik egymást az ehhez szükséges belső jogi követelmények teljesítéséről.

(2) Jelen Megállapodás határozatlan ideig érvényes, és mindaddig hatályban marad, amíg bármelyik Szerződő Fél írásban, diplomáciai úton fel nem mondja. A Megállapodás a felmondásról szóló értesítés keltének napjától számított kilencven (90) napot követően veszti hatályát.

8. cikk

A jelen Megállapodás végrehajtása során felmerülő vitákat és nézeteltéréseket a Szerződő Felek tárgyalások és konzultációk útján, harmadik állam vagy nemzetközi törvényszék bevonása nélkül rendezik.

9. cikk

(1) A Szerződő Felek a jelen Megállapodást határozatlan időre kötik. Jelen Megállapodás attól a naptól kezdődő 60. napon lép hatályba, amikor a Szerződő Felek jegyzékváltás útján tájékoztatják egymást a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelmények teljesítéséről.

(2) Bármely Szerződő Fél jogosult a jelen Megállapodást diplomáciai úton, írásban, 90 napos határidővel felmondani. A Megállapodás a felmondásról szóló értesítés keltének napjától számított 90 napot követően veszti hatályát.

Készült Budapesten, 2007. augusztus 22-én két eredeti példányban, magyar, arab és angol nyelven, melyek közül mindhárom egyaránt hiteles. Értelmezésbeli különbségek esetén az angol szöveg az irányadó.

(Aláírások)

**Agreement between
The Government of the Republic of Hungary
and The Government of the Arab Republic of Egypt
on the abolition of visa requirements for their
respective nationals holding diplomatic passport**

The Government of the Republic of Hungary and the Government of the Arab Republic of Egypt (hereinafter referred to as Contracting Parties) being desirous of deepening the friendly relations between the two states and facilitating the entry into each other's country of their nationals who are in possession of valid diplomatic passports, have agreed as follows:

Article 1

The nationals of the state of one Contracting Party who are in possession of valid diplomatic passport may enter into the territory of the State of the other Contracting Party without visa and sojourn for a period not exceeding ninety days and leave therefrom.

Article 2

(1) Members of the diplomatic missions or consular posts of one Contracting Party accredited to the other Contracting Party, who are in possession of valid Hungarian or Egyptian diplomatic passport, shall have the right to enter into the territory of the State of the other Contracting Party without a visa and stay there for the period of their assignment. The said citizens shall be granted upon request a residence visa or residence permit for period of his/her stay within 90 days of the arrival.

(2) The facilities enumerated in paragraph 1 of this Article shall also apply to the spouse of a member of the diplomatic Mission or Consulate and their children, provided they hold a diplomatic passport and belong to the household of the member of the diplomatic Mission.

Article 3

The nationals of one Contracting Party referred to in Articles 1 and 2 may enter into the territory of the State of the other Contracting Party via border crossing points designated for international traffic.

Article 4

The provisions of the present Agreement do not exempt the nationals referred to in Articles 1 and 2 from their obligation to observe the law and rules in force, related to the sojourn, immigration, employment and gainful activities of foreign nationals on the territory of the State of the other Contracting Party.

Article 5

The present Agreement does not effect the rights of the Contracting Parties to deny entry or stay permit to those persons whose presence in their territories they may consider undesirable.

Article 6

Either Contracting Party may suspend partly or entirely the implementation of the present Agreement for reasons of public order, public security or public health. The other Contracting Party should be notified about the suspension of the present Agreement through diplomatic channels without delay.

Article 7

(1) This Agreement shall enter into force on the sixtieth (60th) day after the exchange of notes by which each Contracting Party confirms that their respective internal legal requirements necessary to that effect have been complied with.

(2) This Agreement shall remain in force for an indefinite period and may be terminated by either Contracting Party by a written notification through diplomatic channels. In this case, the Agreement shall cease to be in force ninety (90) days from the date of notification of termination.

Article 8

Any difference or dispute arising out of the implementation of the provision of the Agreement shall be settled amicably by consultation or negotiation between the Contracting Parties without reference to any third party or an international tribunal.

Article 9

(1) The present Agreement is concluded for an indefinite period and shall enter into force on the sixtieth day after the exchange of notes by which each Contracting Party confirms that their respective internal requirements for its entry into force have been fulfilled.

(2) Either Contracting Party may terminate the present Agreement by notifying the other Contracting Party in writing ninety days in advance through diplomatic channels, in which case the present Agreement will cease to be in force on the ninetieth day after the other Contracting Party has received the notification on the termination.

Done at Budapest on the 22 nd day of August in the 2007 year in two original copies in Hungarian, Arabic and English languages, all three texts being equally authentic. In cases of difference in interpretation, the English version shall prevail.

(Signatures)''

4. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2. és 3. §-a a Megállapodás 9. cikkének (1) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, illetve e törvény 2. és 3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

III. Kormányrendeletek

A Kormány 59/2009. (III. 27.) Korm. rendelete

a NATO Biztonsági Beruházási Program keretében megvalósuló beszerzésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 40/2005. (III. 10.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXIX. törvény 404. § (1) bekezdés *j*) pontjában, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 207. § (1) bekezdés *f*) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva – a következőket rendeli el:

1. §

A NATO Biztonsági Beruházási Program keretében megvalósuló beszerzésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 40/2005. (III. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E rendelet hatálya az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (a továbbiakban: NATO) Biztonsági Beruházási Programja, valamint az egyéb közös finanszírozású NATO támogatott programok (a továbbiakban együtt: NSIP) keretében megvalósuló beszerzésekre terjed ki. Amennyiben az NSIP keretében megvalósuló beszerzés egyidejűleg e rendelet és a védelem terén alapvető biztonsági érdeket érintő, kifejezetten katonai, rendvédelmi, rendészeti célokra szánt áruk beszerzésére, illetőleg szolgáltatások megrendelésére vonatkozó sajátos szabályokról szóló 228/2004. (VII. 30.) Korm. rendelet hatálya alá is tartozik, akkor e rendelet szabályai szerint kell eljárni.”

2. §

Az R. 2. § 2–4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„2. *Ajánlatkérő*: a programfelelős, vagy a programfelelős által megbízott NATO-, nemzetközi vagy nemzeti szervezet.

3. *NATO Illetékes Bizottság* (a továbbiakban: IB): a NATO illetékes bizottsága vagy felelős szervezete, amely az adott programhoz kapcsolódó fejlesztések költ-

ségkereteit jóváhagyja (NATO Biztonsági Beruházási Program esetében a NATO Infrastrukturális Bizottság).

4. *Programfelelős*: a honvédelmi miniszter által az adott program előkészítésére és megvalósítására kijelölt felelős szervezet.”

3. §

(1) Ez a rendelet 2009. április 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti az Észak-atlanti Szerződés Szervezete Biztonsági Beruházási Programja magyarországi végrehajtási rendjéről és szabályairól szóló 31/2000. (X. 27.) HM rendelet.

(2) Ez a rendelet a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Kormány 60/2009. (III. 27.) Korm. rendelete

egyes nyugdíj- és időügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A Kormány az Alkotmány 35. § (2) bekezdésében megállapított eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *g*) pontjában foglalt feladatkörében, illetve a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 101. § (1) bekezdés *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt feladatkörében a következőket rendeli:

1. §

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TnyR.) 2. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

2. §

A korengedményes nyugdíjazásról szóló 181/1996. (XII. 6.) Korm. rendelet módosításáról szóló 334/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdés szerint benyújtott megállapodás alapján megállapításra kerülő korengedményes nyugdíjra – a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az R. 2009. január 1-jén hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni 2009. december 31-ét követően is.”

3. §

A szépkorúak jubileumi köszöntéséről szóló 255/2008. (X. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § A szépkorúak jubileumi juttatásának fedezetét – a XXVI. Szociális és Munkaügyi Minisztérium fejezet Egyéb szociális ellátások és költségtérítések cím terhére –, továbbá a végrehajtási költségeket a központi költségvetés a Nyugdíjbiztosítási Alapnak megtéríti.”

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) A TnyR. e rendelettel megállapított rendelkezéseit a 2008. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátások esetében kell alkalmazni.

(3) Az R. e rendelet 5. §-ával megállapított szabályait akkor kell alkalmazni, ha a szépkorú személy köszöntése

2009. június 30-át követően esedékes, azt megelőzően az R.-nek a 2009. április 30-án hatályos szabályait kell alkalmazni.

(4) E rendelet 1–3. és 5. §-a, valamint melléklete a kihirdetést követő negyedik napon hatályát veszti. Ez a rendelkezés a kihirdetést követő ötödik napon hatályát veszti.

5. §

(1) 2009. május 1-jén hatályát veszíti az R.

a) 2. § (1) bekezdés *ca)* alpontjában „a Miniszterelnöki Hivatal (a továbbiakban: MeH) és” szövegrész,

b) 2. § (2) bekezdés *a)* pontjában „a MeH-nek és” szövegrész,

c) 2. § (6) bekezdésének első mondatában „a MeH-et,” szövegrész.

(2) 2009. május 1-jén az R.

a) 2. § (3) bekezdésében, valamint 2. § (4) bekezdésének első és második mondatában „a MeH” szövegrész helyébe „az Igazgatóság” szövegrész,

b) 2. § (4) bekezdésének első mondatában „a MeH-nek” szövegrész helyébe „az Igazgatóságnak” szövegrész lép.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivaltal vezető miniszter

Melléklet a 60/2009. (III. 27.) Korm. rendelethez

„2. számú melléklet a 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelethez

A keresetek beszámításához alkalmazandó valorizációs szorzószámok 2009. évi nyugdíj-megállapítás esetén

Év	Szorószám	Év	Szorószám	Év	Szorószám
1950.	186,350	1970.	59,345	1990.	12,171
1951.	174,511	1971.	56,735	1991.	9,698
1952.	137,332	1972.	53,828	1992.	7,995
1953.	129,320	1973.	50,166	1993.	6,793
1954.	118,080	1974.	46,580	1994.	5,336
1955.	112,307	1975.	43,696	1995.	4,739
1956.	103,817	1976.	41,694	1996.	4,036
1957.	89,164	1977.	38,786	1997.	3,253
1958.	87,195	1978.	35,913	1998.	2,747
1959.	83,617	1979.	34,137	1999.	2,438
1960.	81,671	1980.	32,296	2000.	2,188
1961.	80,578	1981.	30,325	2001.	1,883
1962.	78,622	1982.	28,475	2002.	1,574
1963.	75,656	1983.	27,248	2003.	1,377
1964.	73,244	1984.	24,307	2004.	1,303
1965.	72,990	1985.	22,239	2005.	1,184
1966.	69,535	1986.	20,630	2006.	1,100
1967.	67,384	1987.	18,996	2007.	1,068
1968.	65,977	1988.	17,301		
1969.	63,236	1989.	14,800		

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 30/2009. (III. 27.) FVM rendelete

a sertésállományok Aujeszky-betegségtől való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdése 17. és 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) *Aujeszky-betegségre nézve fertőzött az a sertés,*
 - aa) amelyből az Aujeszky-betegség vírusa, antigénjei vagy DNS-e kimutatható;
 - ab) amely az Aujeszky-betegségre gyanút keltő tüneteket mutat és olyan állományban tartják, amelyben a fertőzöttséget hatóságilag megállapították;
 - ac) amelynek Aujeszky-betegségre irányuló szerológiai vizsgálata gB-ELISA pozitív, illetve vakcinázott sertés esetén gE-ELISA pozitív eredményű;
- b) *Aujeszky-betegség fertőzöttségére nézve gyanús az a sertés,*
 - ba) amelynek klinikai tünetei vagy kórbonctani elváltozásai az Aujeszky-betegségre utalnak és a laboratóriumi vizsgálatok az Aujeszky-betegség vírusának, antigénjének vagy DNS-ének jelenlétét még nem zárták ki;
 - bb) amelyet a megelőző 40 napon belül fertőzött sertéssel egy állományban tartottak, vagy fertőzött sertéstől származó ondóval termékenyítettek;
- c) *sertés-tenyészállomány:* az a sertésállomány, amelyben szaporítás céljából tenyészkant, tenyészszüldőt vagy tenyészkocát tartanak;
- d) *önálló árutermelő hízóállomány:* olyan állomány, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztásra történő hizlalási céllal tartják, és ahol szaporítás nem folyik (a továbbiakban c) és d) pont együtt: állomány);
- e) *tenyészkán:* 6 hónaposnál idősebb, az állattenyésztési jogszabályok szerint tenyésztési célra kiválasztott, hímivarú sertés;

f) *tenyészkoca:* 6 hónaposnál idősebb, az állattenyésztési jogszabályok szerint tenyésztési célra kiválasztott, már legalább egyszer fialt nőivarú sertés;

g) *tenyészszüldő:* 6 hónaposnál idősebb, az állattenyésztési jogszabályok szerint tenyésztési célra kiválasztott, még egyszer sem fialt, nőivarú sertés;

h) *nagy létszámú állomány:* több mint 100 sertésből álló állomány;

i) *kis létszámú állomány:* legfeljebb 100 sertésből álló állomány.

2. §

(1) Az Aujeszky-betegség bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség. A betegség bejelentésének általános szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(2) Az Aujeszky-betegség ellen vakcinázni tilos.

3. §

(1) Az állomány minősítését a betelepítés befejezését követő 30 napon belül a tulajdonos köteles kezdeményezni a kerületi főállatorvosnál.

(2) Az állományok minősítésével és a mentesség ellenőrzésével kapcsolatos költségek (vérvétel, vérvizsgálat) az állattartót terhelik.

Mentes állomány

4. §

(1) Aujeszky-betegségtől mentes, azaz „M” minősítésű az a sertés, amelyből a betegség vírusa, antigénjei vagy DNS-e nem mutatható ki, gB-ELISA vizsgálata negatív eredményű és mentes állományban tartják.

(2) „M” minősítésű az a állomány, amely megfelel az alább felsorolt valamennyi feltételnek:

- a) az állományban a fertőzöttséget két éven belül nem állapították meg;
- b) az állományban a külön jogszabály alapján előírt járványvédelem személyi és tárgyi feltételei biztosítottak;
- c) nagy létszámú tenyészállomány esetében az állományban lévő valamennyi tenyészállaton, valamint a hízóállatok 95%-os megbízhatóság és 20%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyedén egy időben végzett gB-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott, és a kocákat, kocaszüldőket igazoltan mentes tenyészkanal fedezették vagy ilyen kanok ondójával termékenyítették;
- d) kis létszámú tenyészállomány esetében az állományban lévő valamennyi tenyészkoca, valamennyi vemhes te-

nyészkocásüldő, valamennyi tenyészkoca, és az állományban található 4 hónaposnál idősebb sertések 5%-án, de minimum 1 egyeden egy időben végzett gB-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott, és a kocákat, kocásüldőket igazoltan mentes tenyészkannal fedeztették vagy ilyen kanok ondójával termékenyítették;

e) önálló árutermelő hízóállományok esetében az állomány 95%-os megbízhatóság és 10%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyedére kiterjedő, egy időben végzett gB-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott; amennyiben a hízóállomány 20 egyednél kevesebből áll, az állatok 10%-át, de évente minimum 1 állatot kell megvizsgálni.

(3) Aujeszky-betegségtől mentes az a megye, amelynek területén csak „M” minősítésű állomány található.

Mentes, vakcinázott állomány

5. §

(1) Aujeszky-betegségtől mentes, vakcinázott állomány, azaz „MV” minősítésű az az állomány, amely megfelel az alább felsorolt valamennyi feltételnek:

- a) a fertőzöttséget két éven belül nem állapították meg;
- b) az állományt kizárólag gE-deléciós mutáns vírust tartalmazó vakcinával immunizálták;
- c) a külön jogszabály alapján előírt járványvédelem személyi és tárgyi feltételei biztosítottak;

d) nagy létszámú tenyészállomány esetében valamennyi tenyészállaton, valamint a hízóállatok 95%-os megbízhatóság és 20%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyedén egy időben végzett gE-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott, és a kocákat, kocásüldőket igazoltan mentes tenyészkannal fedeztették vagy ilyen kanok ondójával termékenyítették;

e) kis létszámú tenyészállomány esetében az állományban lévő valamennyi tenyészkoça, valamennyi vemhes tenyészkoçasüldő, valamennyi tenyészkoca és az állományban található 4 hónaposnál idősebb sertések 5%-án, de minimum 1 egyeden egy időben végzett gE-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott, és a kocákat, kocásüldőket igazoltan mentes tenyészkannal fedeztették vagy ilyen kanok ondójával termékenyítették;

f) önálló árutermelő hízóállományok esetében az állomány 95%-os megbízhatóság és 10%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyedére kiterjedő, egy időben végzett gE-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott; amennyiben a hízóállomány 20 egyednél kevesebből áll, az állatok 10%-át, de évente minimum 1 állatot kell megvizsgálni.

(2) Aujeszky-betegségtől vakcinázott mentes az a megye, amelynek területén nincs minősítetlen vagy fertőzött, azaz „C” minősítésű állomány és még van legalább egy „MV” minősítésű állomány.

Fertőzött állomány

6. §

(1) Fertőzött, azaz „C” minősítésű az az állomány, amelyben a fertőzöttséget, illetve a betegséget hatóságilag megállapították.

(2) A fertőzött állományt mielőbb, de legkésőbb a termelési ciklus végén, illetve az állomány fertőzötté nyilvánítását követő 7 hónapon belül fel kell számolni.

(3) Az állomány felszámolása külön jogszabály rendelkezése szerint állami kártalanítás mellett történik.

Az állományok betegségre vonatkozó minősítése és átminősítése

7. §

(1) Az országban található valamennyi állománynak rendelkeznie kell a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal illetékes területi szerve (a továbbiakban: MgSzH területi szerve) által határozatban kiadott, az Aujeszky-betegségre vonatkozó minősítéssel. A határozatot az MgSzH területi szerve az e rendeletben előírt vizsgálatok alapján adja ki.

(2) Egy adott megye Aujeszky-betegségre vonatkozó minősítési határozatát a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központja (a továbbiakban: MgSzH Központ) adja ki.

8. §

(1) „MV” minősítésű tenyészállomány „M” minősítésűvé akkor minősíthető át, ha:

a) nagy létszámú tenyészállomány esetében az állományban lévő valamennyi tenyészállaton, valamint a hízóállatok 95%-os megbízhatóság és 20%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyedén, egy időben végzett gB-ELISA negatív vizsgálat eredményt adott;

b) kis létszámú tenyészállomány esetében az állományban lévő valamennyi tenyészkoça, valamennyi vemhes tenyészkoçasüldő, valamennyi tenyészkoca, és az állományban található 4 hónaposnál idősebb sertések 5%-án, de minimum 1 egyeden egy időben végzett gB-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott.

(2) „MV” minősítésű önálló árutermelő hízóállomány „M” minősítésűvé akkor minősíthető át, ha az állomány 95%-os megbízhatóság és 10%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyedére kiterjedő, egy időben végzett gB-ELISA vizsgálat negatív eredményt adott; amennyiben a hízóállomány 20 egyednél kevesebből áll, az állatok 10%-át, de évente minimum 1 állatot kell megvizsgálni.

A mentesség ellenőrzése

9. §

(1) Az „M” minősítésű állományok mentességét gB-ELISA vizsgálattal, az „MV” minősítésű állományok mentességét gB- és gE-ELISA vizsgálatokkal kell ellenőrizni a (2)–(7) bekezdésekben foglaltak szerint.

(2) Valamennyi tenyészkant – beleértve a köztenyésztésben fedező apaállatokat is – félévente kell megvizsgálni.

(3) A mesterséges termékenyítő állomások teljes sertésállományát félévente kell megvizsgálni.

(4) Nagy létszámú tenyészállományban a nőivarú tenyészállatokat félévente az alábbiak szerint kell vizsgálatnak alávetni:

a) 20 vagy annál kevesebb koca esetén a kocák 50%-át, de legkevesebb 1 kocát;

b) 20 kocánál nagyobb állományban a kocák 5%-át, de legkevesebb 10 kocát;

c) a 6 hónapon belül lefialt kocasüldők 20%-át.

(5) Nagy létszámú tenyészállományban található hízóállatok 95%-os megbízhatóság és 20%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyed évente kell megvizsgálni.

(6) Kis létszámú tenyészállományban valamennyi tenyész kocát, valamennyi vemhes tenyész kocasüldőt és az állományban található 4 hónaposnál idősebb sertések 5%-át, de minimum 1 egyed évente meg kell vizsgálni.

(7) Önálló árutertermelő hízóállományokban az ellenőrző vizsgálatokat évente 95%-os megbízhatóság mellett 20%-os előfordulási arány figyelembevételével kell végezni; amennyiben a hízóállomány 20 egyednél kevesebből áll, az állatok 10%-át, de évente minimum 1 állatot kell megvizsgálni.

10. §

(1) Ha az „M” minősítésű állomány ellenőrző szerológiai vizsgálata akár egy esetben is pozitív vagy kétes eredményt ad, akkor a továbbiakban e §-ban foglaltak szerint kell eljárni. A fertőzöttségre gyanút keltő klinikai tünetek vagy elváltozások előfordulása esetén a 18. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(2) Azt az „M” minősítésű állományt, amelyben pozitív vagy kétes eredményt adó egyed talál, megfigyelési zárlat alá kell helyezni, és az „M” minősítést fel kell függeszteni. A pozitív vagy kétes egyed vérvizsgálatát 14 nap múlva gB-ELISA és vírusneutralizációs vizsgálatokkal kell megismételni.

(3) Amennyiben az ismétlő vizsgálatok negatív eredménnyel zárulnak, a megfigyelési zárlatot fel kell oldani és az állomány visszakapja az „M” minősítését.

(4) Amennyiben az ismétlő vizsgálatok közül bármelyik is kétes vagy pozitív eredményt ad, akkor az állatot fertőzöttnek kell tekinteni, le kell ölni és a Nemzeti Referencia Laboratóriumba (a továbbiakban: NRL) kell küldeni víruskimutatás céljából.

(5) A (4) bekezdés szerinti vizsgálattal egy időben a leölt állattal egy légtérben tartott állatok közül:

a) tenyészállomány esetében valamennyi 6 hónaposnál idősebb állatot,

b) önálló árutertermelő hízóállomány esetében 95%-os megbízhatóság és 10%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyed

is meg kell vizsgálni gB-ELISA módszerrel.

(6) Amennyiben a leölt állat laboratóriumi vizsgálata során a betegség vírusát, antigénjét vagy DNS-ét nem lehet kimutatni, és a vele egy légtérben tartott állatok (5) bekezdés szerinti vizsgálata negatív eredménnyel végződött, akkor a megfigyelési zárlatot fel kell oldani, és az állomány visszakapja „M” minősítését.

(7) Amennyiben a leölt állat laboratóriumi vizsgálata során a betegség vírusát, antigénjét vagy DNS-ét az NRL kimutatja, illetve a leölt állattal egy légtérben tartott állatok (5) bekezdés szerinti vizsgálata során akárcsak egy pozitív vagy kétes eredmény születik, akkor azt az állományt fertőzöttnek kell tekinteni.

11. §

(1) Ha az „MV” minősítésű állomány ellenőrző szerológiai vizsgálata akár egy esetben is pozitív vagy kétes gE-ELISA eredményt ad, akkor a továbbiakban e §-ban foglaltak szerint kell eljárni. A fertőzöttségre gyanút keltő klinikai tünetek vagy elváltozások előfordulása esetén a 18. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(2) Azt az „MV” minősítésű állományt, amelyben pozitív vagy kétes gE-ELISA eredményt adó egyed talál, megfigyelési zárlat alá kell helyezni, és az „MV” minősítést fel kell függeszteni. A pozitív vagy kétes egyed vérvizsgálatát 14 nap múlva gE-ELISA vizsgálattal kell megismételni.

(3) Amennyiben az ismétlő vizsgálatok negatív eredménnyel zárulnak, a megfigyelési zárlatot fel kell oldani és az állomány visszakapja az „MV” minősítését.

(4) Amennyiben az ismétlő vizsgálatok során a gE-ELISA vizsgálat pozitív vagy kétes eredményt ad, akkor az állatot fertőzöttnek kell tekinteni, le kell ölni, és az NRL-be kell küldeni víruskimutatás céljából.

(5) A (4) bekezdés szerinti vizsgálattal egy időben a leölt állattal egy légtérben tartott állatok közül:

a) tenyészállomány esetében valamennyi 6 hónaposnál idősebb állatot,

b) önálló árutermelő hízóállomány esetében 95%-os megbízhatóság és 10%-os előfordulási arány figyelembevételével meghatározott számú egyedet is meg kell vizsgálni gE-ELISA módszerrel.

(6) Amennyiben a leölt állat laboratóriumi vizsgálata során a betegség vírusát, antigénjét vagy DNS-ét nem lehet kimutatni, és a vele egy légtérben tartott állatok (5) bekezdés szerinti vizsgálata gE-ELISA negatív eredménnyel végződött, akkor a megfigyelési zárlatot fel kell oldani és az állomány visszakapja „MV” minősítését.

(7) Amennyiben a leölt állat laboratóriumi vizsgálata során a betegség vírusát, antigénjét vagy DNS-ét az NRL kimutatja, illetve a leölt állattal egy légtérben tartott állatok (5) bekezdés szerinti vizsgálata során akárcsak egy pozitív vagy kétes eredmény születik, akkor azt az állományt fertőzöttnek kell tekinteni.

12. §

(1) Az MgSzH területi szerve kockázatbecslés alapján köteles ellenőrizni és dokumentálni:

- a) a sertéstelepek járványvédelmi feltételeit és nyilvántartását;
- b) a vetélések, halvaellések laboratóriumi kivizsgálását;
- c) a szerológiai vizsgálatokra vonatkozó előírások betartását.

(2) Ha az előírt vizsgálatokat elmulasztották elvégezni vagy ha az ellenőrzések során olyan mulasztás vagy egyéb körülmény fordult elő, amely miatt az állomány közvetlen vagy közvetett fertőzöttségének gyanúja merül fel, akkor az MgSzH területi szerve – a korábbi minősítés felfüggesztése mellett – elrendeli az állomány 9. § szerinti ellenőrző szerológiai vizsgálatát. A vizsgálatok során esetlegesen előforduló pozitív vagy kétes eredmények esetén a 10. és 11. §-ban foglaltak az irányadók.

Az állatforgalmazás szabályai

13. §

(1) Adott állományba sertést alacsonyabb állategészségügyi státuszú állományból beszállítani tilos. Beszállítás előtt az állatokat külön jogszabály szerint, 40 napig elkülönítve kell tartani.

(2) „M” és „MV” minősítésű állományba szaporítóanyagot (spermát és embriót) bevinni csak engedélyezett mesterséges termékenyítő és embrió átültető állomásról szabad.

(3) Fertőzött állományból sertés csak az állomány felszámolása keretében, elkülönített vágásra szállítható ki.

(4) Vaddisznó csak negatív gB-ELISA egyedi vizsgálati eredmény birtokában szállítható. A szerológiai vizsgálatok során pozitívnak bizonyult egyedekkel, illetve azok származási állományaikkal kapcsolatos további eljárást az MgSzH területi szerve határozza meg az MgSzH Központtal való egyeztetést követően.

Az állományt ellátó állatorvos feladatai

14. §

A külön jogszabályban foglalt jelentési kötelezettségén túl Aujeszky-betegség fertőzöttségének gyanúja esetén az állományt ellátó állatorvos köteles a fertőzöttség továbbterjedésének megakadályozása érdekében ideiglenes intézkedéseket tenni.

A hatósági állatorvos feladatai

15. §

A hatósági állatorvos az Aujeszky-betegség fertőzöttségének gyanúja esetén köteles:

- a) a helyszínre kiszállni;
- b) a fertőzöttség gyanújának megállapítása esetén megfigyelési zárlatot elrendelni, és intézkedni a fertőzöttség megállapítására irányuló mintavételről;
- c) a 10. és 11. §-ban foglaltak szerint eljárni, ha az „M” vagy „MV” minősítésű állományban lefolytatott ellenőrző vizsgálatok pozitív vagy kétes eredményt adnak.

A kerületi főállatorvos feladatai

16. §

A kerületi főállatorvos köteles:

- a) az állományok minősítését határozatban kiadni;
- b) az Aujeszky-betegség fertőzöttségének gyanúja esetén:

ba) a helyszínre kiszállni és a hatósági állatorvos által hozott intézkedéseket felülvizsgálni, illetve szükség esetén módosítani;

bb) szükség esetén a fertőzöttség, illetve a betegség megállapítása érdekében diagnosztikai célú leölést elrendelni;

bc) amennyiben a szerológiai vizsgálatok gB-ELISA, illetve vakcinázott sertés esetében gE-ELISA pozitivitást mutatnak ki, a fertőzöttséget hatóságilag megállapítani;

bd) amennyiben a laboratóriumi vizsgálatok az Aujeszky-betegség vírusát, antigénjét vagy DNS-ét mutatják ki, az Aujeszky-betegséget hatóságilag megállapítani;

c) a fertőzöttség, illetve a betegség megállapítását követően:

- ca) az állományt helyi zárlat alá helyezni;
- cb) az állomány felszámolását elrendelni és az állami kártalanításról intézkedni;
- cc) a hatósági állatorvos útján intézkedni annak érdekében, hogy mindazon sertéstartó helyek, amelyek a helyi zárlat alatt álló állománnyal élőállat, sertéstermék vagy ragályfogó tárgyak útján kapcsolatba kerültek, megfigyelési zárlat alá kerüljenek;
- cd) az MgSzH területi szervét a megtett intézkedésekről tájékoztatni.

Az MgSzH területi szervének feladatai

17. §

Az MgSzH területi szerve köteles:

- a) a kerületi főállatorvos jelentése alapján a helyszíntre kiszállni, annak intézkedéseit ellenőrizni, szükség esetén kiegészíteni vagy módosítani, valamint az MgSzH Központnak jelentést tenni;
- b) a járványtani vizsgálatot irányítani annak kiderítése érdekében, hogy a fertőzés honnan származhatott, mennyi ideje áll fenn, a feltételezett eredeti forrásból és az észlelt gócból hová hurcolhatták el, és a fertőzöttség megállapítását megelőző negyven napon belül hová történt élőállat-, nyerstermék-, takarmány-, alom- és trágyaszállítás, valamint személy- és járműforgalom;
- c) az MgSzH illetékes területi szervét értesíteni, ha a fertőzöttség más megyéből származik vagy ennek gyanúja merül fel, illetve a fertőzöttség áthurcolásának lehetősége áll fenn;
- d) irányítani a fertőzöttség leküzdése érdekében megtett feladatokat, valamint a helyszínen ellenőrizni az ennek érdekében hozott intézkedések végrehajtását;
- e) a fertőzött állomány felszámolását követően részletes jelentést tenni az MgSzH Központnak.

Vizsgálati anyag küldése, a laboratóriumok feladatai

18. §

(1) Az Aujeszky-betegség fertőzöttségének gyanúja esetén vett minták, illetve a 10–11. § szerint vett minták vizsgálatát csak az NRL végezheti el. A fertőzöttség, illetve a betegség hatósági megállapítása csak az NRL vizsgálati eredménye alapján történhet meg.

(2) Az állományok minősítése, illetve mentességük ellenőrzésére szolgáló minták vizsgálatát minden olyan laboratórium elvégezheti, amelyet az MgSzH Központja az állami laboratóriumok közül erre kijelölt, vagy amely nem állami laboratóriumnak a külön jogszabályban foglaltak szerint erre engedélyt adott. Ezen laboratóriumok kötelesek részt venni az NRL által évente megszervezésre kerülő körvizsgálatokban.

(3) Az NRL feladatait a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága látja el.

(4) A laboratórium a vizsgálatok eredményéről köteles értesíteni a beküldő állatorvost és az MgSzH területi szervét.

A megfigyelési és a helyi zárlat szabályai

19. §

(1) A megfigyelési zárlat szabályai a következők:

a) a zárlat alatt álló hely bejáratánál a zárlat tényét jól látható, tartós, „Aujeszky-betegség, megfigyelési zárlat, jogosulatlan személyek belépése tilos” szövegű felirattal jelezni kell, ezenkívül kéz- és lábbeli fertőtlenítésre alkalmas berendezést kell elhelyezni és a hatósági állatorvos által meghatározott fertőtlenítőszerrel működtetni;

b) a zárlat alatt álló helyről fogékony állat, annak terméke és fertőzést közvetítő tárgy nem vihető ki, oda nem vihető be, a lezárt területre csak hatósági állatorvosi engedéllyel, megfelelő védőruházat (gumicsizma, kesztyű, sapka, köpeny) viselésével azok léphetnek be, akiknek ottléte az állatok ellátásához vagy egyéb elengedhetetlen okból szükséges, a személyforgalomról naprakész nyilvántartást kell vezetni. A védőruházat a zárlat alatt álló helyről csak fertőtlenítés után vihető ki;

c) a zárlat alá helyezett területen belül csak a hatósági állatorvos engedélyével lehet az állatokat átcsoportosítani;

d) a zárlat fennállásának ideje alatt az állattartó telepen belül az állatok tartózkodási helyéhez (istálló, ól) vezető és azok körül fekvő utak felületét a hatósági állatorvos utasítása szerint rendszeresen fertőtleníteni kell;

e) az elhullott, leölt sertéseket ártalmatlanná tételükig úgy kell megőrizni, hogy azokhoz sem állatok, sem pedig illetéktelen személyek ne juthassanak hozzá;

f) a zárlat alatt lévő helyen a sertéstrágyát, az almot és a takarmányhulladékot össze kell gyűjteni és azt naponta ártalmatlanítani kell a külön jogszabályok rendelkezései szerint.

(2) A helyi zárlat szabályai a következők:

a) a zárlat alatt álló hely bejáratánál a zárlat tényét jól látható, tartós, „Aujeszky-betegség, helyi zárlat, jogosulatlan személyek belépése tilos” szövegű felirattal jelezni kell, ezenkívül kéz- és lábbeli fertőtlenítésre alkalmas berendezést kell elhelyezni és a hatósági állatorvos által meghatározott fertőtlenítőszerrel működtetni;

b) helyi zárlat alatt álló helyen termékenyíteni és fedeztetni tilos;

c) a helyi zárlat alatt álló helyen az (1) bekezdés b)–f) pontjai szerinti intézkedéseket is alkalmazni kell.

*A fertőzött állományok felszámolása
és ártalmatlanítása*

20. §

(1) A fertőzöttség hatósági megállapítását követően a fertőzött állományok felszámolása iránt a kerületi főállatorvos intézkedik.

(2) A fertőzött, illetve a fertőzöttségre gyanús sertést diagnosztikai vizsgálat céljából a kerületi főállatorvos határozata alapján a fertőzöttség hatósági megállapítása nélkül is le lehet öletni.

(3) A fertőzött sertésállomány állami kártalanítás melletti felszámolásáról szóló határozatot a kerületi főállatorvos hozza meg, több megyét érintő esetben ki kell kérni az MgSzH Központ véleményét.

21. §

A fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús sertések elhullása vagy leölése során keletkezett összes hulladékot külön jogszabály alapján előírt módon ártalmatlanítani kell.

22. §

Az állomány felszámolása után a helyi zárlat területét a kerületi főállatorvos utasítása szerint és hatósági állatorvos felügyelete mellett kell fertőtleníteni. A fertőtlenítést az állattartó saját költségen köteles elvégezni vagy elvégeztetni.

A zárlati intézkedések feloldása, a fertőzöttség megszűntté nyilvánítása

23. §

(1) A megfigyelési zárlatot fel kell oldani:

a) ha a fertőzöttségre gyanús állat laboratóriumi vizsgálata negatív eredményt adott;

b) ha a zárlatot a 16. § c) pontjának cc) alpontjában foglaltak alapján rendelték el és a 14 nap elteltével elvégzett ellenőrző szerológiai vizsgálat negatív eredményt adott.

(2) A helyi zárlatot fel kell oldani, ha a zárlat alatt álló helyen már nincs fogékony állat és a telepet a külön jogszabályban foglaltak szerint fertőtlenítették.

Sertésstelepek újratelepítése

24. §

(1) A fertőzött állomány felszámolásával megüresedett sertésstelepet csak a helyi zárlat feloldása után lehet újrate-

lepíteni. A betelepítést lehetőleg egyszerre kell elvégezni. Szakaszos betelepítés esetén a beszállításra kerülő állatokat 40 napig karanténozni kell.

(2) Az újratelepített állomány mentességének ellenőrzését az utolsó betelepítést követően nem kevesebb, mint 30 és nem több, mint 40 nap elteltével kell elvégezni.

(3) Az újratelepített állományból – annak minősítése – csak a kerületi főállatorvos engedélyével, közvetlen vágásra szabad sertést kiszállítani.

A fertőzöttség előfordulása más állatfajokban

25. §

A laboratóriumi mintát beküldő állatorvos köteles a kerületi főállatorvost értesíteni, ha a laboratóriumi vizsgálatok során az Aujeszky-betegség vírusát, antigénjét vagy DNS-ét nem sertésben mutatják ki. A betegséget a kerületi főállatorvos állapítja meg és a fertőzés eredetét illetően járványügyi nyomozást végez.

Átmeneti és záró rendelkezések

26. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a sertésállományok Aujeszky-féle betegségtől való mentesítésének szabályairól és a mentesség fenntartásáról szóló 36/2003. (III. 31.) FVM rendelet.

(3) Az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 1. számú melléklete A. pontjának 3. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„3. Aujeszky-betegség”

(4) Ez a rendelet az Aujeszky-féle betegségre vonatkozó, a sertések Közösségen belüli kereskedelmében alkalmazandó kiegészítő garanciákról és a betegséggel kapcsolatos információnyújtással szemben támasztott kritériumokról szóló 2008. február 21-i 2008/185/EK bizottsági határozatnak, valamint az azt módosító 2008/476/EK, 2008/988/EK bizottsági határozatnak való megfelelést szolgálja.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

31/2009. (III. 27.) FVM rendelete

a kéknyelv betegség elleni védekezés szabályairól

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdése 17. és 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

E rendelet meghatározza a kérődző állatok kéknyelv betegsége elleni védekezéshez és a betegség felszámolásához szükséges intézkedéseket.

2. §

(1) E rendelet alkalmazásában

1. *Állat*: a fogékony fajhoz tartozó állatok, kivéve a vadon élő állatokat;

2. *Ártalmatlanítás*: az állati eredetű melléktermékek összegyűjtése, szállítása, tárolása, kezelése, feldolgozása vagy elégetése a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint;

3. *Betegség gyanúja*: a kéknyelv betegsége utaló klinikai tünet megjelenése fogékony állatfaj valamely egyedében, amit olyan járványügyi adatok támasztanak alá, amelyek alapján ennek a valószínűségével ésszerűen számolni kell;

4. *Elkülönített vágás*: egy állatnak vágóhídon, térben vagy időben elkülönítetten történő levágása;

5. *Fogékony állatfajok*: valamennyi kérődző;

6. *Gazdaság*: olyan létesítmény, ahol a kéknyelv betegsége fogékony fajú állatokat állandóan vagy átmeneti jelleggel tenyésztnek, illetve tartanak;

7. *Hatósági megállapítás*: a kerületi főállatorvosnak a Nemzeti Referencia Laboratórium (a továbbiakban: NRL) eredményeire alapozott határozata, mely szerint a kéknyelv betegség megállapításra került;

8. *Helyi Járványvédelmi Központ (HJK)*: a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szervén (a továbbiakban: MgSzH területi szerve) belüli, a betegség felszá-

molását irányító szervezet, melynek felállítását a területi szerv vezetője rendeli el járványkitörés esetén;

9. *Kórokozó átvivő (vektor)*: a *Culicoides imicola* rovarfajhoz vagy más, a *Culicoides* nemhez tartozó rovar, amely képes a kéknyelv betegség közvetítésére;

10. *Leölés*: minden olyan hatósági eljárás a levágáson kívül, amely az állat halálát okozza;

11. *Levágás*: minden olyan eljárás, amely egy állat kivézetéssel bekövetkező halálát okozza, emberi fogyasztás céljából;

12. *Országos Járványvédelmi Központ (OJK)*: a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ (a továbbiakban: MgSzH Központ) szervezeti keretein belüli, a kéknyelv betegség felszámolását irányító országos szervezet.

(2) E rendelet végrehajtása során a kéknyelv betegsége fogékony fajokhoz tartozó egyes állatok szállításának ellenőrzése, megfigyelése, felügyelete és korlátozása tekintetében a 2000/75/EK tanácsi irányelv végrehajtási szabályairól szóló 2007. október 26-i 1266/2007/EK rendelet (a továbbiakban: 1266/2007/EK rendelet) 2. cikkében szereplő fogalommeghatározásokat is alkalmazni kell.

3. §

A kéknyelv betegség bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség. A betegség bejelentésének általános szabályait külön jogszabály tartalmazza.

4. §

Az egyedek és állatállományok ellenőrzési (monitoring) és megfigyelési (surveillance) program keretében végzett vizsgálataival kapcsolatos költségeket (vérvétel, vérvizsgálat) az állam viseli, kivéve az állatforgalmazáshoz kapcsolódó vizsgálatok költségeit, melyek az állattartót terhelik.

Megfigyelési és helyi zárlat szabályai

5. §

(1) A megfigyelési zárlat szabályai a következők:

a) zárlat alatt álló helyről (pl. udvar, major, telep, legelő, legelőrész, erdő, erdőrész) fogékony állat, valamint állati petesejt, sperma és embrió nem vihető ki, illetve oda nem vihető be. A zárlat alatt álló helyről állati hulla csak a hatósági állatorvos engedélyével, ártalmatlanítás vagy hatósági vizsgálat céljából vihető ki;

b) a kórokozó átvivő aktivitásának idején a fogékony állatokat lehetőség szerint zárt térben kell tartani úgy, hogy azok más fogékony állatokkal kórokozó átvivők útján ne érintkezzenek;

c) a kórokozó átvivők elszaporodásának megakadályozása érdekében a kórokozók ellen igazoltan hatékony rovarirtó szerekkel – a kerületi főállatorvos rendelkezése szerint – kezelni kell a zárlat alatt álló állatokat, valamint környezetüket, különös tekintettel a kórokozó átvivők tenyészhelyeire;

d) haladéktalanul be kell jelenteni a hatósági állatorvosnak a megfigyelés alá helyezett állatokon észlelt tüneteket, a betegség tüneteinek megszűnését vagy az állatok elhullását;

e) a hatósági állatorvos felügyelete mellett a 18. § előírásainak megfelelően gondoskodni kell a gazdaságban lévő elhullott állatok tetemének ártalmatlanításáról.

(2) A helyi zárlat szabályai a következők:

a) a zárlat alatt álló helyen tilos a fogékony állatok termékenyítése és fedeztetése;

b) a zárlat alatt álló helyen az (1) bekezdés a)–e) pontjai szerinti intézkedések is alkalmazni kell.

Védő- és megfigyelési körzet szabályai

6. §

(1) Fogékony állat, valamint állati petesejt, sperma és embrió a védő és megfigyelési körzet (a továbbiakban együtt: korlátozás alá vont körzet) területét nem hagyhatja el. A kiviteli tilalom alól csak az 1266/2007/EK rendeletben meghatározott feltételek szerint adható mentesség. Az állatok, petesejt, sperma és embrió 1266/2007/EK rendelet valamely feltételének való megfelelését a hatósági állatorvos igazolja a szállítási dokumentumokon.

(2) Az azonos korlátozás alá vont körzeten belüli, illetve körzeten át történő szállításhoz a hatósági állatorvosnak igazolnia kell a szállítási dokumentumokon az 1266/2007/EK rendelet által előírt feltételek teljesülését.

(3) Az MgSzH Központ a korlátozás alatt álló területeken – a járványügyi helyzet mérlegelése alapján – megtilthatja a fogékony állatfajok bevitelét állatvásár, állatpiac, állatkiállítás területére.

(4) A megfigyelési körzetben a kéknylev betegség ellen vakcinázni tilos.

Korlátozás alá vont körzetből érkező állatokkal való eljárás

7. §

(1) A kéknylev betegség miatt korlátozás alatt álló területről származó állatok beszállítását a tulajdonos köteles az érkezés előtt 48 órával bejelenteni és az állategészségügyi bizonyítvány egy másolati példányát megküldeni az

MgSzH rendeltetési hely szerint illetékes területi szervének.

(2) Betelepítés előtt el kell végezni az állatok egyedi, a kéknylev betegség kimutatására szolgáló laboratóriumi vizsgálatát. Az állatokat külön jogszabály szerint, de legalább a laboratóriumi vizsgálat eredményének megérkezéskéig elkülönítve kell tartani.

(3) A szerológiai vizsgálat során pozitívnak bizonyuló állatokat 48 órán belül virológiai vizsgálatnak kell alávetni.

(4) A virológiai vizsgálat során pozitívnak bizonyuló állatokat 48 órán belül le kell ölni és gondoskodni kell az állati hulla ártalmatlanításáról.

(5) A szerológiai pozitív, de virológiai negatív egyedek elkülönített vágással történő levágatása iránt 48 órán belül intézkedni kell.

Az állományt ellátó állatorvos feladatai

8. §

A külön jogszabályban foglalt jelentési kötelezettségén túl kéknylev betegség gyanúja esetén az állományt ellátó állatorvos köteles a betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében ideiglenes intézkedéseket tenni.

A hatósági állatorvos feladatai

9. §

(1) A hatósági állatorvos a kéknylev-betegség gyanúja esetén köteles:

a) a helyszínre kiszállni;

b) a betegség gyanújának megállapítása esetén megfigyelési zárlatot elrendelni, és intézkedni a betegség megállapítására irányuló mintavételről;

c) a betegség gyanújáról haladéktalanul jelentést tenni a kerületi főállatorvosnak;

d) ellenőrizni a megfigyelési zárlat 5. § (1) bekezdésben felsorolt szabályainak betartását;

e) a hatósági megfigyelés tartama alatt történekről eljárási jegyzőkönyvet készíteni, melynek a következőket kell tartalmaznia:

ea) a kéknylev betegség megnevezését,

eb) az állattartó nevét és lakcímét,

ec) a tartás helyét, GPS koordinátáját, a telep állategészségügyi azonosító számát,

ed) a kórelőzményi adatokat,

ef) az állat(ok) fajtát, fajtáját, létszámát, a létszámon belül az ivar, hasznosítás és kor szerinti megoszlást, az egyedek vagy az állomány azonosítási számát,

eg) a betegségre gyanús állat(ok) leírását és az észlelt tüneteket, valamint

eh) a betegség megállapítása céljából tett intézkedéseket;

f) nyilvántartást készíteni azokról a helyekről, amelyek elősegíthetik a kórokozó átvívó túlélését, vagy menedéket nyújtanak számára, elsősorban azokról a helyekről, amelyek kedveznek a kórokozó átvívó szaporodásának;

g) a megfigyelés alá helyezett állatokat rendszeresen megvizsgálni;

h) a hatósági megfigyelés időtartama alatt bekövetkezett elhullás esetén annak okát felderíteni, a betegség megállapításához szükséges vizsgálatokat elvégezni, és vizsgálati anyagot küldeni a Nemzeti Referencia Laboratóriumba (továbbiakban: NRL);

i) elhullott állat hiányában a betegségre gyanús állat (több ilyen állat közül a betegségre legjellemzőbb tüneteket mutató állat) diagnosztikai célú leölésének elrendelésére a kerületi főállatorvosnak javaslatot tenni, illetve a leölés helyett vagy azon kívül a betegségre gyanús állatokból a készenléti tervben meghatározott vizsgálati mintát az NRL-be elküldeni.

(2) A megfigyelési zárlatnál alkalmazandó intézkedéseket a hatósági állatorvos addig nem függesztheti fel, amíg a kerületi főállatorvos ki nem zárja a kéknylev betegség gyanúját.

(3) A kéknylev betegség hatósági megállapítása esetén a hatósági állatorvos:

a) helyi zárlat alá helyezi az adott gazdaságot (illetve állattartó hely, vágóhíd, állatpiac, állatvásártér területét);

b) nyilvántartást készít a helyi zárlat alá helyezett állományról;

c) gondoskodik az állatok leöléséről vagy elkülönített vágásáról a kerületi főállatorvos határozatának megfelelően;

d) elrendeli az állatok tetemének ártalmatlanítását;

e) járványügyi vizsgálatot folytat a (4) bekezdésének megfelelően;

f) amennyiben a helyi zárlat alatt álló állatállomány felszámolásra került, elrendeli a takarítást és a 18. § előírásainak megfelelő fertőtlenítést.

(4) A hatósági állatorvos járványügyi nyomozást folytat a készenléti tervben található kérdőív alapján. A járványügyi nyomozás legalább a következőkre terjed ki:

a) azon időtartam, amióta a kéknylev betegség jelen lehet az adott gazdaságban;

b) a kéknylev betegség lehetséges forrása az adott gazdaságban;

c) azon gazdaságok azonosítása, amelyekben az állatok ugyanabból a fertőzési forrásból kiindulva fertőződhetnek;

d) a kórokozó átvívó jelenléte és eloszlása;

e) az állatok behozatala vagy kivitele a gazdaságból;

f) az állati tetemek ártalmatlanítása.

(5) A hatósági állatorvos intézkedik a korlátozás alá vont területről érkezett, karanténba helyezett állatokból

a betegség megállapítására irányuló mintavételről és a minták NRL-be küldéséről.

A kerületi főállatorvos feladatai

10. §

(1) A betegség gyanújáról történt értesülés esetén a kerületi főállatorvos köteles:

a) a helyszínre haladéktalanul kiszállni;

b) a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni, és ezeket szükség szerint kiegészíteni vagy módosítani;

c) az MgSzH területi szervének haladéktalanul jelentést tenni;

d) a kórokozó átvívók elleni kezelés gyakoriságát, módját és mértékét – a felhasznált rovarirtó szer perzisztenciáját és az éghajlati viszonyokat figyelembe véve – meghatározni.

(2) A kerületi főállatorvos az NRL eredménye alapján megállapítja a betegség előfordulását vagy kizárja a betegség gyanúját.

(3) A kéknylev betegség hatósági megállapítása esetén a kerületi főállatorvos köteles:

a) a 9. §-ban részletezett intézkedéseket elrendelni azokra a gazdaságokra is, amelyek 20 kilométer sugarú körzetben helyezkednek el az érintett gazdaság körül;

b) a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni, és ezeket szükség szerint kiegészíteni vagy módosítani;

c) az MgSzH területi szervének haladéktalanul jelentést tenni;

d) az érintett gazdaságban tartott állatok leölését, illetve elkülönített vágását elrendelni;

e) a kéknylev betegség nyilvántartását a hatósági állatorvosok nyilvántartása alapján összesítve elvégezni;

f) a betegség eredetére és elterjedésére vonatkozó járványügyi felderítő vizsgálatot folytatni a hatósági állatorvosok járványtani felméréseinek értékelésével;

g) a vizsgálatok eredményéről és a kéknylev betegség helyzetéről az MgSzH területi szervét folyamatosan tájékoztatni;

h) a betegség felszámolásában közreműködő állatorvosok munkáját szervezni és irányítani.

Az MgSzH területi szervének feladatai

11. §

(1) Az MgSzH területi szerve a kéknylev betegség gyanújáról vagy előfordulásáról történő értesülés esetén:

a) haladéktalanul jelentést tesz az MgSzH Központnak;

b) ellenőrzi a kerületi főállatorvos intézkedéseit, szükség esetén azokat kiegészíti vagy módosítja;

c) ha a betegség más megyéből származik, vagy ennek gyanúja merül fel, illetve fertőzésének lehetősége áll fenn, értesíti az MgSzH azon területi szervét, amelynek az illetékeségébe az érintett megye tartozik.

(2) A kényelv betegség hatósági megállapítása esetén az MgSzH területi szervének vezetője felállítja a HJK-t, mely a készenléti tervben leírtak szerint látja el feladatait.

(3) A kényelv betegség hatósági megállapítása esetén az MgSzH területi szerve köteles:

a) a kórokozó átvivők irtását elrendelni a telepen, illetve, amennyiben szükségesnek ítéli, a telep körül;

b) a betegség elterjedésének felderítését szolgáló diagnosztikai vizsgálatokat elrendelni;

c) a betegség eredetére és elterjedésére vonatkozó vizsgálatot irányítani;

d) a kerületi főállatorvoson keresztül intézkedni a virológiailag pozitív állatok leöléséről, illetve a szerológiai pozitív, de virológiailag negatív állatok elkülönített vágásáról;

e) az elkülönített vágásra a vágóhidat kijelölni;

f) az elkülönített módon levágott állatok feldolgozási helyét, a szükséges kezelés módját, a felhasználás lehetőségeit meghatározni;

g) a betegség leküzdéséhez szükséges kellő számú állatorvos és kiegészítő személyzet kirendeléséről, valamint a szükséges eszközökről és felszerelésekről gondoskodni;

h) a betegség helyzetéről a kerületi főállatorvos jelentése alapján nyilvántartást vezetni, és azt az MgSzH Központnak hetente megküldeni.

(4) Az MgSzH területi szerve

a) a 10. § (3) bekezdésének a) pontjában említett 20 km sugarú körzet kiterjedését növelheti vagy csökkentheti a járványügyi, földrajzi, ökológiai vagy meteorológiai viszonyok alapján;

b) amennyiben a 10. § (3) bekezdésének a) pontjában említett 20 km sugarú körzet más megye területére is kiterjed, értesíti az MgSzH azon területi szervét, amelynek az illetékeségébe az érintett megye tartozik;

c) amennyiben a 10. § (3) bekezdésének a) pontjában említett 20 km sugarú körzet más tagállam területére is kiterjed, együttműködik az érintett tagállamok illetékes hatóságaival;

d) a 9. §-ban részletezett intézkedések alkalmazását a 20 km-es zónán kívüli más gazdaságokban is elrendeli, ha azok elhelyezkedése, földrajzi fekvése vagy a betegségre gyanús állatot tartó gazdasággal való kapcsolata alapul szolgálhat a betegség behurcolásának gyanújára;

e) a természetvédelmi területekre – a Bizottság jóváhagyása után – meghatározhat egyéb járványügyi rendelkezéseket.

(5) A védő- és megfigyelési körzetben az MgSzH területi szerve:

a) azonosítja az állattartókat a korlátozás alá vont körzeten belül és róluk nyilvántartást vezet;

b) az 1266/2007/EK rendeletben meghatározottak szerint ellenőrzési programot működtet;

c) minden szükséges intézkedést megtesz a korlátozás alá vont körzeten belüli valamennyi személynek a hatályos korlátozásokról történő megfelelő tájékoztatására, és az érintett személyekre vonatkozó előírások megfelelő fogatosítására.

(6) A korlátozás alá vont területeken kívül az MgSzH területi szerve az 1266/2007/EK rendeletben meghatározottak szerint végrehajtja a kényelv betegségre vonatkozó megfigyelési (surveillance) programot.

*A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
Központjának feladatai*

12. §

(1) A kényelv betegség megállapítása esetén az MgSzH Központ:

a) a kényelv betegséghez és az ellenőrző intézkedésekhez kapcsolódó földrajzi, közigazgatási, ökológiai és járványtani tényezők figyelembevételével védő- és megfigyelési körzetet alakít ki:

aa) a védőkörzetbe legalább 100 kilométer sugarú terület tartozik azon gazdaság körül, amelyben a betegséget hatóságilag megállapították;

ab) a megfigyelési körzet legalább 50 kilométerrel terjed túl a védőkörzet határán, és területén az előző 12 hónap alatt nem történt vakcinázás;

b) amennyiben a felállított körzetek több tagállam területét érintik, a körzetek határának kijelölésénél együttműködik az érintett tagállamok illetékes hatóságaival;

c) biztosítja a 11. § (5)–(6) bekezdésben felsorolt intézkedések alkalmazását;

d) a kényelv betegség kitörését bejelenti az állatbetegségek közösségi bejelentő rendszerébe;

e) a kényelv betegség kitörésével kapcsolatos eseményekről, intézkedésekről folyamatosan tájékoztatja az országos főállatorvost;

f) az 1266/2007/EK rendelet 2. Fejezetének 5. cikkében meghatározott járványügyi információkat továbbítja a BT-Net rendszerbe;

g) a korlátozás alá vont körzetekről, a körzetek helyzetét érintő bármilyen változásról 24 órán belül értesíti a Bizottságot;

h) naprakészen tartja az ország területén található korlátozás alá vont körzetek jegyzékét, hozzáférhetővé téve más tagállamok és a nyilvánosság számára.

(2) Az MgSzH Központ a védő- és megfigyelési körzet kiterjedését az Európai Bizottság jóváhagyását követően módosíthatja, ha azt:

a) a földrajzi elhelyezkedés és az ökológiai tényezők,

b) az időjárási viszonyok,

c) a kórokozó átvivő jelenléte és megoszlása,

d) a járványügyi nyomozás eredményei,
e) a laboratóriumi vizsgálatok eredményei, vagy
f) az alkalmazott védekezési intézkedések, különösen a kórokozó átvivők irtása indokoltá teszik.

(3) Az MgSzH Központ a védelmi intézkedések felügyeletére és koordinálására megbízottat küldhet a helyszínre, ebben az esetben az MgSzH területi szerve, valamint a kirendelt állatorvosok kötelesek az ő rendelkezései szerint eljárni.

(4) Az MgSzH Központ valamely, a kényelv betegség által járványügyileg érintett földrajzi területnek a korlátozás alá vont körzethől történő kivonása előtt benyújtja az Európai Bizottságnak az ellenőrzési programon alapuló azon információkat, amelyek alátámasztják, hogy a kényelv betegséget okozó vírus két éven belül nem fordult elő az érintett területen.

(5) Az MgSzH Központ gondoskodik a korlátozás alá vont területeken kívül a kényelv betegségekre vonatkozó megfigyelési (surveillance) programnak az 1266/2007/EK rendeletben meghatározottak szerinti végrehajtásáról.

13. §

(1) Az MgSzH Központ készenléti tervet dolgoz ki e rendeletben meghatározott intézkedések alkalmazásának módjáról. A készenléti tervnek legalább a következőkre kell kiterjedniük:

a) nemzeti járványvédelmi központ felállítása a járványügyi intézkedések összehangolása céljából;

b) a védelmi intézkedések helyi szinten történő összehangolása céljából megfelelően felszerelt helyi járványvédelmi központok listája;

c) részletes információ a járványügyi intézkedésekért felelős személyi állományról, annak képesítéséről és felelősségéről;

d) gyors kapcsolatfelvétel lehetősége a járványkitörésben közvetve vagy közvetlenül érintett személyekkel vagy szervezetekkel, valamennyi helyi központ esetében;

e) a járványügyi intézkedések megfelelő végrehajtásához szükséges felszerelés és anyagok hozzáférhetősége;

f) pontos útmutatás arra vonatkozóan, hogy milyen lépéseket kell tenni – beleértve a tetemek megsemmisítését – olyan esetekben, ha fennáll a gyanú a fertőzőtségre vagy kontaminálódásra, vagy ez megállapítást nyer;

g) továbbképzési programok a gyakorlati és a közigazgatási eljárási ismeretek naprakésszé tétele és bővítése érdekében;

h) diagnosztikai laboratóriumok esetében kórbonctani vizsgálatok, szerológiai és szövettani vizsgálatok stb. végzésére való alkalmasság, valamint a gyorsdiagnosztikai eljárások korszerűsítése (a minták gyors szállítására vonatkozó rendelkezések kidolgozása);

i) a kényelv betegség elleni vakcinák mennyiségére vonatkozó adat, amely mennyiségre feltehetően szükség

van abban az esetben, ha sürgősségi vakcinázás bevezetésére kerülne sor;

j) rendelkezések a készenléti terv végrehajtására.

(2) Az MgSzH Központ a kényelv betegségekre vonatkozó készenléti tervet jóváhagyásra megküldi az Európai Bizottságnak.

Az országos főállatorvos feladatai

14. §

(1) Az országos főállatorvos a kényelv betegség kitörését külön jogszabály szerint bejelenti az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak, valamint tájékoztatja az érintett országok főállatorvosait.

(2) Az országos főállatorvos a kényelv betegség kitörése esetén létrehozza az OJK-t, mely a készenléti tervben leírtak szerint látja el feladatait.

(3) Amennyiben a 10. § (3) bekezdésének a) pontjában, illetve 12. § (1) bekezdésének a) pontjában említett körzetek más tagállam területére is kiterjednek, erről az országos főállatorvos értesíti az érintett tagállam illetékes állat-egészségügyi hatóságát.

(4) Az országos főállatorvos a korlátozás alá vont területen – a megfigyelési körzet kivételével – a betegség kitörésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására – az OJK javaslata alapján, valamint az Európai Bizottság tájékoztatása mellett – elrendelheti a vakcinázást, és a vakcinázott állatok vagy állományok azonosítását.

A Nemzeti Referencia Laboratórium feladatai

15. §

(1) A kényelv betegség NRL-a felelős minden, a betegség diagnosztizálásával foglalkozó laboratóriumban alkalmazott szabvány és diagnosztikai módszer összehangolásáért, a reagensek felhasználásáért és a vakcinák vizsgálatáért. Ebből a célból:

a) elvégzi a kényelv betegség diagnosztizálásával kapcsolatos vizsgálatokat;

b) diagnosztikai reagensekkel láthatja el az egyes laboratóriumokat;

c) ellenőrzi a használatos valamennyi diagnosztikai reagens minőségét;

d) rendszeres időközönként összehasonlító vizsgálatokat végez;

e) őrzi a kényelv betegségnek a hazai megállapított esetekből származó vírusizolátumait;

f) együttműködik a kényelv betegséggel foglalkozó közösségi referencialaboratóriummal.

(2) Az NRL feladatait az MgSzH Központ Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának budapesti laboratóriuma látja el.

(3) Az NRL a kényelv betegséggel kapcsolatos diagnosztikai vizsgálatokat a Nemzetközi Állategészségügyi Hivatal (OIE) Diagnosztikai Módszerek és Oltóanyagok Szabványügyi Kézikönyvében leírt módszerekkel végzi.

(4) Az NRL

a) a b) pontban foglalt kivétellel kizárólagosan végzi az e rendeletben előírt hatósági laboratóriumi vizsgálatokat,

b) az országos főállatorvos – az MgSzH Központ szakvéleménye alapján – maximum 5 év időtartamra más laboratóriumnak is engedélyt adhat a szerodiagnosztikai vizsgálatok elvégzésére.

Az állatok oltása, gyógyítása

16. §

(1) A kényelv betegség ellen vakcinázni kizárólag az országos főállatorvos utasítására – a 14. § (4) bekezdése szerint – lehet.

(2) Az országos főállatorvos utasítását követően az MgSzH Központ egyedi engedélyt adhat állatok immunizálására.

(3) Azokon az állatokon, melyekben a kényelv betegség előfordul vagy a betegségre gyanúsak, gyógyítási kísérletet vagy műtétet végezni tilos.

Az állati hulla ártalmatlanná tétele

17. §

(1) Az elhullott vagy hatósági intézkedésre leölt állatok hulláit az 1. osztályú állati eredetű melléktermék-feldolgozó üzembe kell szállítani ártalmatlanítás céljából.

(2) Amennyiben megfelelő állati eredetű melléktermék-feldolgozó üzem nem áll rendelkezésre, a hullák ártalmatlanná tételét égetés vagy elföldelés útján is el lehet végezni. Az eljárás során a környezetvédelmi jogszabályok rendelkezéseit minden esetben be kell tartani.

(3) A boncolás során vérrel vagy egyéb testnedvekkel beszennyezett földet külön jogszabályban foglaltak szerint, az abban jóváhagyott fertőtlenítő oldattal kell ártalmatlanná tenni. A boncolás során keletkező fertőzött víz ártalmatlanításáról gondoskodni kell.

(4) Az állati hulla szállításánál használt járművet és eszközöket, valamint a közreműködő személyeket az állati hulla lerakása után a helyszínen külön jogszabályban foglaltak szerint kell fertőtleníteni, a használt almot pedig el kell égetni.

(5) A kényelv betegség kapcsán keletkezett állati eredetű melléktermékeknek az ártalmatlanná tételét minden esetben a hatósági állatorvos felügyelete mellett kell végezni.

A fertőtlenítés szabályai

18. §

(1) Külön jogszabályban foglaltak szerint fertőtleníteni kell a helyi zárlat alá vont állattartó helyiségeket (istállókat, ólakat stb.) és – legelő kivételével – a fertőzöttnek tekinthető területrészeket.

(2) Fertőtleníteni kell a helyi zárlat alá vont helyeken lévő mindazon járműveket, amelyeken olyan állatokat szállítottak, amelyekben a kényelv betegség előfordul vagy a betegségre gyanúsak, illetőleg ezek hulláját, hullarészeit, trágyáját, a fertőzött helyről származó takarmányt, almot vagy más tárgyat szállítottak. Az ilyen járművek vontatására használt állatokat ugyancsak kezelni kell vektorok ellen ható szerekkel.

(3) Külön jogszabályban foglaltak szerint fertőtleníteni kell azokat a személyeket, akik a zárlat idején a helyi zárlat alatt lévő helyen tartózkodtak, akik érintkeztek olyan állatokkal, melyekben a kényelv betegség előfordul vagy a betegségre gyanúsak, illetve ilyen állatok szállításánál, leölésénél, levágásánál, továbbá a hullák boncolásánál és ártalmatlanná tételénél közreműködtek.

(4) A vektorok ellen ható szerekkel kezelni kell azokat a nem fogékony állatokat is, amelyeket a zárlat idején a helyi zárlat alatt álló helyen tartottak.

A betegség megszűntté nyilvánítása

19. §

A betegséget hatóságilag megszűntté nyilvánítani csak a helyi zárlat, a védő- és megfigyelési körzet feloldása után lehet.

20. §

(1) A helyi zárlatot fel kell oldani, ha
a) a lezárt helyen fogékony állat nincs, és a fertőtlenítést végrehajtották;

b) a 9. § (3) bekezdésének a) pontja alapján elrendelt zárlat alatt lévő helyen negyven napi megfigyelési idő alatt a kényelv betegségre gyanút keltő megbetegedés nem történt. A megfigyelési időt a vírus behurcolásának feltételezhető időpontjától, illetve ha ez az időpont bizonytalan, akkor a fertőzött hellyel szomszédos helyen a fertőzött hely zárlatának feloldásától kell számítani.

(2) A védőközteret az MgSzH Központ – Európai Bizottságnak előzetesen benyújtott információk alapján – feloldja, ha a védőközterben már egy gazdaság sem áll helyi zárlat alatt, és a kényelv betegség vírusának cirkulációját az érintett területen működő ellenőrzési (monitoring) program szerint két évig nem mutatták ki. Két év-

nél korábban a korlátozásokat az MgSzH Központ csak a Bizottság előzetes jóváhagyásával oldhatja fel.

(3) A megfigyelési körzetet az MgSzH Központ a védő-körzet feloldásával egy időben oldja fel.

Záró rendelkezések

21. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a kéknyelv betegség elleni védekezés szabályairól szóló 35/2002. (IV. 27.) FVM rendelet.

(3) Az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 1. számú melléklete A. pontjának 10. pontja helyébe a következő szöveg lép:
„10. Kéknyelv betegség (Bluetongue)”

22. §

(1) Ez a rendelet a kéknyelv betegség elleni védekezésre és felszámolására vonatkozó külön rendelkezések megállapításáról szóló, 2000. november 20-i 2000/75/EK tanácsi irányelvnek, valamint az ezt módosító

a) a 64/432/EGK, 90/539/EGK, 92/35/EGK, 92/119/EGK, 93/53/EGK, 95/70/EK, 2000/75/EK, 2001/89/EK, 2002/60/EK tanácsi irányelvnek és a 2001/618/EK bizottsági határozatnak a nemzeti referencialaboratóriumok és az állami intézetek jegyzékei tekintetében történő módosításáról szóló, 2006. december 5-i 2006/911/EK bizottsági határozatnak,

b) a mezőgazdaság területén elfogadott egyes irányelveknek (állat- és növény-egészségügyi jogszabályok) Bulgária és Románia csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról szóló, 2006. november 20-i 2006/104/EK tanácsi irányelvnek,

c) a 64/432/EGK, a 90/539/EGK, a 92/35/EGK, a 92/119/EGK, a 93/53/EGK, a 95/70/EK, a 2000/75/EK, a 2001/89/EK, a 2002/60/EK tanácsi irányelvnek és a 2001/618/EK és a 2004/233/EK határozatnak a nemzeti referencialaboratóriumok és az állami intézetek jegyzékei tekintetében történő módosításáról szóló, 2007. november 7-i 2007/729/EK bizottsági határozatnak való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a rendelet a betegsége fogékony fajokhoz tartozó egyes állatok szállításának ellenőrzése, megfigyelése, felügyelete és korlátozása tekintetében a 2000/75/EK tanácsi irányelv végrehajtási szabályairól szóló, 2007. október 26-i 1266/2007/EK bizottsági rendelet, valamint az azt módosító 1304/2008/EK, 1108/2008/EK rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

A közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter

13/2009. (III. 27.) KHEM rendelete

a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet módosításáról

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 88. § (2) bekezdés 3., 5., 6. és 17. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg az R. 1. §-a a következő d) ponttal egészül ki:

[A rendelet célja, hogy meghatározza]

„b) a Hálózati Üzletszabályzat tartalmára, elkészítésére és alkalmazására,

c) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztására, valamint

d) a teljesítményösztönző rendszerre”

[vonatkozó részletes szabályokat.]

2. §

Az R. 3. § g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában:]

„g) kapacitás-elosztó szervezet:

ga) nem független vasúti pályahálózat-működtető esetén a VPSZ,

gb) a ga) alponthoz nem tartozó pályahálózat-működtető esetén a pályahálózat-működtető,”

3. §

Az R. 12. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A nemzetközi menetvonalak kialakításakor a kapacitás-elosztó szervezet figyelembe veszi a határátlépés feltételeinek ellenőrzéséhez szükséges időt.”

4. §

(1) Az R. 34. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kapacitás-elosztó szervezet a hálózati zavarok csökkentése és a vasúti közlekedési teljesítmények javítása érdekében teljesítményösztönző rendszert határoz meg, amelynek alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.”

(2) Az R. 34. §-a a következő (7)–(9) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A kapacitás-elosztó szervezet a menetrendi év kezdetét legalább 90 nappal megelőzően hozza nyilvánosságra a honlapján az adott menetrendi évre vonatkozó teljesítményösztönző rendszert. A kapacitás-elosztó szervezet a teljesítményösztönző rendszer módosítását legalább 30 nappal a hatálybalépése előtt hozza nyilvánosságra a honlapján.

(8) A kapacitás-elosztó szervezet a teljesítményösztönző rendszert – módosítás esetén az egységes szerkezetű változatot – a hatálybalépéssel egyidejűleg megküldi a vasúti igazgatási szervnek. A vasúti igazgatási szerv a teljesítményösztönző rendszer mindenkor hatályos változatáról nyilvántartást vezet.

(9) A vasúti igazgatási szerv a vasúti közlekedési piac felügyeletének keretében ellenőrzi a teljesítményösztönző rendszer jogszabályban foglaltaknak való megfelelőségét.”

5. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon veszti hatályát.

(2) Hatályát veszti az R. 4. § (1) bekezdés g) pontja, 29. § (2) bekezdés b) pontja és 32. §-a.

Dr. Molnár Csaba s. k.,
közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter

**A külügyminiszter
3/2009. (III. 27.) KÜM
rendelete**

**a tartós külszolgálatot teljesítő köztisztviselők
és munkavállalók alapellátmányának, illetve
ideiglenes külföldi kiküldetése napidíjának összegéről
és azok kifizetéséről**

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992 évi XXIII. törvény 80. §-ának (8) bekezdésében, valamint

a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 203. §-ának (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – az érintett miniszterekkel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az alapellátmánynak az egyes állomáshelyekre érvényes havi összegét és pénznemét e rendelet *1. számú melléklete* tartalmazza.

(2) A Külügyminisztériummal közszolgálati jogviszonyban álló, e rendelet *2. számú mellékletében* felsorolt állomáshelyekre kirendelt köztisztviselők, ügykezelők és fizikai alkalmazottak alapellátmánya az ott meghatározott havi összeggel egészül ki.

2. §

(1) Az ideiglenes kiküldetést teljesítő köztisztviselők és munkavállalók napidíjának bázisösszegeit állomáshelyenként e rendelet *3. számú melléklete* tartalmazza.

a) Az 1. kategória szerinti valuta-költségtérítésre jogosult a rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint a főkonzul. Az 1. kategória szerinti valuta-költségtérítés bázisösszege az adott állomáshelyre érvényes havi alapellátmány 2,5-szeresének egyharmada.

b) A 2. kategória szerinti valuta-költségtérítésre jogosult a nagykövetségi tanácsos, az I. o. nagykövetségi titkár, valamint – diplomáciai rangjától függetlenül – a Magyar Köztársaság konzuli képviseletének konzuli tisztviselője. A 2. kategória szerinti valuta-költségtérítés bázisösszege az 1. kategóriára meghatározott bázisösszeg 90%-a.

c) A 3. kategória szerinti valuta-költségtérítésre jogosult a III. o. és II. o. nagykövetségi titkár, az attasé, a segédattasé és az irodaigazgató. A 3. kategória szerinti valuta-költségtérítés bázisösszege a 2. kategóriára meghatározott bázisösszeg 90%-a.

d) A 4. kategória szerinti valuta-költségtérítésre jogosult az irodafőtiszt, az irodatiszt, a gondnok, a hivatalsegéd, valamint a gépkocsivezető. A 4. kategória szerinti valuta-költségtérítés bázisösszege a 3. kategóriára meghatározott bázisösszeg 90%-a.

(2) A valuta-költségtérítés egy napi összege az adott kategóriához rendelt bázisösszeg

a) 40%-a az állomáshely szerinti országban teljesített kiküldetés esetén,

b) 60%-a harmadik országban teljesített kiküldetés esetén.

(3) E rendelet mellékleteiben meghatározott értékek az adózás utáni nettó összegeket tüntetik fel.

3. §

(1) A havi alapellátmány kifizetése a köztisztviselő, illetve a munkavállaló által a fogadó országban nyitott bankszámlára való átutalással történik. Azokon az állomáshelyeken, ahol a fogadó ország gazdasága, pénzügyi rendszere fejletlen, vagy – akár átmenetileg – működése súlyos zavarokkal küzd, és ennek következtében bankrendszerének működése nem megbízható, a havi ellátmány kifizetése készpénzben is történhet.

(2) A napidíj kifizetése készpénzben, illetőleg a köztisztviselő és munkavállaló által megjelölt, a fogadó országban nyitott bankszámlára való átutalással történik.

4. §

Ez a rendelet 2009. április 1-jén lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti az alapellátmányról, a valuta-költségtérítésről és egyes állomáshelyekhez kapcsolódó további ellátmánypótlékról szóló 5/1997. (XII. 29.) KüM rendelet.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külgügyminiszter

1. számú melléklet a 3/2009. (III. 27.) KüM rendelethez

Az alapellátmányok havi összege

Ország (állomáshely)	Alapellátmányok havi összege és valutaneve
AFRIKA	
Algéria	747 EUR
Dél-Afrika	740 EUR
Egyiptom	647 EUR
Kenya	699 EUR
Líbia	746 EUR
Marokkó	724 EUR
Nigéria	747 EUR
Tunézia	740 EUR
AMERIKA	
Amerikai Egyesült Államok	804 EUR
Argentína	660 EUR
Brazília	681 EUR
Chile	676 EUR
Kanada	764 EUR
Kolumbia	644 EUR
Kuba	747 EUR
Mexikó	699 EUR
Peru	683 EUR
Venezuela	711 EUR
AUSZTRÁLIA	
Ausztrália	736 EUR

Ország (állomáshely)	Alapellátmányok havi összege és valutaneme
ÁZSIA	
Afganisztán	1 305 EUR
Azerbajdzsán	737 EUR
Egyesült Arab Emírátsok	731 EUR
Grúzia	737 EUR
Hong-Kong	709 EUR
Grúzia	811 EUR
India	683 EUR
Indonézia	725 EUR
Irak	747 EUR
Irán	715 EUR
Izrael	740 EUR
Japán	949 EUR
Jordánia	709 EUR
Katar	667 EUR
Kazahsztán	737 EUR
Kína	772 EUR
Koreai Köztársaság	772 EUR
Kuwait	724 EUR
Libanon	796 EUR
Malajzia	668 EUR
Mongólia	672 EUR
Pakisztán	699 EUR
Palesztina	740 EUR
Szaud-Arábia	708 EUR
Szingapúr	692 EUR
Szíria	715 EUR
Tajvan	709 EUR
Thaiföld	683 EUR
Törökország	765 EUR
Vietnam	676 EUR
EURÓPA	
Albánia	804 EUR
Ausztria	868 EUR
Belgium	845 EUR
Bosznia-Hercegovina	692 EUR
Bulgária	683 EUR
Ciprus	764 EUR
Csehország	740 EUR
Dánia	941 EUR
Észtország	724 EUR
Fehéroroszország	737 EUR
Finnország	852 EUR
Franciaország	852 EUR
Görögország	756 EUR

Ország (állomáshely)	Alapellátmányok havi összege és valutaneve
Hollandia	820 EUR
Horvátország	731 EUR
Írország	845 EUR
Koszovó	699 EUR
Lengyelország	692 EUR
Lettország	724 EUR
Litvánia	680 EUR
Luxemburg	847 EUR
Macedónia	685 EUR
Moldova	715 EUR
Montenegro	699 EUR
Nagy-Britannia	901 EUR
Németország	845 EUR
Norvégia	981 EUR
Olaszország	836 EUR
Oroszország	796 EUR
Portugália	780 EUR
Románia	694 EUR
Spanyolország	788 EUR
Svájc	933 EUR
Svédország	868 EUR
Szerbia	699 EUR
Szlovákia	772 EUR
Szlovénia	708 EUR
Ukrajna	732 EUR
Vatikán	836 EUR

2. számú melléklet a 3/2009. (III. 27.) KüM rendelethez

Az ellátmánypótlékok havi összege

Ország (állomáshely)	Ellátmánypótlékok havi összege és valutaneve
II. kategória (10%)	
Azerbajdzsán	74 EUR
Egyesült arab emirátusok	73 EUR
Egyiptom	65 EUR
Fehéroroszország	74 EUR
Grúzia	74 EUR
India	68 EUR
Indonézia	73 EUR
Katar	67 EUR
Kazahsztán	74 EUR
Kína	77 EUR
Kolumbia	64 EUR
Kuba	75 EUR

Ország (állomáshely)	Ellátmánpótlékok havi összege és valutaneme
Kuwait	73 EUR
Líbia	75 EUR
Nigéria	75 EUR
Oroszország	79 EUR
Peru	68 EUR
Szíria	72 EUR
Ukrajna	74 EUR
Vietnam	68 EUR
III. kategória (15%)	
Albánia	121 EUR
Bosznia-Hercegovina	104 EUR
Bulgária	102 EUR
Horvátország	110 EUR
Irán	108 EUR
Izrael	111 EUR
Kenya	105 EUR
Koszovó	105 EUR
Macedónia	103 EUR
Moldova	108 EUR
Mongólia	101 EUR
Pakisztán	105 EUR
Palesztina	111 EUR
Románia	104 EUR
Szaúd-Arábia	106 EUR
Szerbia-Montenegró	105 EUR
IV. kategória (20%)	
Algéria	149 EUR
Irak	149 EUR

3. számú melléklet a 3/2009. (III. 27.) KüM rendelethez

Kiküldetés esetén járó valuta-költségtérítés összegei (napidíj)

Ország (állomáshely) AFRIKA	Valutanem	Állami vezető	1. kategória	2. kategória	3. kategória	4. kategória
Algéria	EUR	85	71	64	58	52
Angola	USD	87	73	66	59	53
Benin	USD	88	73	66	59	53
Bissau-Guinea	USD	98	81	73	66	59
Botswana	USD	77	64	58	52	47
Burkina Faso	USD	86	72	65	59	53
Burundi	USD	84	70	63	57	51
Comore-szigetek	USD	94	78	70	63	57
Csád	USD	92	77	69	62	56
Dél-Afrika	EUR	69	57	51	46	48
Dzsibuti	USD	90	75	68	61	55
Egyenlítői Guinea	USD	82	68	61	55	50

Egyiptom	EUR	75	63	57	51	46
Elefántcsontpart	USD	81	68	61	55	50
Eritrea	USD	80	67	60	54	49
Etiópia	USD	84	70	63	57	51
Gabon	USD	82	68	61	55	50
Gambia	USD	77	64	58	52	47
Ghána	USD	81	68	61	55	50
Guinea	USD	82	68	61	55	50
Kamerun	USD	83	69	62	56	50
Kenya	USD	84	70	63	57	51
Kongó	USD	93	73	70	63	57
Kongói Demokratikus Köztársaság	USD	85	71	64	58	52
Közép-Afrikai Köztársaság	USD	88	73	66	59	53
Lesotho	USD	76	64	58	52	47
Libéria	USD	82	68	61	55	50
Líbia	USD	87	72	65	59	53
Madagaszkár	USD	83	69	62	56	50
Malawi	USD	82	69	62	56	50
Mali	USD	86	72	65	59	53
Marokkó	EUR	72	60	54	49	44
Mauritánia	USD	82	69	62	56	50
Mauritius	USD	85	71	64	58	52
Mozambik	USD	80	67	60	54	49
Namibia	USD	78	65	59	53	48
Niger	USD	85	71	64	58	52
Nigéria	USD	95	80	72	65	59
Ruanda	USD	85	71	64	58	52
Sao Tome és Príncipe	USD	86	72	65	59	53
Seychelle-szigetek	USD	92	77	69	62	56
Sierra Leone	USD	83	69	62	56	50
Szenegál	USD	85	71	64	58	52
Szomália	USD	63	52	47	42	38
Szudán	USD	86	72	65	59	53
Szváziföld	USD	75	63	57	51	46
Tanzánia	USD	65	54	49	44	40
Togó	USD	82	68	61	55	50
Tunézia	EUR	74	62	56	50	45
Uganda	USD	75	62	56	50	45
Zambia	USD	84	70	63	57	51
Zimbabwe	USD	89	74	67	60	54
Zöld-foki-szigetek	USD	82	68	62	55	50
Ország (állomáshely) AMERIKA	Valutanem					
Amerikai Egyesült Államok	USD	94	79	71	64	58
Antigua és Barbuda	USD	83	69	62	56	50
Argentína	USD	76	64	58	52	47
Bahama	USD	89	74	67	60	54
Barbados	USD	93	77	69	62	56
Belize	USD	83	69	62	56	50
Bermuda	USD	83	69	62	56	50
Bolívia	USD	74	61	55	50	45

Brazília	EUR	82	59	53	48	43
Chile	EUR	69	57	51	46	41
Costa Rica	USD	81	68	61	55	50
Dominikai Köztársaság	USD	76	64	58	52	47
Ecuador	USD	78	65	59	53	48
Grenada	USD	93	77	69	62	56
Guatemala	USD	80	67	60	54	49
Guyana	USD	81	68	61	55	50
Haiti	USD	81	68	61	55	50
Holland Antillák	USD	83	69	62	56	50
Honduras	USD	86	72	65	59	53
Jamaica	USD	82	68	61	55	50
Kanada	EUR	77	64	58	52	47
Kolumbia	USD	77	64	58	52	47
Kuba	USD	88	74	67	60	54
Mexikó	USD	80	67	60	54	49
Mondserrat	USD	83	69	62	56	50
Nicaragua	USD	79	66	59	53	48
Panama	USD	80	67	60	54	49
Paraguay	USD	78	65	59	53	48
Peru	USD	79	66	59	53	48
Puerto Rico	USD	83	69	62	56	50
Saint Kitts és Nevis	USD	83	69	62	56	50
Saint Lucia	USD	83	69	62	56	50
Salvador	USD	83	69	62	56	50
St. Vincent és Grenadine	USD	83	69	62	56	50
Suriname	USD	82	68	61	55	50
Trinidad és Tobago	USD	83	69	62	56	50
Uruguay	USD	77	64	58	52	47
Venezuela	USD	79	66	59	53	48
Ország (állomáshely) AUSZTRÁLIA ÉS ÓCEÁNIA	Valutanem					
Ausztrália	EUR	78	65	59	53	48
Cook-szigetek	USD	87	72	65	59	53
Fidzsi-szigetek	USD	79	66	59	53	48
Kiribati	USD	87	72	65	59	53
Marshall-szigetek	USD	87	72	65	59	53
Mikronézia	USD	82	68	61	55	50
Nyugat-Szamoa	USD	82	68	61	55	50
Pápua Új-Guinea	USD	84	70	63	57	51
Salamon-szigetek	USD	74	61	55	50	45
Tonga	USD	72	60	54	49	44
Tuvalu	USD	79	66	59	53	48
Új-Kaledónia	USD	79	66	59	53	48
Új-Zéland	USD	79	66	59	53	48
Vanuatu	USD	85	71	64	58	52

Ország (állomáshely) ÁZSIA	Valutanem					
Afganisztán*	USD	79	66	59	53	48
Azerbajdzsán	USD	83	69	62	56	50
Bahrein	USD	82	69	62	56	50
Bangladesh	USD	81	67	60	54	49
Bhutan	USD	83	69	62	56	50
Brunei	USD	77	64	58	52	47
Egyesült Arab Emírátságok	USD	82	68	61	55	50
Fülöp-szigetek	USD	78	65	59	53	48
Grúzia	USD	78	65	59	53	48
Hong-Kong	EUR	75	63	57	51	46
India	USD	83	70	63	57	51
Indonézia	EUR	84	70	63	57	51
Irak**	USD	100	84	76	68	61
Irán	EUR	87	72	65	59	53
Izrael	USD	95	79	71	64	58
Japán	EUR	92	76	68	61	55
Jemen	USD	78	65	59	53	48
Jordánia	EUR	75	63	57	51	46
Kambodzsza	USD	79	66	59	53	48
Katar	EUR	82	60	54	49	44
Kazahsztán	EUR	86	72	65	59	53
Kína	EUR	83	69	62	56	50
Kirgizisztán	USD	70	58	52	47	42
Koreai Köztársaság	EUR	78	65	59	53	48
Koreai NDK	USD	87	72	65	59	53
Kuwait	EUR	72	60	54	49	44
Laosz	USD	78	65	59	53	48
Libanon	USD	92	77	69	62	56
Macao	USD	81	68	61	55	50
Malajzia	EUR	71	59	53	48	43
Maldív-szigetek	USD	82	69	62	56	50
Mianmar	USD	80	66	59	53	48
Mongólia	EUR	82	68	61	55	50
Nepál	USD	78	65	59	53	48
Omán	USD	80	67	60	54	49
Örményország	USD	81	68	61	55	50
Pakisztán*	EUR	82	68	61	55	50
Palesztina	USD	95	79	71	64	58
Srí Lanka	USD	78	65	59	53	48
Szaud-Arábia	EUR	80	66	59	53	48
Szingapúr	EUR	72	60	54	49	44
Szíria	EUR	83	69	62	56	50
Tajvan	EUR	75	63	57	51	46
Thaiföld	EUR	72	60	54	49	44
Törökország	EUR	81	68	61	55	50
Türkmenisztán	USD	91	76	68	61	55
Üzbegisztán	USD	80	67	60	54	49
Vietnam	USD	78	65	59	53	48

Ország (állomáshely) EURÓPA	Valutanem					
Albánia	EUR	91	76	68	61	55
Ausztria	EUR	86	72	65	59	53
Belgium	EUR	84	70	63	57	51
Bosznia-Hercegovina	EUR	84	70	63	57	51
Bulgária	EUR	81	68	61	55	50
Ciprus	EUR	75	63	57	51	46
Csehország	EUR	74	62	56	50	45
Dánia	EUR	91	76	68	61	55
Észtország	EUR	72	60	54	49	44
Fehéroroszország	EUR	74	62	56	50	45
Finnország	EUR	85	71	64	58	52
Franciaország	EUR	85	71	64	58	52
Gibraltár	EUR	79	65	59	53	48
Görögország	EUR	77	64	58	52	47
Hollandia	EUR	83	69	62	56	50
Horvátország	EUR	80	67	60	54	49
Írország	EUR	81	68	61	55	50
Izland	EUR	86	71	64	58	52
Koszovó	EUR	70	58	52	47	42
Lengyelország	EUR	71	59	53	48	43
Lettország	EUR	75	62	56	50	45
Liechtenstein	EUR	93	78	70	63	57
Litvánia	EUR	72	60	54	49	44
Luxemburg	EUR	78	65	59	53	48
Macedónia	EUR	83	70	63	57	51
Málta	EUR	79	65	59	53	48
Moldova	EUR	82	69	62	56	50
Monaco	EUR	85	71	64	58	52
Montenegro	EUR	85	71	64	58	52
Nagy-Britannia	EUR	87	72	65	59	53
Németország	EUR	84	70	63	57	51
Norvégia	EUR	86	71	64	58	52
Olaszország	EUR	83	69	62	56	50
Oroszország	EUR	92	77	69	62	56
Portugália	EUR	79	66	59	53	48
Románia	EUR	84	70	63	57	51
Spanyolország	EUR	80	67	60	54	49
Svájc	EUR	89	74	67	60	54
Svédország	EUR	85	71	64	58	52
Szerbia	EUR	85	71	64	58	52
Szlovákia	EUR	74	62	56	50	45
Szlovénia	EUR	73	61	55	50	45
Ukrajna	EUR	85	71	64	58	52
Vatikan	EUR	83	69	62	56	50

**Az oktatási és kulturális miniszter
12/2009. (III. 27.) OKM
rendelete**

**a helyi önkormányzatok által fenntartott
múzeumok szakmai támogatásáról**

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény 5. számú mellékletének 7. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *d*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

(1) Szakmai támogatásban (a továbbiakban: támogatás) az a helyi önkormányzat részesülhet, amely működési engedéllyel rendelkező múzeumot tart fenn. A támogatás vissza nem térítendő támogatás.

(2) A támogatásra fordítható összeg a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény 5. számú mellékletének 7. pontjában megjelölt összeg 32%-a.

2. §

A támogatás az alábbi feladatokra igényelhető:

a) nagyszabású – 10 millió forintnál nagyobb forrásigényű – állandó kiállítás előkészítése, létrehozása, teljes körű felújítása, illetve korszerűsítése, beleértve a kisebbségi kultúra értékeit bemutató kiállításrész kialakítását, valamint a kiállításához kapcsolódó több idegen nyelven előállított katalógusok, illetve kiállítási vezetők, ismertetőik megjelentetését,

b) oktatási célú közösségi terek kialakítása a Középmagyarországi Régióban székhellyel rendelkező múzeumok számára.

3. §

(1) A támogatásra vonatkozó igényt tartalmazó kérelmet a helyi önkormányzatnak 2009. április 20-ig kell benyújtania az oktatási és kulturális miniszterhez (a továbbiakban: miniszter) a Magyar Államkincstár Regionális Igazgatósága illetékes megyei szervezeti egysége (a továbbiakban: Igazgatóság) útján.

(2) Az Igazgatóság

a) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 64/B. §-a (3) bekezdésének megfelelően megvizsgálja a kérelmeket, és a nem megfelelő, hiányos kérelem esetében legfeljebb 8 napos határ-

idő kitűzésével hiánypótlásra szólítja fel a támogatás igénylőjét,

b) a kérelmeket az Áht. 64/B. §-a (3) bekezdésében meghatározott vizsgálat lezárását követően legkésőbb 2009. május 5-ig véleményével együtt továbbítja a miniszternek,

c) nem továbbítja a kérelmet a miniszter részére, ha a támogatás igénylője a hiánypótlásnak nem tesz eleget vagy azt nem megfelelően teljesíti. Erről tájékoztatja a támogatás igénylőjét, valamint a minisztert.

(3) A kérelemben meg kell jelölni a múzeumot fenntartó helyi önkormányzat nevét és címét, a támogatásban részesülő múzeum nevét, a 2. § alapján vállalt feladat meghatározását, a fejlesztés teljes költségének összegét, a saját forrás összegét, az egyéb külső forrás összegét, valamint az igényelt támogatás összegét.

(4) A kérelemhez csatolni kell a következő mellékleteket:

a) a tervezett fejlesztés várható eredményeit (közösségi, közművelődési és gazdasági hatásokat bemutató hatástanulmányt, marketingtervet),

b) feladatokra és költségcímekre lebontott részletes költségvetést az önrész feltüntetésével, valamint a pénzügyi ütemezést, beleértve a működtetés költségeit is,

c) a támogatás alapjául szolgáló saját forrás betervezését igazoló helyi önkormányzati költségvetési rendelet megfelelő fejezetének hiteles másolatát,

d) a kiállítás véglegesített és elfogadott szakmai forgatókönyvét,

e) a kiállítás látványtervét,

f) a kiállítás tematikáját a látogatók számára tudományos-ismeretterjesztő formában bemutató kiállítási vezető kéziratát,

g) a kiállítás múzeumpedagógiai foglalkoztató füzetének tartalmi és módszertani szinopszisének legalább három oldal terjedelmében,

h) a kiállítás műtárgyvédelmi szakvéleményét,

i) építészeti hatósági engedélyhez kötött tevékenységek esetén a jogerős építési engedélyt vagy a bejelentés tudomásul vételét,

j) a múzeum biztonságvédelmi helyzetének leírását a kiállítóterekre és raktárakra vonatkozóan.

(5) A kérelemhez csatolni kell továbbá a támogatás igénylőjének aláírt nyilatkozatát

a) a kérelemben és a mellékleteiben foglalt adatok, információk, dokumentációk helytállóságáról, teljeskörűségéről, valódiságáról és hitelességéről, valamint arról, hogy az adott tárgyban pályázatot korábban, illetve egyidejűleg mikor és hol nyújtott be,

b) annak tudomásulvételéről, hogy a lejárt esedékességű, meg nem fizetett köztartozás esetén a támogatás igénylőjét a köztartozás megfizetéséig a támogatás nem illeti meg, és az esedékes támogatások folyósítása az államháztartás működés rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm.

rendelet (a továbbiakban: Ámr.) 92. §-ának (5) bekezdése szerint felfüggesztésre kerül, illetve az Áht. 13/A. §-ának (6) bekezdése alapján az esedékes támogatás a köztartozások megfizetése érdekében – a támogatás ellenében vállalt kötelezettségeket nem érintően – visszatartásra kerül,

c) ahhoz történő hozzájárulásáról, hogy köztartozás esetén a köztartozások az Áht. 13/A. §-ának (4) bekezdésében és az Ámr. 92. §-ának (4) bekezdésében foglalt szerinti figyelemmel kísérése céljából a támogatás igénylőjének adószámát a támogatást nyújtó szerv és a kincstár felhasználja a lejárt köztartozások teljesítése, illetőleg az adósság bekövetkezése tényének és összegének megisméréséhez,

d) azonnali beszédési megbízás megadásáról az Ámr. 87. §-ának (4) bekezdésében foglalt esetekre,

e) annak tudomásulvételéről, hogy a támogatásban részesülő múzeum neve, a támogatás tárgya, a támogatás összege, a támogatott program megvalósítási helye nyilvánosságra hozható,

f) arról, hogy megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok Áht. 15. §-ában megfogalmazott követelményeinek, valamint az Áht. 15. §-ának (11) bekezdése szerint vizsgáló jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet adatait rendelkezésre bocsátja,

g) arról, hogy lejárt esedékességű, meg nem fizetett köztartozása nincs, illetve amennyiben a kérelem elbírálásáig ilyen köztartozása keletkezik, azt bejelenti,

h) arról, hogy a kérelem és mellékletei szabályszerűségének, valamint a támogatás rendeltetésszerű felhasználásának jogszabályban meghatározott szervek által történő ellenőrzéséhez hozzájárul,

i) arról, hogy az államháztartás alrendszeréből folyósított támogatásokból eredő lejárt és meg nem fizetett tartozása nincs,

j) ahhoz történő hozzájárulásról, hogy a Kincstár az általa működtetett monitoring rendszerhez a jogszabályban meghatározott jogosultak, valamint az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, a Pénzügyminisztérium és a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek számára hozzáférési lehetőséget biztosíthasson,

k) arról, hogy a támogatás célja tekintetében rendelkezik-e adólevonási joggal,

l) arról, hogy a 2. §-ban meghatározott és a támogatás igénylője által vállalt feladatokra nem nyert el támogatást az Új Magyarország Fejlesztési Terv regionális operatív programjai keretében,

m) arról, hogy a támogatott fejlesztés keretében létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat a fejlesztés befejezését követően legalább 5 évig fenntartja.

(6) Nem nyújtható támogatás olyan igénylő részére, aki

a) a támogatás iránti kérelmében valótlan vagy megtévesztő adatokat szolgáltatott,

b) e rendelet hatálybalépését megelőző 5 évben az államháztartás bármely alrendszeréből folyósított támoga-

tást a támogatási szerződésben megjelölt céltól részben vagy egészben eltérő célra használta fel, vagy azzal nem számolt el,

c) nem tett eleget valamely, az elbírálást érintő jogszabályi kötelezettségének.

(7) A támogatás feltétele a 2. § a) pontjára vonatkozó fejlesztés esetében a teljes fejlesztési költség 10%-ának, a 2. § b) pontjára vonatkozó fejlesztés esetében a teljes fejlesztési költség 20%-ának megfelelő önrész biztosítása.

4. §

(1) A támogatásról a miniszter 2009. június 20-ig dönt.

(2) A miniszter a döntést 2009. június 30-ig közzéteszi az Oktatási és Kulturális Minisztérium hivatalos lapjában, valamint honlapján.

(3) A miniszter a szakmai feltételeket rögzítő támogatási szerződések egy példányát – aláírás után – és a támogatásban részesített helyi önkormányzatok, valamint a részükre jóváhagyott támogatási összeg jegyzékét legkésőbb 2009. július 31-ig utalványozás céljából megküldi az önkormányzati miniszternek.

5. §

(1) A helyi önkormányzat gondoskodik arról, hogy a kapott támogatást az e rendeletben előírt célra és a támogatási szerződésben meghatározott feltételek szerint használják fel, valamint, hogy az adott múzeum a központi támogatáshoz az önrésszel együtt – a támogatási összegnek a helyi önkormányzat költségvetési elszámolási számlájára történő megérkezésétől számított – nyolc banki napon belül hozzáférhessen.

(2) A helyi önkormányzatnak gondoskodnia kell az ellenőrzésre feljogosított szervek megkeresésére az ellenőrzés lefolytatásához szükséges tájékoztatás megadásáról és a kért dokumentumok rendelkezésre bocsátásáról.

(3) A helyi önkormányzat a kapott támogatás felhasználásáról 2009. december 31-ig, a mindenkorli zárszámadás keretében és annak rendje szerint köteles elszámolni. A támogatásnak a 2009. december 31-én feladattal terhelt maradványával 2010. június 30-ig kell elszámolni.

(4) A támogatások igénybevételének és az elszámolás szabályszerűségének vizsgálatát az Igazgatóság végzi.

(5) A miniszter az erre külön jogszabályban meghatározott szerveken túl a

a) a szakmai megvalósulást szakértők útján folyamatosan ellenőrizheti, és

b) vizsgálhatja, hogy a támogatás a 2. §-ban meghatározott és a támogatás igénylője által vállalt feladat megvalósítására került-e felhasználásra.

(6) Ha a helyi önkormányzat a támogatás igényléséhez valótlan adatot szolgáltatott, vagy a támogatást nem a támogatási szerződésben megfogalmazott feltételek szerint használta fel, köteles azt haladéktalanul visszafizetni a központi költségvetés javára. A visszafizetendő támogatást az Ámr. 88. §-ának (4) bekezdésében meghatározott mértékű kamat terheli a jogtalan igénybevétel napjától a visszafizetés napjáig.

6. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba és 2010. július 1-jén hatályát veszti.

(2) 2009. július 1-jén hatályát veszti a helyi önkormányzatok által fenntartott múzeumok szakmai támogatásáról szóló 3/2008. (II. 19.) OKM rendelet.

Dr. Hiller István s. k.,
oktatási és kulturális miniszter

A pénzügyminiszter

5/2009. (III. 27.) PM rendelethe

**a jövedéki adóról és a jövedéki termékek
forgalmazásának különös szabályairól szóló
2003. évi CXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek
végrehajtásáról szóló
8/2004. (III. 10.) PM rendelet módosításáról**

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 129. § (2) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában meg-

határozott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III. 10.) PM rendelet (a továbbiakban: R.) 133/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„133/B. § Az üzletek működésének rendjéről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatható kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló jogszabály szerinti „Vendéglátás” cím alatti üzletkörökben alkoholterméket forgalmazó nem jövedéki engedélyes kereskedőnek (a továbbiakban: vendéglátó) a Jöt. 110. § (10) bekezdése szerinti alkoholtermék-készletforgalmi szabályzata legalább az alábbiakat tartalmazza:

- a) a vendéglátó neve, székhelye, adószáma,
- b) az üzlet megnevezése, címe,
- c) az alkoholtermék-forgalom külön nyilvántartásban rögzítésre kerülő adatainak (beszerzés, értékesítés, nyitó- és zárókészlet) részletezettsége, mennyiségi egysége,
- d) a forgalmi adatok megállapításának alapját képező időszak (a továbbiakban e § alkalmazásában: időszak),
- e) az időszak forgalmi adatai megállapításának és a külön nyilvántartásban rögzítésének időpontja,
- f) az időszaki zárókészlet megállapításának módszere, készletfelvétel alkalmazása esetén a készletfelvétel módja.”

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba azzal, hogy az R. e rendelettel megállapított 133/B. §-át 2009. május 1. napjától kell alkalmazni.

(2) Az R. 37/D. §-a hatályát veszti.

(3) Ez a rendelet 2009. május 2-án hatályát veszti.

Dr. Veres János s. k.,
pénzügyminiszter

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 34/2009. (III. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 14. § (1) bekezdésének „tartalma a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik,” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt e határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 14. § (1) bekezdése ezt követően a következő szöveggel marad hatályban:

„Az engedélyt, illetve a nyilvántartásba vételt meg kell tagadni, ha a sajtótermék külsőleg hivatalos lap (a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 57–60. §-a) látszatát kelti, illetve címével, grafikai megjelenésével, külalakjával vagy egyéb jellemzőjével már bejegyzett laphoz hasonló módon jelenik meg, és ez a fogyasztók megtévesztésére alkalmas.”

2. Az Alkotmánybíróság a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 15. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 12/1986. (IV. 22.) MT rendelet 4/A. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz két indítvány érkezett a sajtótermékek nyilvántartásba vételi, illetve törlési eljárásának szabályaival kapcsolatban.

Az egyik indítványozó a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Sajtótv.) 14. § (1) bekezdésének „a sajtótermék tartalma a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik” szövegrésze megsemmisítését a szabad véleménynyilvánításhoz való jog, illetve a sajtószabadság sérelmére hivatkozással kérte. Indokolásában kifejtette, hogy önmagában nem tartja alkotmányellenesnek a 3. § (1) bekezdését, amely szerint a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyhez fűződő jogainak a sérelmével, mindazonáltal ilyen esetekben a „nyilvántartásba vétel megtagadása, vagy ennél is határozottabban az időszaki lapnak a (...) törlése aránytalanul súlyos jogkövetkezmény akkor, ha a jogalkalmazónak mások személyhez fűződő jogainak bármely csekély fokú sérelme esetén így kell eljárnia”, és nincs lehetősége a jogsértés súlyának, gyakoriságának és jellegének a mérlegelésére.

A másik indítványozó – az indítvány benyújtásakor a sajtóregisztrációs, illetve törlési eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumát vezető miniszter – azt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, hogy a minisztériumhoz kérelem érkezett egy időszaki lapnak a nyilvántartásból való törlésére. A törlést abból az okból kérték, hogy a lapot a kérelmező személyhez fűződő jogainak megsértése miatt jogerős bírósági ítélet helyreigazításra kötelezte. Az indítványozó miniszter a Sajtótv. 15. § (1) bekezdésének, illetve a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 12/1986. (IV. 22.) MT rendelet (a továbbiakban: Sr.) 4/A. § (3) bekezdésének megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Utalva az Alkotmánybíróságnak a véleménynyilvánítási és sajtószabadsággal kapcsolatos gyakorlatára, kifejtette, hogy álláspontja szerint a Sajtótv.-nek és az Sr.-nek a törlésről rendelkező, mérlegelést nem engedő szabályai ellentétben állnak az Alkotmány 61. §-ából fakadó követelményekkel. A személyhez fűződő jogok – érvel az indítványozó – a hatályos jogrendszerben többirányú és széles körű polgári és büntetőjogi védelem alatt állnak, biztosítva az emberi méltóság alapjogi védelmét a véleménynyilvánítás jogának szükségszerű és arányos korlátozásával. Az indítványozó véleménye szerint ehhez képest nem szükséges és arányos az a szabályozás, amely – egyfajta represszív jelleggel – a személyhez fűződő jog sérelme esetén az adott időszaki lap törlését is lehetővé teszi. Rámutatott, hogy a törlés nemcsak, hogy ellehetetlenítheti más jogorvoslat alkalmazását (például a helyreigazító közlemény közzétételét), a szabályok következetes alkalmazása ezen túlmenően azt is eredményezheti, hogy a megjelenő időszaki lapok teljesen megszűnhetnek vagy számuk drasztikusan csökkenhet.

A Sajtótv. 3. § (1) bekezdésében foglalt előírások alkotmányossági vizsgálatát egyik indítványozó sem kérte.

Az Alkotmánybíróság az indítványokat – tárgyi összefüggésükre tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.; a továbbiakban: Ügy-

rend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát.”

2. A Sajtótv. érintett rendelkezései:

„3. § (1) A sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.”

„14. § (1) Az engedélyt, illetve a nyilvántartásba vételt meg kell tagadni, ha a sajtótermék tartalma a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik, külsőleg hivatalos lap (a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 57–60. §-a) látszatát kelti, illetve címével, grafikai megjelenésével, külalakjával vagy egyéb jellemzőjével már bejegyzett laphoz hasonló módon jelenik meg, és ez a fogyasztók megtévesztésére alkalmas.”

„15. § (1) Az időszaki lapot törölni kell a nyilvántartásból, ha a nyilvántartásba vétel megtagadásának lenne helye.”

3. Az Sr. támadott rendelkezése:

„4/A. § (3) A nyilvántartásbavételt meg kell tagadni, illetve törölni kell a nyilvántartásból az időszaki lapot a Tv. [Sajtótv.] 14. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben.”

III.

Az indítványok az alábbiak szerint megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megvizsgálta a sajtótermékek nyilvántartásba vételi és törlési eljárásának a természetét.

A Sajtótv. 12. § (1) bekezdése rögzíti, hogy mindenkinek jogában áll sajtóterméket [az időszaki lap a Sajtótv. 20. § b) pontjában foglalt értelmező rendelkezés szerint e körbe tartozik] előállítani és nyilvánosan közölni. A Sajtótv. korábban különbséget tett az engedéllyel, illetve az engedély nélkül előállítható sajtótermékek között. Bár a Sajtótv.-ben és az Sr.-ben jelenleg is találhatóak utalások sajtótermék előállítása, illetve nyilvános közlése tárgyában kiadott engedélyre, engedélyezésre, az engedélyeztetési kötelezettséget előíró rendelkezéseket a jogalkotó hatályon kívül helyezte. A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény módosításáról szóló 1990. évi XI. törvény rögzítette töb-

bek között, hogy időszaki lap előállítását és nyilvános közlését csak bejelentési kötelezettség terheli. Az időszaki lap nyilvántartásba vételéhez ezt követően és jelenleg is a bejelentés szolgál alapul, amelyet a hatályos szabályok értelmében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (a továbbiakban: KÖH) felé kell teljesíteni. A bejelentendő adatok körét az Sr. 7. §-a sorolja fel: a) a lap címe, célja; b) a lap alapítója és annak címe; c) a szerkesztőség vezetőjének neve és címe; d) a szerkesztőség címe; valamint e) a kiadó neve és címe. A nyilvántartásba vételt akkor lehet, illetve kell megtagadni, ha a sajtótermék tartalma a Sajtótv. 14. § (1) bekezdésében vagy a 3. § (1) bekezdésében megfogalmazott tilalmakba ütközik. A KÖH a bejelentéstől számított 15 napon belül köteles határozni a nyilvántartásba vételről, illetve annak megtagadásáról, a döntés ellen biztosított a bírósági jogorvoslat igénybevételének lehetősége. A terjesztést csak a nyilvántartásba vételt követően lehet megkezdeni.

A nyilvántartásba vétel mindezek alapján olyan speciális regisztrációs eljárásnak tekinthető, amelynek során a formai szempontokon túlmenően – szűk körben – bizonyos tartalmának tekinthető szempontok vizsgálatára is sor kerül: a hatóság nem csak azt vizsgálja, hogy a bejelentési kötelezettség alá eső adatok hiánytalanul szerepelnek-e a bejelentésben, hanem azt is, hogy ezen adatok nem sértenek-e a Sajtótv. 14. § (1) valamint 3. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelményeket. Figyelemmel a bejelentendő adatok körére, a Sajtótv. 3. § (1) bekezdésével összefüggésben (amely a bűncselekmény megvalósítását, illetve a bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint a közérkölcset és mások személyhez fűződő jogainak megsértését tiltja) a hatóság diszkrecionális jogköre csak arra terjed ki, hogy megállapítsa, a lap címe és a bejelentő által megjelölt célja (a regisztráció és az első megjelenés előtt nyilvánvalóan csupán ez a lap „tartalma”) a Sajtótv. által tiltott körbe tartozik-e. Értelemszerűen ugyanis sem a lap alapítója és annak címe, sem a szerkesztőség vezetőjének neve és címe, sem a szerkesztőség címe, sem pedig a kiadó neve és címe nem tekinthető olyan adatnak, amely a Sajtótv. 3. § (1) bekezdésének a sérelmét megvalósíthatná.

Az Sajtótv. a nyilvántartásból való törlés eseteit, feltételeit külön nem szabályozza, a 15. § (1) bekezdése [a 14. § (1) bekezdésére utalva] annyit rögzít, hogy az időszaki lap törlésére akkor kerülhet sor, ha a nyilvántartásba vétel megtagadásának lenne helye. A törlés a terjesztési jog megszűnését eredményezi. Az indítványozók nézete szerint, mivel a nyilvántartásba vételi szabályok [3. § (1) bekezdés és 14. § (1) bekezdés] körében a Sajtótv. a *sajtótermék tartalmának* a vizsgálatára utal, ezeket együttesen úgy lehet értelmezni, hogy el kell rendelni a sajtótermék nyilvántartásból való törlését, ha az egy személyiségi jogi sérelmet megvalósító cikket közölt.

Az Alkotmánybíróság osztja az indítványozók álláspontját, amely szerint a Sajtótv. szabályainak összevetéséből ez az értelmezés is levezethető. Az időszaki lap törlését

a jogszabály szerint akkor kell elrendelni, ha a nyilvántartásba vételt követően megállapításra kerül, hogy annak tartalma a 3. § (1) bekezdésben foglalt tilalmakba ütközik. A Sajtótv. 14. § (1) bekezdése tehát nem a „sajtószabadság gyakorlásáról” hanem a sajtótermék „tartalmának” a vizsgálatáról rendelkezik. E vizsgálat a nyilvántartásba vétel során – mivel akkor a lap még nem létezik, figyelemmel az Sr. idézett 7. §-ára is – csupán a lap címére és a bejelentő által megjelölt céljára terjed ki. Ugyanakkor a törlési eljárásban – mivel a 15. § törlésről rendelkező (1) bekezdése visszautal a 14. § (1) bekezdésére – a „tartalmi” vizsgálat valóságossá válik: a hatóság egyrészt már nem csupán az eredetileg bejelentett címet és célt vizsgálja/vizsgálhatja újra, hanem a sajtótermék (tehát akár egy-egy lapszám) tartalmát is. Minthogy pedig a lap tartalmát a benne közölt írások adják, adott esetben egy-egy cikk személyiségi jogot sértő jellege is eredményezheti a lap törlését. Sőt, a törvény lényegében mérlegelési lehetőséget sem ad a hatóságnak: amennyiben megállapítható akár egyetlen személyiségi jog sérelme, a törlést el kell rendelni.

2. Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze, a 61. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát. Az Alkotmánybíróság a szabad véleménynyilvánítás jogát és a sajtószabadsághoz való jog tartalmát több határozatában értelmezte.

A szabad véleménynyilvánítás joga – amely a kommunikációs alapjogok anyajoga [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.] – azt jelenti, hogy bárki gondolatát, meggyőződését szabadon, megfelelő keretek között kinyilváníthatja (987/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 527, 528.). „Az egyéni véleménynyilvánítási szabadság szubjektív joga mellett (...) az Alkotmány 61. §-ából következik a demokratikus közvélemény kialakulása feltételeinek és működése fenntartásának biztosítására irányuló állami kötelezettség. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog objektív, intézményes oldala nemcsak a sajtószabadságra, oktatási szabadságra stb. vonatkozik, hanem az intézményrendszernek arra az oldalára is, amely a véleménynyilvánítási szabadságot általánosságban a többi védett érték közé illeszti. Ezért a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos határait úgy kell meghatározni, hogy azok a véleményt nyilvánító személy anyagi joga mellett a közvélemény kialakulásának, illetve szabad alakításának a demokrácia szempontjából nélkülözhetetlen érdekét is figyelembe vegyék” (ABH 1992, 167, 172.). „A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül. Vagyis az egyéni véleménynyilvánítás, a saját törvényei szerint kialakuló közvélemény, és ezekkel kölcsönhatásban a minél szélesebb tájékozottságra épülő

egyéni véleményalkotás lehetősége az, ami alkotmányos védelmet élvez. Az Alkotmány a szabad kommunikációt – az egyéni magatartást és a társadalmi folyamatot – biztosítja, s nem annak tartalmára vonatkozik a szabad véleménynyilvánítás alapjoga. Ebben a processzusban helye van minden véleménynek, jónak és károsnak, kellemesnek és sértőnek egyaránt, különösen azért, mert maga a vélemény minősítése is e folyamat terméke” (ABH 1992, 167, 179.).

A véleménynyilvánítási és a sajtószabadság szoros kapcsolatát az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette, rámutatott például, hogy a sajtószabadság alapjoga lényegében a véleménynyilvánítási jogból eredő külön nevesített jognak tekinthető, amely felöleli valamennyi médium szabadságát, továbbá az információk megszerzésének szabadságát is [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.]. A 37/1992. (VI. 10.) AB határozat szerint pedig „[a] sajtó szabadságát arra figyelemmel kell garantálnia az államnak, hogy a sajtó a véleményalkotáshoz szükséges információszerzésnek, a véleménynyilvánításnak és véleményformálásnak kitüntetett fontosságú eszköze. Ahogy a sajtószabadság joga a véleménynyilvánításhoz való jogból mint anyajogból vezethető le, úgy a véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett volta is annyiban vonatkozik a sajtó szabadságára, amennyiben az a véleménynyilvánítás alkotmányos alapjogát szolgálja” (ABH 1992, 227, 229.).

Bár „[a]z időszaki lap előállításának és nyilvános közlésének kötelező bejelentése, valamint nyilvántartásba vétele a sajtóigazgatásnak hagyományos és szükséges megnyilvánulása” [20/1997. (III. 19.) AB határozat, ABH 1997, 85, 93.], amennyiben a nyilvántartásba vétel nem csupán adminisztrációs aktus, hanem a hatóságnak – mint jelen ügyben is – mérlegelési lehetősége van a kérelem tárgyában, az a sajtószabadság (és ezzel összefüggésben a véleménynyilvánítási szabadság) korlátozásának minősül. Szintén az említett alapjogok korlátozásának tekinthető, ha a hatóságnak joga van bármely okból elrendelni valamely lap törlését: mivel a törlés a terjesztési jog megszűnését jelenti, a döntés lényegében az érintett sajtótermék sajtótörendőszeti határozattal történő betiltását eredményezi.

Ezen alapjogi korlátozások alkotmányosságának a kérdésében kellett jelen ügyben állást foglalnia az Alkotmánybíróságnak.

3. Minden alkotmányos alapjog tekintetében fontos kérdés, hogy azokat lehet-e, illetve milyen feltételekkel lehet korlátozni. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján a Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelesekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban törvény sem korlátozhatja.

A lapalapítás és a szólás szabadsága nem jelenti azt, hogy az államnak minden körülmények között távol kellene tartania magát ezen alapjogok szabályozásától és semmilyen korlátozást ne alkalmazhatna.

Az Alkotmánybíróság az alapjog lényeges tartalmának meghatározásához az alapjogi (az úgynevezett szükséges-ségi-arányossági) tesztet alkalmazza: „Az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.]

A véleménynyilvánítási szabadság és a sajtószabadság esetében a korlátozás kérdése azért is kiemelt jelentőségű, mert e szabadságok a demokratikus társadalom alapvető értékei közé tartoznak. „A szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe ugyan nem vezet arra, hogy ez a jog – az élethez vagy az emberi méltósághoz való joghoz hasonlóan – korlátozhatatlan lenne, de mindenképpen azal jár, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni.” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 178.]. A sajtószabadság vonatkozásában az Alkotmánybíróság leszögezte: „a sajtószabadság korlátozása általában nem ellentétes az Alkotmánnyal, ha ilyen rendelkezés szükséges és az elérni kívánt cél fontossága arányban van az alapvető jog sérelmével, az államnak egy másik alapvető jog védelmére vonatkozó kötelezettsége pedig alapja lehet a sajtószabadság korlátozásának” [57/2001. (XII. 5.) AB határozat, 2001, 484, 488–489.].

Az Alkotmánybíróságnak jelen ügyben azt kellett mérlegelnie, hogy demokratikus társadalomban az említett alkotmányos jogok szükséges és arányos korlátozását jelenti-e az, hogy az időszaki lap címének és céljának, illetve konkrét tartalmának személyiségi jogot sértő jellege miatt a nyilvántartásba vételt meg kell tagadni, illetve a törlést el kell rendelni.

3.1. Az Alkotmánybíróság először azt mérlegelte, hogy a Sajtótv. által alkalmazott alapjogi korlátozásra legitim cél – másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme – érdekében került-e sor.

A 37/1992. (VI. 10.) AB határozat szerint „[a] sajtószabadságnak elsősorban külső korlátai vannak (amelyek a sajtó sajátosságainak megfelelő speciális intézményekben is testet öltenek, amilyen pl. a sajtóhelyreigazítás vagy a nagy nyilvánosság kritériuma a büntetőjogban). A sajtószabadságot azonban elsősorban az állam tartalmi be nem

avatkozása biztosítja. Ennek felel meg például a cenzúra tilalma és a szabad lapalapítás lehetősége. Ezzel a tartózkodással az állam elvileg lehetővé teszi, hogy a társadalomban meglévő vélemények, valamint a közérdekű információk teljessége megjelenjen a sajtóban” (ABH 1992, 227, 229–230.). A szabad véleménynyilvánítás azonban olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható [36/1994. (IV. 24.) AB határozat, ABH 1994, 231.], így az emberi méltóság, a becsület, a jó hírnév a véleménynyilvánítási szabadság korlátai lehetnek [pl. 36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 219, 230–231.; 18/2000. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2000, 117, 122.; 20/2007. (III. 29.) AB határozat, ABH 2007, 295, 301.]. A 34/2004. (IX. 28.) AB határozat a következőképpen foglalta össze az Alkotmánybíróság álláspontját: „A 30/1992. (V. 26.) AB határozatban foglaltak alapján az emberi méltósághoz való jog a véleménynyilvánítási szabadság korlátja lehet. (ABH 1992, 167, 174.) Az Alkotmánybíróság a 8/1990. (IV. 23.) AB határozata óta az emberi méltósághoz való jogot az ún. általános személyiségi jog egyik megfogalmazásának tekinti, amely általános személyiségi jog egyik aspektusa a magánszféra védelme és a becsületvédelem. Becsületvédelmi jogi eszközöket a polgári, a büntető és a szabálysértési jogban is találunk, és ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) utalt, az emberi méltóság kitüntetett szerepe miatt a jogi felelősség rendjében végső eszközként igénybe vehető büntetőjog sem tekinthető – általánosságban – aránytalanul súlyos reagálásnak az egyént becsületében sértő magatartások tekintetében. (ABH 1994, 219, 229.) Ugyanezen határozat azonban arra is felhívta a figyelmet, hogy a becsület és a jó hírnév védelme, valamint a közügyek szabad vitathatóságának egymásra tekintettel történő értékelése alapján a véleménynyilvánítási szabadsága csak kisebb mértékben korlátozható a közhatalom gyakorlóinak a védelmében, illetve arra, hogy a közügyek nyilvános megvitatása területén a véleménynyilvánítási szabadság mint alkotmányos alapjog és az alapjogot a becsületvédelem általános büntetőjogi szabályaival vagy külön tényállásokkal korlátozó eszközrendszer viszonyát tekintve az európai demokratikus országok joggyakorlatának trendje egyértelműen a büntetőjogi eszközök háttérbe szorítása és a véleménynyilvánítási szabadság felértékelődése irányába mutat. [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 219, 224.]” (ABH 2004, 490, 499.)

Az idézett határozatok alapján az Alkotmánybíróság gyakorlata egyértelmű abban a kérdésben, hogy nem csupán a jóhírnévhez való jog [Alkotmány 59. § (1) bekezdés], hanem [az emberi méltósághoz való joggal való összefüggés miatt] a személyiségi jogok általánosságban is legitim alapjog-korlátozási célnak ismerhetők el.

3.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy a Sajtótv. támadott rendelkezései által megvalósított alapjogkorlátozás szükséges és arányos-e.

Eljárása során az Alkotmánybíróság hangsúlyozottan vette figyelembe, hogy a sajtó – az elektronikus médiához hasonlóan (vö.: 1006/B/2001. AB határozat, ABH 2007, 1366, 1374–1375.) – alapvető jelentőségű a véleménypluralizmus megjelenítésében, és a közösségi viták lefolytatásának egyik legfontosabb színtere is. Azzal, hogy a jogalkotó nem csupán az időszaki lapok címének és céljának bejelentését írja elő, hanem a bejelentett cél vizsgálatát – tehát az előzetes tartalmi ellenőrzést – is, lényegében az információk hozzáférhetőségének és terjesztésének a felügyeletéről rendelkezik. A nyilvántartásba vételt végző hatóság döntési jogosultsága így magában foglalja a sajtótermék útján közölni szánt gondolatok tartalmának előzetes közhatalmi ellenőrzését, értékelését és minősítését abból a szempontból, hogy azok sajtótermékként forgalomba hozhatók-e. Ez pedig cenzúrának minősül. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az elérni kívánt cél – a közlés szabadságával való esetleges visszaélés megakadályozása, tehát egy absztrakt jövőbeni jogsérelem veszélye – és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya nem egyeztethető össze egymással. Az, hogy a regisztrációról döntő hatóság álláspontja szerint a sajtótermék bejelentett célja alapján személyiségi jogok jövőbeni megsértése *valószínűsíthető*, nem indokolhatja a sajtótermék regisztrációjának megtagadását, különös tekintettel arra, hogy a személyiségi jogok az ember szubjektumából erednek, és hogy e jogok – főszabály szerint – csak személyesen érvényesíthetők.

Ráadásul a Sajtótvt. a bejegyzés megtagadásán túl az időszaki lapok nyilvántartásból való törlésére is feljogosítja a közigazgatási-nyilvántartási funkciót betöltő hatóságot, ezzel pedig a sajtótermékek folyamatos tartalmi kontrollját intézményesíti. Rámutat az Alkotmánybíróság, hogy a törlés (amely az érintett sajtótermék nyilvános terjesztését kizárja) a sajtószabadság szempontjából rendkívül súlyos szankció. Jelentős egyrészt, hogy már az enyhe vagy egyszeri jogsértés miatti betiltással való fenyegetés alkalmas lehet a vélemények, viták indokolatlan elfojtására, márpedig „[a]z eszmék, nézetek szabad kifejtése, a mégoly népszerűtlen vagy sajátos elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele” [30/1992. (V. 26.) AB határozat ABH 1992, 167, 171.].

Amennyiben a szerkesztőnek, kiadónak minden egyes cikk megjelenése előtt figyelembe kellene vennie, hogy az adott cikk megjelenése esetleg a lap törlését eredményezheti, és csak e félelemmel adhatná ki az adott lapszámot, a sajtószabadság lényege veszne el.

Emellett pedig az Alkotmánybíróság megítélése szerint egyetlen jogsértő közlés – tekintet nélkül a jogsértés jellegére, súlyára, ismétlődésére stb. – nem is eredményezhet ilyen súlyos, minden mérlegelés nélkül alkalmazandó és a jogsértés súlyát adott esetben jelentősen meghaladó joghátrányt. E körben mutat rá az Alkotmánybíróság arra is, hogy a személyhez fűződő jogok érvényesítése az önrendelkezési jog fontos eleme, amely a „nem-érvényesítés”

jogát is magában foglalja [Vö. pl. 20/1997. (III. 19.) AB határozat, 1997, 85, 91.]; a sajtótermék betiltására azonban az érintett akaratától függetlenül is sor kerülhet; a törlésnek nem feltétele az sem, hogy a jogsérelmet jogerős bírósági határozat megállapítsa.

Annak előmozdítására, hogy a sajtótermék szerkesztői, kiadói a szólás- és a véleménynyilvánítási szabadsággal felelős módon éljenek, és a jogsértések elkerülésére törekedjenek, – a fokozatosság elvét betartva – az azonnali betiltásnál enyhébb eszközt kell alkalmaznia a jogalkotónak.

Összefoglalóan az Alkotmánybíróság megállapítja: a Sajtótvt. azzal, hogy megtiltja annak a lapnak a regisztrációját, amely vélhetően személyiségi jogi sérelmet fog megvalósítani, illetve azzal, hogy elrendeli a bármely személyiségi jogi sérelmet megvalósító időszaki lapnak a nyilvántartásból való mérlegelés nélküli törlését, a sajtó- (és ezzel összefüggésben a véleménynyilvánítási) szabadság szükségtelen és aránytalan, tehát alkotmányellenes korlátozását valósítja meg.

Az alkotmányellenesség megállapítása miatt az Alkotmánybíróság – az indítványnak helyt adva – a Sajtótvt. 14. § (1) bekezdésének a „tartalma a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik” szövegrészét e határozata kihirdetésének napjával megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata nyomán megállapítja, hogy az 1989-ben elfogadott jogállami Alkotmány előtt alkotott Sajtótvt.-t indokolt lenne teljes körűen áttekinteni, és összhangba hozni az alkotmányos követelményekkel.

Nem csorbítva a törvényhozó hatalom jogkörét, az Alkotmánybíróság hangsúlyozni kívánja, hogy a Sajtótvt. 3. § (1) bekezdése a sajtószabadság gyakorlásának alapelveit rögzíti a jogalkotás és a jogalkalmazás számára, iránymutató jelleggel. Nem kizárt tehát, hogy ezen, illetve ehhez hasonló alapelvei rendelkezéseken alapuló konkrét törvényi szabályok megsértéséhez a jogalkotó bizonyos szankciókat fűzzön, ugyanakkor az Alkotmány 61. § (2) bekezdéséből fakadó követelmény, hogy az időszaki lapok regisztrációja nem tehető függővé előzetes tartalmi kontrolltól – ami cenzúrát jelentene –, az csak egy adminisztratív aktus lehet. Amennyiben pedig a jogalkotó a sajtószabadság gyakorlásával kapcsolatban meghatározott tilalmak megszegése esetére – szankcióként – fenn kívánja tartani az időszaki lap törlésének a lehetőségét, gondosan – a sajtószabadság kiemelt alkotmányos jelentőségének szem előtt tartásával – kell mérlegelnie, hogy mely fórum előtt, milyen eljárási rendben, milyen jogsértéshez fűzi ezt a súlyos jogkövetkezményt.

4. Végezetül megállapítja az Alkotmánybíróság, hogy a Sajtótvt. 14. § (1) bekezdésének részleges megsemmisítése után önmagában az a rendelkezés, mely szerint az időszaki lapot törölni kell a nyilvántartásból, ha a nyilvántartásba vétel megtagadásának lenne helye, alkotmányellenesnek már nem tekinthető. Ezért a Sajtótvt. 15. § (1) bekezdésének, illetve az Sr. 4/A. § (3) bekezdése alkotmány-

ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Köz-
lönyben történő közzétételét az Abtv. 41. §-a alapján ren-
delte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 560/B/2003.

Az Alkotmánybíróság 35/2009. (III. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányelle-
nességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok
tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a kerék-
bilincs alkalmazásával és a járművek elszállításával kap-
csolatos rendőri feladatokról szóló 13/1996. ORFK intéz-
kedés, valamint a kerékbilincs alkalmazásával és a jármű-
vek elszállításával kapcsolatos rendőri feladatok szabályo-
zásáról szóló 24/1999. (IV. 13.) ORFK GF intézkedés
kiadása alkotmányellenes, ahhoz joghatás nem fűződik.

2. Az Alkotmánybíróság a kerékbilincs alkalmazásával
és a járművek elszállításával kapcsolatos szabályokról
szóló 143/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdé-
se, 7. § (3) bekezdése, 8. § (1) bekezdése, 13. § (1)–(2) be-
kezdése, 16. §-a, 17. § (1) bekezdése és (2) bekezdés
a) pontja, 18–19. §-a, illetve 19. § (3) bekezdése alkot-
mányellenességének megállapítására és megsemmisíté-
sére irányuló indítványokat elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a szabálysértési eljárás során
lefoglalt és elkobzott dolgok kezeléséről és értékesítésé-
ről, valamint a pénzbírság és egyéb pénzüsszeg letiltásáról
és átutalásáról szóló 10/2000. (III. 24.) PM rendelet 4. §
(3) bekezdésének „Sztv.-ben meghatározott” szövegrésze,
5. §-ának második mondata, valamint 6. § (2)–(3) bekez-
dése alkotmányellenességének megállapítására és meg-
semmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a kerékbilincs alkalmazásával
és a járművek elszállításával kapcsolatos rendőri felada-
tokról szóló 13/1996. ORFK intézkedés, illetve a kerék-
bilincs alkalmazásával és a járművek elszállításával kap-
csolatos rendőri feladatok szabályozásáról szóló 24/1999.
(IV. 13.) ORFK GF intézkedés alkotmányellenességének
megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvá-
nyokat visszautasítja.

5. Az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánu-
ló alkotmánysejtés megállapítására irányuló alkotmány-
jogi panaszokat, az egyéb alkotmányjogi panasz elneve-
zéssel benyújtott indítványokat, valamint az indítványokat
egyebekben visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a kerékbilincs alkalmazásával és a jár-
művek elszállításával kapcsolatos szabályokról szóló
143/1995. (XI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.)
egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapi-
tását kérte több indítványában is.

1. Az indítványozó szerint a Kr. 7. § (3) bekezdése
azért alkotmányellenes, mert a jogalkotó bár „kimerítő fel-
sorolását ígéri a költségtérítés nélkül megszakitható rend-
őri intézkedéseknek, de kifelejtí közölük a jogtalan rendőri
intézkedést”. Ennek következtében az eljárás megszünte-
tésének szabályozása magasabb szintű jogszabályokkal
ellentétes, így a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. tör-
vény (a továbbiakban: RSztv.) 48. § (1) bekezdés a) pont-
jával, illetve az államigazgatási eljárás általános szabá-
lyairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.)
14. § (2) bekezdésével. Ugyanezen okból alkotmányelle-
nes a Kr. 8. § (1) bekezdése is. Az indítványozó szerint mi-
vel a felsorolásból kimaradtak a magasabb szintű jogsa-
bályokban felsorolt kivételek, a jogalkotó „hitelezési ter-
het ró a sértettre”. Ezért a szabályozás a jogellenes rendőri
intézkedés tekintetében ellentétes a magasabb szintű jog-
szabályokban rendezett jogorvoslati renddel, s kérte a két
támadott rendelkezés megsemmisítését.

2. Az indítványozó a későbbiekben számos alkalommal kiegészítette eredeti indítványi kérelmét. Egyik indítvány-kiegészítésében kérte a Kr. 3. § (1) bekezdésének megsemmisítését is, mivel az – a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 45. § (1)–(2) bekezdésével ellentétesen – lehetővé teszi a gépjármű elszállítását akkor is, ha az nem okoz balesetvesztést. Emellett feltétel nélküli intézkedésre ad lehetőséget, mivel a Kr. 3. § (1) bekezdése nem tartalmazza azt a fordulatot, hogy csak „a jogszabályokban meghatározott esetekben” alkalmazható a kerékbilincs, illetve a jármű elszállítása. Mindezek alapján a Kr. 3. § (1) bekezdése az Alkotmány 35. § (2) bekezdését sérti az indítványozó szerint.

3. Az indítványozó kérte a Kr. 13. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását is, mivel az az Áe. 42. § (1) bekezdésével ellentétesen szabályozott. Az indítványozó szerint azzal, hogy a Kr. 13. § (1) bekezdése három napon belül követeli meg a gépjármű üzemeltetőjének megállapítását, „alkotmányellenes haladékot” ad az eljáró Rendőrségnek. Az Áe. alapján ugyanis a haladéktalan határozathozatalhoz az üzemeltető azonnali megállapítása volna szükséges. Így a Kr. 13. § (1) bekezdése ellentétes az Áe. 42. § (1) bekezdésében foglaltakkal, ezért az Alkotmány 35. § (2) bekezdését sérti. Az indítványozó általában az elszállítás és kerékbilincs alkalmazásával összefüggésben hivatkozott arra is, hogy az a „tulajdonjog ideiglenes korlátozása”, s az „[R]Sztv. hatálya alatt csak kivételesen kerülhet sor alkalmazására”, illetve arra, hogy „a tulajdon használatát ... csak törvény korlátozhatja”. [Azt azonban nem állította, hogy a Kr. 13. § (1) bekezdése sérti az Alkotmány 13. § (1) bekezdését, valamint 8. § (2) bekezdését.]

4. Később az indítványozó kérte a Kr. 13. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását is az Alkotmány 35. § (2) bekezdése alapján. Véleménye szerint a Kr. azonnali fizetési kötelezettséget feltételez, ami azonban ellentmond az RSztv.-nek és az Áe.-nek [különösen az RSztv. 72. § (1) bekezdésének és az Áe. 62. § (2) bekezdésének]. Mindezek alapján a Kr. 13. § (2) bekezdésének „fizetési kötelezettségét teljesítse és” szövegrésze megsemmisítését kérte. Akárcsak a Kr. 13. § (1) bekezdésével összefüggésben, ebben az indítvány-kiegészítésben is kifejtette az indítványozó, hogy a kerékbilincs és az elszállítás intézkedés alkalmazása általában véve a tulajdonjog használatának korlátozását eredményezi, kifejezetten azonban nem kérte a Kr. 13. § (2) bekezdésének vizsgálatát az Alkotmány 8. § (2) bekezdése, valamint 13. § (1) bekezdése alapján.

5. Az indítványozó a továbbiakban alkotmányjogi panasz elnevezéssel terjesztette elő indítvány-kiegészítéseit. Előadta, hogy mivel szabálytalanul parkolt, gépjárművét a Rendőrség elszállította. Az indítványozó vitatta,

hogy szabálytalanul várakozott volna, vagy ha mégis, a Rendőrség jogtalanul szállította el gépjárművét, és jogtalanul köti az elszállítás és tárolás díjának megfizetéséhez a gépjármű kiadását az üzemeltető részére. A szabálysértési eljárás ekkor még folyamatban volt (a szabálysértési hatóság első fokon hozott határozatával szemben az indítványozó jogorvoslattal élt). Előadta azt is, hogy járművének – szerinte – szabálytalan elszállítása miatt panaszt tett az illetékes rendőrkapitányságon, amelyet azonban a budapesti rendőrfőkapitány elutasított. Az indítványozó a panaszát elutasító határozat ellen jogorvoslattal élt, amelyet elutasítottak. Előadta, hogy a panaszát elutasító határozatot bíróság előtt megtámadta, amely eljárás az indítvány benyújtásakor még folyamatban volt. Az indítványozó ezen kívül törvényességi kérelmet terjesztett elő az ügyészségen, mivel szerinte a Rendőrségnek határozatot kellett volna hoznia a gépjármű elszállításáról az intézkedés alkalmazásakor. A Legfőbb Ügyészség Közlekedési Osztálya a kérelmet alaptalannak tartotta, és erről az indítványozót – KTLÜ 5029/2000/2-I. sz. levelében – értesítette. Az indítványozó ez ellen az értesítés ellen „jogorvoslati kérelmet” nyújtott be a legfőbb ügyészhez, ugyanakkor „alkotmányjogi panaszában” annak megállapítását kérte, hogy az ügyészségről szóló 1972. évi V. törvény (a továbbiakban: Útv.) az Alkotmány 70/K. §-ával ellentétesen elmulasztotta szabályozni a törvényességi kérelem elutasításával szembeni jogorvoslatot. Emellett alkotmánysértőnek tartotta a Rendőrség és az ügyészség jogértelmezését a Kr. 13. § (2) bekezdésére vonatkozóan, hogy ti. a hatóságot a gépjármű elszállítás intézkedés alkalmazása esetén „csupán értesítési kötelezettség terheli”. Ugyanennek megállapítását kérte abban az indítvány-kiegészítésben, amelyet azt követően terjesztett elő, hogy a legfőbb ügyész értesítette újabb törvényességi kérelme alaptalanságáról.

Az indítványozó egy másik alkotmányjogi panaszként benyújtott indítvány-kiegészítésében, amelyet a szabálysértési eljárásban hozott – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Közbiztonsági Szervek Igazgatásrendészeti Főosztály 176-00700 szabs. számú – jogerős határozatot követően terjesztett elő, mulasztás megállapítását kérte, több okból is. Egyrészt azért, mert a jogalkotó nem hajtotta végre a megszabott határidőn belül az RSztv. módosítását a 63/1997. (XII. 12.) AB határozatban (ABH 1997, 365., a továbbiakban: Abh.) foglaltakat. Mulasztás megállapítását kérte amiatt is, hogy az Alkotmánybírósról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) nem hatalmazta fel az Alkotmánybíróst ideiglenes intézkedés elrendelésére, valamint kérte az Alkotmánybíróst ideiglenes intézkedését, mert az indítványozó a jogerős szabálysértési határozatban megállapított pénzbírságot nem kívánja megfizetni, és az elzárásra történő átváltoztatást alkotmányellenesnek tartja az Abh. alapján. Kérte ezen kívül az alkotmányellenes jogszabályok alapján lefolytatott, jogerősen befejezett szabálysértési eljárások Abtv. 43. § (3) bekezdése szerinti felülvizsgálatát.

Az indítványozó a későbbi alkotmányjogi panasz elnevezéssel benyújtott indítvány-kiegészítésekben az ügyben hozott jogerős szabálysértési határozatot támadta, mivel az indokolás nélkül mellőzte az indítványozó szerint a határozathozatalhoz szükséges kérdések taglalását a határozat indokolásában. Így többek között nem tért ki a szabálysértési hatóság arra, hogy az elszállítás intézkedés alkalmazására határozathozatal nélkül került sor. Kifejtette, hogy a BRFK „2000. január 18-án hatályos szórólapja” arra utal, mintha az indítványozónak „ismételt panaszjoga” volna, ezt azonban nem tudta érvényesíteni. Későbbi indítvány-kiegészítésében alkotmányjogi panaszát erre a szórólapra is kiterjesztette.

Támadta továbbá az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Igazgatásrendészeti Főosztályának 3-823/2/2000. számú, az indítványozó felügyeleti intézkedési kérelmére kibocsátott értesítést. Az indítványozó kifejtette, hogy álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényi feltételei ennek az értesítésnek a kézhezvételével álltak be. Az indítványozó indítvány-kiegészítésében előadta azt is, hogy bírósághoz fordult azt kérve, hogy a bíróság kötelezze felügyeleti eljárás lefolytatására az ORFK-t.

Az indítványozó kifogásolta, hogy az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének értelmezése során „a jogállamisággal szemben az annak részét képező jogbiztonságot helyezi előtérbe”, így a „demokratikus jogállami jogalkotás” érvényesülését gátolja. Kérte, hogy a korábbi indítványi kérelmeiben támadott jogszabályi rendelkezéseket az Alkotmánybíróság 1998. március 1. napjára visszamenőleges hatállyal semmisítse meg.

Az indítványozó egy későbbi alkotmányjogi panaszként beterjesztett indítványban annak megállapítását is kérte, hogy a Kr. támadott rendelkezései, valamint a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 59. § (1) bekezdése az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 1. Cikkében foglalt tulajdon védelmét sértik.

Az indítványozó a Fővárosi Bíróság 7. K. 30.263/2000/9. számú határozatában foglalt jogértelmezést is támadta alkotmányjogi panasz keretében, mert az szerinte tévesen értelmezte különösen a Kr. 13. § (2) bekezdését, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elszállítás intézkedés alkalmazásának nem feltétele a Rendőrség határozathozatala.

Egy további indítvány-kiegészítésében azt is kifogásolta az indítványozó, hogy mind a gépjármű elszállításáról, mind a „zárlat feloldásáról”, mind pedig a tárolási díj kifizetéséről határozatot kellene hozni, ennek ellenére csak egy értesítést kapott a gépkocsi átvételére, a szállítás és tárolás díjának megfizetésére vonatkozóan az érintett gépjárműteleptől. Álláspontja szerint a Kr. 13. § (2) bekezdése a fizetési kötelezettség megállapításával „rejtett határozathozatali kötelezettségről” rendelkezik, ennek ellenére

a Fővárosi Főügyészség, a Pesti Központi Kerületi Bíróság és a BRFK úgy értelmezi, hogy a Rendőrség nem köteles az elszállításról és annak költségéről határozatot hozni. Így a Kr. ezen – az indítványozó szerint téves – értelmezésére tekintettel, az „élő jogra” hivatkozással is kérte a Kr. 13. § (2) bekezdés értelmezésének megsemmisítését, alkotmányjogi panasz keretében. Az indítványozó többször is kifejtett álláspontja szerint mind az Áe., mind az RSztv. alapján határozathozatali kötelezettségként kellene értelmezni a Kr. 13. § (2) bekezdését.

Valamennyi alkotmányjogi panaszként előterjesztett indítvány kapcsán kérte az indítványozó az alkalmazási tilalom kimondását.

6. Egy másik indítványában a Kr. 17. § (1) bekezdésének, (2) bekezdés a) pontjának, valamint 19. § (3) bekezdésének megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmány 35. § (2) bekezdése alapján.

A Kr. 17. §-a azért ellentétes az Rtv. 45. § (1) bekezdésével az indítványozó szerint, mert az alapján a végrehajtás nem a Rendőrség, hanem az adóhatóság hatáskörébe tartozik. Márpedig a Kr. 17. §-a alapján – ahogy fogalmaz – „a rendőrség az árverés lebonyolításával közreműködőt is megbízhat”. Ez az indítványozó szerint azért alkotmánysértő, mert a rendőrség „kizárólag „közreműködőt” bízhat meg az árverés lebonyolításával, nevezetesen az adóhatóságot, és ezt a megbízást az Áe. törvény (...) megkeresésnek nevezi”.

A Kr. 17. § (2) bekezdését azért tartja alkotmánysértőnek, mert „az illetékes adóhatóság által kirendelt végrehajtó nem a rendőri szerv nevében jár el, hanem a törvény nevében „foganatosítja” a végrehajtást. A végrehajtást elrendelő rendőri szervet pedig a [bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.)] ... végrehajtást kérőnek nevezi”.

A Kr. 19. § (3) bekezdése pedig azért alkotmányellenes az indítványozó szerint, mert a jogalkotó az Rtv. 45. § (1) bekezdésében alkotmányellenesen szabályozta az ismeretlen tulajdonos kártalanítását az értékesítés pénzmaradványával.

Mindezek alapján az indítványozó kérte a Kr. 17. § (1) bekezdése második és harmadik mondatának, a 17. § (2) bekezdés a) pont „ahol végrehajtót említ, azon az árverést elrendelő rendőri szerv nevében eljáró személyt, ahol adóst említ, azon a tulajdonost kell érteni” szövegrészenek, valamint a Kr. 19. § (3) bekezdése „azzal az eltéréssel, hogy a jogosult a tulajdonosnak járó összeget az értékesítés napját követő hatvan napon belül veheti át” szövegrészenek megsemmisítését az Alkotmány 35. § (2) bekezdése alapján.

7. Az indítványozó a szabálysértési eljárás során lefoglalt és elkobzott dolgok kezeléséről és értékesítéséről, valamint a pénzbírság és egyéb pénzösszeg letiltásáról és átutalásáról szóló 10/2000. (III. 24.) PM rendelet (a továbbiakban: PMr.) 4. § (3) bekezdése megsemmisítését is kez-

deményezte, mivel „a jogalkotó alkotmány sértő módon korlátozta az elévülés időtartamát, az értékesítésből befolyt és az indokolt költségekkel csökkentett ellenérték kifizetésére, a lefoglalt dolog értékesítése esetén”. Az indítványozó szerint ugyanis a jogalkotónak nem a szabálysértési eljárásokban irányadó, hanem a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) foglalt ötéves határidőt kellett volna alkalmaznia. Így a támadott szövegrészek az Alkotmány 35. § (2) bekezdését, valamint 37. § (3) bekezdését sértik. Az indítványozó szerint ugyancsak alkotmányellenes a PMr. 5. § második mondata, mivel „alaptalanul feltételezi, hogy az elkobzás szabályozása értelemszerűen alkalmazható a tulajdonosváltás nélkül, sőt a tulajdonos felé elszámolási kötelezettséggel állami őrizetbe került (lefoglalt) dolgok értékesítésére is”. Ez az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sérti, mivel nem tesz eleget a normavilágosság követelményének. A PMr. 6. § (2)–(3) bekezdése az Alkotmány 35. § (2) bekezdésével ellentétes, ugyanis az adók módjára történő behajtás esetén lehetővé teszi az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvénytől (a továbbiakban: Art.) való eltérést, az ingó-végrehajtást pedig – ugyancsak az Art.-vel ellentétesen – a Rendőrség hatáskörébe utalja, holott az Art. alapján a Rendőrség nem minősül adóhatóságnak. Mindezen rendelkezések megsemmisítését az indítványozó visszamenőleges hatállyal kérte.

8. Egy további indítványban a kerékbilincs alkalmazásával és a járművek elszállításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 13/1996. (V. 21.) ORFK intézkedés (a továbbiakban: ORFK int.) és a kerékbilincs alkalmazásával és a járművek elszállításával kapcsolatos rendőri feladatok szabályozásáról szóló 24/1999. (IV. 13.) ORFK GF intézkedés (a továbbiakban: ORFK GF int.) alkotmányellenességének megállapítását kérte. Az indítványozó szerint az ORFK int., és az ORFK GF int. állami irányítás egyéb jogi eszközeként nem korlátozhatja a tulajdonjogot, nem írhat elő jogszabályoktól eltérően elszállítási jogot. Az ORFK GF int. megbízási szerződés mintát tartalmaz a szabálytalanul parkoló járművek elszállítására és letétbe helyezésére vonatkozóan. Az ORFK GF int. „elhatárolja a megbízó rendőri szerv és a megbízott közreműködő (...) feladatait”. Az ORFK GF int. „elmulasztja megállapítani a letétbe helyezést elrendelő rendőri szervek határozathozatali kötelezettségét”. Holott – fejt ki az indítványozó – a fizetési kötelezettséget, a jármű birtokbavételi lehetőségét határozatban kell megállapítani. Az indítványozó azt kifogásolja, hogy az ORFK GF int. hiányosan szabályoz, ugyanis „nem hangolta össze a gépjárműtelep és a szorosan vett szabálysértési hatóság tevékenységét”. Az ORFK GF int. kibocsátója nem mellékelte költségjegyzéket. Az indítványozó szerint alkotmányellenes az ORFK GF int. azért is, mert „elmulasztotta megállapítani az illetékes végrehajtót is”, (...) nem írja le a közigazgatási végrehajtást és hibás, mert elfogadja (megismétli) a hibás és alkotmány sértő [Kr.-t]”. A Kr. 16–19. §-a azért alkotmány sértő

az indítványozó szerint, mert úgy rendelkezik a „kielégítési végrehajtásról, mintha a Rendőrségnek zálogjoga lenne és a Rendőrség a közigazgatási végrehajtás elkerülésével, közvetlenül értékesíthetné a zálogtárgyat, hogy abból kereshessen végkielégítést”. Ezzel a Kr. felülbírálja a közigazgatási végrehajtás rendjét, ami ellentétes az Ae., a szabálysértésekről szóló 1999. LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.), a Vht., valamint az Art. – pontosan meg nem jelölt – rendelkezéseivel. Az ORFK GF int. az indítványozó szerint elmulasztotta értelmezni a Kr. 16–19. §-ait vagyoni jogi szempontból, és megvizsgálni, hogy van-e a Rendőrségnek zálogjoga. Ezen kívül az ORFK GF int. elmulasztotta értelmezni a Kr. 7. § (3) bekezdését is a visszatartás joga szempontjából: az ORFK GF int.-ben az indítványozó szerint külön dönteni kellett volna arról, hogy a Rendőrségnek van-e visszatartási joga. Az indítványozó szerint a Rendőrség nem rendelkezik visszatartási joggal, illetve csak akkor rendelkezhetne, ha arról törvény rendelkezik. Mivel a Kr. nem törvény, ezért az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével, valamint 13. § (1) bekezdésével ellentétesen rendelkezett a rendőrség visszatartási jogáról. Ezért az indítványozó szerint a Kr. 7. § (3) bekezdése alkotmányellenes. Az indítványozó úgy vélte, hogy indítványa alkotmányjogi panaszként is elbírálható, de egyúttal kérte annak utólagos normakontroll-indítványként történő elbírálását is. Emellett kérte, hogy az Alkotmánybíróság „szólítsa fel a Kormányt és az intézkedés kibocsátóját az Alkotmánynak megfelelő szabályozás kibocsátására”. Valamint utalt arra, hogy indítványának célja, hogy az Alkotmánybíróság „irányt szabhasson az ügyészségek és bíróságok eljárásainak”.

9. Egy további indítványban az indítványozó arra hivatkozott, hogy a gépjármű elszállítása a Kr. alapján az államigazgatási eljárás körébe tartozik, és nem szabálysértési eljárásnak minősül. A Kr. 13. § (2) bekezdése értesítési kötelezettséget ír elő, amely az indítványozó szerint olyan, mintha zálogjogot biztosítana a Rendőrség számára.

Az indítványozó szerint a Kr. 17. § (1) bekezdése alapján határozatot kellene hozni az elszállítás intézkedés alkalmazásáról. Emellett mivel az eljárás államigazgatási eljárásnak minősül az indítványozó szerint, a végrehajtás foganatosításával meg kellene keresni az adóhatóságot, és nem bízhatna meg – a Kr. 17. §-ában foglaltak szerinti – közreműködőt az árverés lebonyolításával. Mivel az eljárás a szabálysértési eljárás szabályait követi és nem az államigazgatási eljárás szabályait, ezért a Kr. 17. § (1) bekezdésének második és harmadik mondata sérti az Alkotmány 35. § (2) bekezdését.

Ugyanezért tartja alkotmányellenesnek az indítványozó a Kr. 17. § (2) bekezdés a) pontjának „ahol végrehajtót említ, azon az árverést elrendelő rendőri szerv nevében eljáró személyt” szövegrészét. Ugyanis az indítványozó álláspontja szerint a végrehajtó nem a „rendőri szerv nevé-

ben jár el”, hanem „foganatosítja” a végrehajtást, míg a Vht. a rendőri szervet „végrehajtást kérőnek” nevezi.

A Kr. 7. § (3) bekezdése tartós visszatartásról rendelkezik, miközben az indítványozó szerint csak átmeneti visszatartásról rendelkezhetne, ugyanis a tartós visszatartásról törvényi szintű szabályozás van (lefoglalás, elkobzás a Sztv.-ben, biztosítási intézkedés, ingó foglalás, zár alá vétel a Vht.-ben, az Áe.-ben, valamint az Art.-ben). Az indítványozó szerint azonban nem létezik olyan törvény, amely alapján a Rendőrségnek joga volna a gépjárművet „visszatartani”. Ebben a kérdésben tehát a rendeleti szintű szabályozás a tulajdonjog sérelmét eredményezi, ugyanis kényszerhitelezést ír elő. Ez a jogalkotói hatalommal való visszaélésre vezet, ami az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sérti.

Végül az indítványozó kifejtette azt is, hogy szerinte a szabálysértési letét az Áe. hatálya alatt jött létre, és nem az Sztv. hatálya alatt, mint ahogy azt a részére megküldött ügyészi vélemény kifejtette. Az indítványozó – részben a Kr. 9. §-ával, részben 7. § (3) bekezdésével összefüggésben – kifogásolta azt is, hogy a gépjármű elszállításának és tárolásának költségéről nem az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) szerinti díjként rendelkezik. Szerinte ugyanis a Kr. alapján egyértelmű, hogy az elszállítás és tárolás költsége valójában nem más, mint az Áht. értelmében vett díj, amit viszont csak törvényben lehetne szabályozni.

Az ORFK GF int. azért vet fel további alkotmányossági problémát az indítványozó szerint, mert a jogalkotó nem határolta el kellően a gépjárműtelep és a szabálysértési hatóság hatáskörét. A szabálysértési hatóság ugyanis nem állapítja meg eljárási költségként a gépjármű elszállításának és tárolásának költségét, illetve, hogy azt a szabálysértési hatóság „rendőri külön díjként” határozza meg. Miután a Rendőrség értelmezése szerint a rendőri intézkedés a szabálysértési eljárástól független eljárás, a szabályozás kétértelmű, és így nem világos az indítványozó szerint az elévülési idő a „szállítási-őrzési eljárásban”. Véleménye szerint ugyanis, ha az Sztv. szerinti eljárásnak tekintjük az elszállítás intézkedés alkalmazását, akkor az elévülési idő két év, míg ha az Áe. szerinti eljárásnak, akkor három év. „Ha az elévülési szabályok az Áe.-től öröklődnek, akkor ez a jogértelmezés korlátozza az elévüléshez való jogot”.

Az Alkotmánybíróság az indítványokat – tárgyuk azonosságára tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.; a továbbiakban: Ügyrend) 28. §-a alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.”

„35. § (2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„37. § (3) A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek. A rendeleteket a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

2. A Kr. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„3. § (1) A rendőr hatósági intézkedésként elrendelheti a kerékbilincs alkalmazását, a jármű elszállíttatását.

(2) A rendőrség a kerékbilincs fel- és leszereléséhez, a jármű elszállításához, továbbá az intézkedéssel érintett jármű tárolására, őrzésére és értékesítésére – szerződés alapján – közreműködőt vehet igénybe.

(3) A közreműködő a kerékbilincs felszerelését, továbbá a jármű elszállítása esetén a szállító járműre történő felrakodást, illetőleg a vontató járműhöz történő rögzítést csak az intézkedő rendőr jelenlétében, a kerékbilincs leszerelését, a tárolóhelyre szállított jármű visszaadását – a rendőrség előzetes intézkedése alapján – rendőr jelenléte nélkül is végezheti.”

„7. § (1) Az intézkedést azonnal félbe kell szakítani vagy meg kell szüntetni, ha a járműhöz visszaérkező üzemeltető azt kéri és az intézkedés költségét megtéríti, egyben a szabálytalan elhelyezést megszünteti.

(2) Az üzemeltető kérelmére – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a kérelemről számított négy órán belül a jármű rögzítését meg kell szüntetni, illetőleg az elszállított járművet birtokába kell adni, ha az intézkedés költségét megtéríti, vagy a befizetés tényét az átutalási utalvány feladóvevényével igazolja.

(3) Az intézkedés a költség megtérítése előtt az e rendeletben foglalt kivételek esetében szüntethető meg.”

„8. § (1) Az üzemeltető – az e rendeletben meghatározott kivételekkel – köteles a kerékbilincs alkalmazásával, a jármű elszállításával, tárolásával és őrzésével, valamint a jármű értékesítésével felmerülő költségek térítéséért a mellékletben meghatározott összeget (a továbbiakban együtt: költség) megfizetni. Ha a járművet nem a 11. § szerinti kijelölt tárolóhelyre szállítják, a tárolás és őrzés költségeit nem kell megfizetni.

(2) A 7. § (1) bekezdésében foglalt esetben csak az alkalmazott intézkedés költségének a felét kell megfizetni.

(3) Nem kell a költséget megfizetni, ha

a) a szabályosan elhelyezett járműre irányuló intézkedésre bűncselekmény megelőzése, bűncselekmény elkö-

vetésének gyanúja, a jármű jogellenes használatának megakadályozása, a jármű biztonságának megóvása, a közbiztonság védelme érdekében, közveszély vagy elemi csapás elhárítása, illetőleg a közút különleges igénybevétele miatt került sor, és a rendőrség az üzemeltetőt a jármű eltávolítására kellő időben nem hívta fel;

b) az intézkedésre okot adó szabálytalan elhelyezés miatt az üzemeltető felelőssége nem állapítható meg.

(4) Ha a szabálytalan elhelyezéssel összefüggő eljárásban az üzemeltető felelősségének hiányát állapítják meg, részére a már megfizetett költséget vissza kell téríteni.”

„13. § (1) Ha az üzemeltető az elszállítást követő három munkanapon belül nem kéri az intézkedés megszüntetését, a rendőrség haladéktalanul gondoskodik a jármű üzemeltetőjének megállapításáról. A külföldi rendszámű jármű ellátott jármű elszállítása esetén a külföldi üzemeltető adatait a közúti közlekedési nyilvántartási szerv útján a 12. §-ban meghatározott jegyzőkönyv egy példányának megküldésével annak az államnak az illetékes hatóságától kell beszerezni, ahol a járművet forgalomba helyezték.

(2) Az elszállításról az üzemeltetőt – a név- és lakcímadatok kézhezvételét követően haladéktalanul – a jegyzőkönyv egy példányának megküldésével értesíteni kell, és fel kell szólítani, hogy fizetési kötelezettségét teljesítse és a járművet vegye birtokába. A felszólítást a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályok szerint kell közzélni.

(3) Az üzemeltetőt a felszólításban figyelmeztetni kell, hogy a rendőrség a járművet az e rendeletben foglalt feltételek szerint értékesítheti, és fel kell hívni az üzemeltető személyében időközben bekövetkezett adatok esetleges változásának három munkanapon belül történő bejelentésére.

(4) Ha az üzemeltető az értesítést követő tizenöt napos határidő elteltével nem jelentkezik a jármű átvételére, a határidő elteltét követő három napon belül a felszólítást meg kell ismételni.”

3. A PMr. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„4. § (3) Ha a lefoglalt dolog átvételére jogosult személy a lefoglalást megszüntető határozatban megadott határidőn belül a dologot nem veszi át, a szabálysértési hatóság a dolog értékesítése, illetve megsemmisítése iránt intézkedik. Az Sztv.-ben meghatározott elévülési időn belül jelentkező jogosult a lefoglalt dolog értékesítése esetén – a tárolás és az értékesítés során felmerült indokolt költségek levonása után – az értékesítésből befolyt ellenértékre, megsemmisítés esetén – a tárolás és a megsemmisítés indokolt költségeinek levonása után – a lefoglaláskori értékre tarthat igényt.”

„5. § (...) A lefoglalt dolog értékesítése során az elkobzott dolgok értékesítésére vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni. (...)”

„6. § (2) Az elkobzott dologot – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel, illetve ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – annak tárolási helye, illetve, amennyiben előnyösebb,

a szabálysértési hatóság székhelye szerinti települési önkormányzat jegyzőjének kell értékesítésre átadni. Az értékesítésre – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel, illetve ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Art.) ingó végrehajtására vonatkozó szabályai az irányadók.

(3) A rendőrség, illetve a vám- és pénzügyőrség hatáskörébe utalt szabálysértések esetén az értékesítés az említett szervek feladata. A vámhatóság értékesíti a jogerősen elkobzott vámárut és jövedéki terméket is külön jogszabályok alkalmazása mellett.”

III.

Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését az alábbiakra alapozta:

1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a Kr. 3. § (1) bekezdése ellentétesen szabályozott-e az Rtv. 45. § (1)–(2) bekezdésével és így sérti-e az Alkotmány 35. § (2) bekezdését.

Az Rtv. 45. § (1) bekezdése alapján nem csak balesetveszély esetén szállítható el a gépjármű, hanem minden olyan esetben, ha a szabálytalanul elhelyezett gépjármű a közúti forgalom biztonságát vagy a közbiztonságot veszélyeztet. A jogalkotó tehát nem csak baleseti veszély esetén teszi lehetővé a gépjármű elszállítást, hanem annál tágabb körben. A „közúti forgalom biztonságának veszélyeztetése”, illetve a „közbiztonság veszélyeztetése” tehát nem szűkíthető le a „balesetveszély” eseteire.

Az elszállítás intézkedés alkalmazásának feltételeiről az Rtv. 45. § (1) bekezdése rendelkezik. A Kr. az alkalmazás eljárási feltételeit szabályozza – vagyis az elszállítás intézkedés nem a Kr. rendelkezésein alapul csupán, amire a Kr. 1. §-a kifejezetten utal. Az elszállítás és a kerékbilincs intézkedés alkalmazására értelemszerűen akkor kerülhet sor, ha az alkalmazás feltételei fennállnak. Erről tehát külön nem kell rendelkeznie a jogalkotónak. Ha az intézkedés alkalmazása adott esetben a törvényi és egyéb jogszabályi feltételeknek nem felel meg, az Rtv. jogorvoslatot biztosít az intézkedéssel szemben (amit az indítványozó – az iratokból kitűnően – ki is merített). Ha az elszállítás, vagy kerékbilincs intézkedés alkalmazására az üzemeltető szabálysértési felelőssége hiányában kerülne sor, a Kr. 8. § (3)–(4) bekezdése alapján – a szabálysértési határozat figyelembevételével – a költséget nem kell megfizetni, illetve a már megfizetett költséget vissza kell téríteni az üzemeltető részére. Mindezek alapján az, hogy a Kr. 3. § (1) bekezdése külön nem utal arra, hogy az elszállítás intézkedés alkalmazására a „jogszabályokban meghatározott esetekben” kerül sor, nem teszi alkotmányellenessé a Kr. 3. § (1) bekezdését.

Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt ebben a részben elutasította.

2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a Kr. 7. § (3) bekezdése és 8. § (1) bekezdése ellentétes-e az RSztv. 48. § (1) bekezdés a) pontjával, illetve az Áe. 14. § (2) bekezdésével. Az Alkotmánybíróság mindezek előtt megállapította, hogy az Áe.-t időközben hatályon kívül helyezte a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.), az RSztv.-t pedig az Sztv., így az Alkotmánybíróság az eljárását erre tekintettel folytatta le.

2.1. A Kr. alkotmányellenessége nem állapítható meg azon az alapon, hogy nem ismétli meg a magasabb szintű jogszabályok rendelkezéseit. Az alacsonyabb szintű jogszabályban ugyanis nem kell megismételni a magasabb szintű jogszabály kötelező rendelkezéseit, ez fölösleges túlszabályozást eredményezne. A magasabb szintű jogszabályok rendelkezései ugyanis anélkül is kötelezik, illetve jogosítják a jogalanyokat, hogy erről az alacsonyabb szintű jogszabályok külön rendelkezzenek.

Az indítványozó tévesen értelmezi a Kr. 7–8. §-át. Amint arra az Alkotmánybíróság a Kr. 3. § (1) bekezdése alkotmányosságának vizsgálata kapcsán már utalt: a Kr. biztosítja annak lehetőségét a jármű tulajdonosa (üzemeltetője) számára, hogy mentesüljön a költségek megfizetése alól, ha az intézkedés alkalmazása jogtalan volt. Ennek eseteit a Kr. 8. § (3) bekezdése sorolja fel. A Kr. 8. § (4) bekezdése arról is kifejezetten rendelkezik, hogy amennyiben az üzemeltető szabálysértési felelősségének hiányát állapítják meg a szabálysértési eljárásban, részére az intézkedés már megfizetett költségét vissza kell téríteni. Mivel az elszállítás és kerékbilincs intézkedésről az Rtv. rendelkezik, az intézkedés alkalmazására nem az indítványozó által hivatkozott magasabb szintű szabályok irányadók.

Erre tekintettel nem állapítható meg, hogy a Kr. 7. § (3) bekezdése, valamint 8. § (1) bekezdése az Sztv.-vel, illetve a Ket.-tel ellentétesen szabályozott volna, így az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében elutasította.

2.2. Az indítványozó amiatt is kérte a Kr. 7. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását, mert az szerinte olyan „tartós visszatartásról” rendelkezik, amelyet csak törvényben lehetne szabályozni, tekintettel az Alkotmány 13. § (1) bekezdésére és 8. § (2) bekezdésére. Az indítványozó szerint azonban nem létezik olyan törvény, amely alapján a Rendőrségnek joga volna a gépjárművet – ahogy fogalmaz – „visszatartani”.

Az Alkotmánybíróság ismételten utal arra, hogy az elszállítás és a kerékbilincs intézkedés alkalmazásáról, annak feltételeiről az Rtv. rendelkezik. A Kr. az Rtv. 45. §-ának végrehajtási rendelete. A gépjármű elszállításának és a kerékbilincs alkalmazásának lehetősége a Rendőrség számára tehát elsődlegesen nem a Kr., hanem az Rtv. rendelkezésein alapul. Így törvényi szinten biztosított annak a lehetősége is, hogy ha az üzemeltető az elszállított gépjárművet nem veszi át, annak őrzéséről – az elszállítás és őrzés költségének megtérítéséig, vagy ennek hiányában

a gépjármű értékesítéséig – gondoskodjon. Így az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében is elutasította.

2.3. Az indítványozó a Kr. 9. §-ára, valamint közvetlenül a Kr. 7. § (3) bekezdésére tekintettel úgy vélekedett, hogy az elszállítás és tárolás költsége valójában az Áht. szerinti díj, amit törvényben kellett volna szabályozni.

Az indítvány ebben az esetben is a vonatkozó szabályok téves értelmezésén alapul. Az Áht. 10. §-a alapján fizetési kötelezettséget előírni – a díj és a bírság kivételével – csak törvényben lehet. Díjat kormányrendelet, vagy annak felhatalmazása alapján miniszteri rendelet is megállapíthat.

Az elszállítás és tárolás költsége azonban nem minősül díjnak, viseléséről pedig nem a Kr., hanem az Rtv. 45. §-a rendelkezik. A Kr. csupán a költség tényleges mértékét és megfizetésének részletszabályait határozza meg. Mivel tehát az üzemeltető fizetési kötelezettsége – az indítvány felvetésével ellentétben – törvényi rendelkezésen alapul, az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében is elutasította.

3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban a Kr. 7. § (3) bekezdését és 13. §-át érintő indítványi kérelmeket tekintette át.

3.1. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján a Kr. 7. § (3) bekezdése, valamint 13. § (2) bekezdése megsemmisítését kérte az indítványozó, mert e rendelkezések kényszerhitelezést írnak elő, s ezzel a törvényhozás visszaélt jogalkotói hatalmával.

Az Alkotmánybíróság az Rtv. 45. § (3) bekezdésében szabályozott, a jármű elszállításával és a kerékbilincs alkalmazásával kapcsolatos költségek viselésére vonatkozó szabályozást a 44/2004. (XI. 23.) AB határozatában már vizsgálta a jogorvoslati jog szempontjából, és a következőket állapította meg: „A kifogásolt rendelkezés szerint az elszállítás és a kerékbilincs alkalmazásának költsége a járműtulajdonost terheli. Ez a rendelkezés anyagi jogi szabály, amely nem rendelkezik eljárási kérdésekről. A kerékbilincs alkalmazásával és a járművek elszállításával kapcsolatos eljárási szabályokat a [Kr.] rendezi. E kormányrendelet valóban tartalmazza azt a rendelkezést, hogy a járművet a tulajdonos – néhány a rendeletben meghatározott kivételtől eltekintve – csak az intézkedés költségének megfizetését követően veheti birtokba. A [Kr.] 8. § (4) bekezdése viszont arról rendelkezik, hogy ha a szabálytalan elhelyezéssel összefüggő eljárásban az üzemeltető felelősségének hiányát állapítják meg, részére a már megfizetett költséget vissza kell téríteni. A rendőri intézkedéssel szemben a [Kr.] 20. §-a szerint van helye jogorvoslatnak. Ha a tulajdonos a szabálytalan gépjármű elhelyezéséért felelős, akkor viszont a kifogásolt törvényi rendelkezés alapján a költségeket viselnie kell, amely ellen, mint törvényi rendelkezés ellen, már valóban nincs jogorvoslatnak helye.” (ABH 2004, 618, 659.)

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a joggal való visszaélés tilalmának közjogi alkalmazása során vala-

mely jogintézmény nem rendeltetésszerű alkalmazását tekintette a tilalom megsértésének [pl. 31/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 240.; 29/2005. (VII. 14.) AB határozat, ABH 2005, 316.; 5/2007. (II. 27.) AB határozat, ABH 2007, 120.; 18/2008. (III. 12.) AB határozat, ABK 2008. március 267.].

Azzal, hogy a Kr. a gépjármű birtokba vételét a szállítás és őrzés költségeitől teszi függővé, nem tekinthető a jogalkotói hatalommal való visszaélésnek és „kényszerhitelezésnek” sem minősül, tekintettel arra, hogy a gépjármű tulajdonosa utólag: a gépjármű elszállítását és őrzését követően fizeti ki annak költségét. Ezen kívül a gépjármű tulajdonosának ez a költség visszajár, ha a szabálysértési eljárásban megállapítják felelősségének hiányát.

Az indítványozó feltételezésével ellentétben az elszállított gépjármű tárolására nem a zálogjog szabályai irányadók. Ez egyrészt abból következik, hogy a jogalkotó nem rendelkezett kifejezetten zálogjog keletkezéséről az Rtv. 45. §-ában az elszállított jármű tekintetében. Másrészt a szabályozás alapján nem arról van szó, hogy a gépjármű valamely követelés biztosítása érdekében zálogtárgyként szolgálna, hiszen az elszállítás és tárolás alapja egy szabálysértés (és nem polgári jogi követelés).

Az Alkotmánybíróság ezért az indítványokat mind a Kr. 7. § (3) bekezdése, mind 13. § (2) bekezdése tekintetében elutasította.

3.2. A Kr. 13. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását azért kérték, mivel azzal, hogy a Kr. 13. § (1) bekezdése három napon belül követeli meg a gépjármű üzemeltetőjének megállapítását, a Ket.-ben foglaltaktól eltérő eljárási határidőt állapít meg.

A gépjármű elszállítása, illetve a kerékbilincs alkalmazása rendőri intézkedés, amelyre az Rtv. – és nem a Ket. – vonatkozó rendelkezései az irányadók. A rendőri intézkedés alkalmazása esetén nem kerül sor határozathozatalra. A rendőri intézkedés alkalmazásának alapjául szolgáló szabálysértésre (pl. szabálytalan várakozás) már nem az Rtv., hanem az Sztv. rendelkezései az irányadók, s így arról határozatot kell hozni. A rendőri intézkedés ellen az Rtv. alapján, a szabálysértési határozat ellen az Sztv. alapján van jogorvoslat. A rendőrség eljárásáról az Rtv., illetve annak felhatalmazása alapján és keretei között a Kormány rendelete rendelkezik, illetve szabálysértés esetén az Sztv. és annak végrehajtási szabályai az irányadók. Mindezek alapján nem állapítható meg, hogy a Kr. 13. § (1) bekezdése ellentétes lenne Ket. rendelkezéseivel, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében elutasította.

3.3. A Kr. 13. § (2) bekezdése az indítványozó szerint azonnali fizetési kötelezettséget feltételez, ami az RSztv. 72. § (1) bekezdésével és az Áe. 62. § (2) bekezdésével, és így az Alkotmány 35. § (2) bekezdésével ellentétes.

Az elszállítás és a kerékbilincs alkalmazása esetén az intézkedés alkalmazásának költsége a gépjármű tulajdonosát (üzemben tartóját) terheli. E költségviselési kötelezettségről az Rtv. 45. § (3) bekezdése rendelkezik, tehát

a fizetési kötelezettség nem a Kr. rendelkezésein, hanem törvényi szintű rendelkezésen alapul. Ez azt is jelenti, hogy a rendőri intézkedéssel járó költségek viselésére nem a Ket., illetve az Sztv. rendelkezései irányadók. A Kr. 13. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a gépjármű elszállítását követően, ha a gépjármű tulajdonosa maga nem kérte az intézkedés megszüntetését, a Rendőrség értesíti az intézkedés megtörténtéről és felhívja az Rtv. 45. § (3) bekezdése alapján fennálló kötelezettsége teljesítésére. A Kr. 13. § (2) bekezdése tehát arról rendelkezik, hogy az Rtv. alapján fennálló fizetési kötelezettség teljesítéséről a gépjármű tulajdonosát értesíteni kell. Mivel a Kr. 13. § (2) bekezdése az Rtv. 45. § (1)–(3) bekezdésében foglaltak végrehajtásáról rendelkezik, nem állapítható meg az indítványozó által hivatkozott magasabb szintű jogszabályok sérelme az Alkotmány 35. § (2) bekezdése alapján.

3.4. Az egyik indítványban az indítványozó azért kérte a Kr. 13. § (2) bekezdésének megsemmisítését, mivel szerinte mind az Áe., mind az RSztv. alapján határozathozatali kötelezettséggént kellene értelmezni a Kr. 13. § (2) bekezdését.

Az Alkotmánybíróság hatáskörébe jogszabály és az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságának vizsgálata tartozik, nincs tehát hatásköre jogszabályok értelmezésére, így az ezzel kapcsolatban felvetett indítványi kérelmet az Ügyrend 29. § b) pontja alapján visszautasította. Megjegyzi ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy a rendőri intézkedés alkalmazása szükségszerűen nem határozat alapján történik: annak lényege ugyanis, hogy a Rendőrség haladéktalanul megtegye a köz érdekében szükséges intézkedést, ha annak feltételei fennállnak. Az elszállítás és a kerékbilincs alkalmazása tekintetében a magasabb szintű jogszabály az Rtv. 45. §-a, és általában az Rtv.-ben a rendőri intézkedés alkalmazására vonatkozó általános rendelkezések irányadók. Így az intézkedéssel szembeni jogorvoslatra is az Rtv. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az üzemeltető szabálysértési felelősségének megállapítása érdekében – az elszállítás intézkedéssel párhuzamosan megindítandó – szabálysértési eljárást kell lefolytatni. A szabálysértési eljárás és határozat azonban – értelemszerűen – nem feltétele az elszállítás intézkedés alkalmazásának.

4. A Kr. 17. §-ának megsemmisítését azért kérték, mert az az Rtv. 45. § (1) bekezdésével ellentétesen szabályozott. A Kr. 17. § (1) bekezdés második és harmadik mondatát, a 17. § (2) bekezdés a) pontját azért is kifogásolták, mert lehetővé teszi közreműködő igénybevételét az árverés lebonyolítására.

A Kr. 17. §-a az Rtv. 45. § (1) bekezdésében foglaltakhoz kapcsolódó végrehajtási szabályokról rendelkezik. A Rendőrség az Rtv. 45. § (1) bekezdése alapján értékesítheti, vagy más úton hasznosíthatja az elszállított és az üzemeltető által át nem vett gépjárművet. A Kr. 17. § (1) bekezdése alapján az értékesítésre árverés útján kerül sor, amelyre a Vht. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmaz-

ni. A Kr. 17. § (2) bekezdése meghatározza azokat az értelmező rendelkezéseket, amelyek a Vht. 118–129. §-ának megfelelő alkalmazását segítik a jogalkalmazó számára: így többek között azt, hogy a Kr. szerinti árverés esetében mit kell ingó, végrehajtó és adós fogalma alatt érteni. Az indítványozó azt kifogásolta, hogy az árverés lebonyolításával a Kr. nem az adóhatóságot, hanem a Rendőrség által megbízott közreműködőt hatalmazza fel, ami az Rtv. 45. § (1) bekezdésével ellentétes. Ezzel kapcsolatban arra utal az Alkotmánybíróság, hogy az Rtv. 25. §-a kifejezetten úgy rendelkezik, hogy feladatai ellátásához – a hatósági jogkörben hozott határozatait, valamint az intézkedései kivételével – szerződés alapján közreműködőt vehet igénybe. A Kr. 17. §-a az Rtv. ezen rendelkezése alapján lehetővé teszi a Rendőrség számára, hogy az árverés lebonyolításával az Rtv. 25. §-a szerinti közreműködőt bízson meg. A Kr. 17. § (2) bekezdése alapján pedig a Vht. végrehajtóra vonatkozó rendelkezései a Rendőrség által megbízott közreműködő tekintetében is alkalmazandó. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kr. 17. §-a nem ellentétes az Rtv. 45. § (1) bekezdésével, ezért az indítványokat ebben a részükben elutasította.

5. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a Kr. 19. § (3) bekezdése az Rtv. 45. § (1) bekezdésével ellentétesen határozta-e az ismeretlen tulajdonos kártalanításának szabályait.

A Kr. 19. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ismeretlen gépjármű-tulajdonos a Rendőrség által értékesített gépjármű tárolási költséggel csökkentett összegét az értékesítéstől számított hatvan napon belül veheti át. Ezzel a Kr. 19. § (3) bekezdése az Rtv. 45. § (1) bekezdés harmadik mondatával megegyezően szabályozza az ismeretlen gépjármű-tulajdonos kártalanítását, hiszen az Rtv. szerint: „Ha az elszállított, eltávolított jármű ismeretlen tulajdonosa a jármű értékesítése után 60 napon belül jelentkezik, részére az értékesítésből befolyt, a tárolási költséggel csökkentett ellenértéket ki kell fizetni”. A Kr. 19. § (3) bekezdése tehát az Rtv. 45. § (1) bekezdés harmadik mondatával megegyezően szabályoz. Így az indítványozó által felvetett összefüggésben nem állapítható meg a Kr. 19. § (3) bekezdésének alkotmányellenessége, így az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében elutasította.

6. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban a PMr. egyes rendelkezéseit kifogásoló indítványi kérelmeket bírálta el.

6.1. A PMr. 4. § (3) bekezdése „Sztv.-ben meghatározott” szövegrészét azért támadta az indítványozó, mert a jogalkotó az elévülés időtartamát az Sztv.-re, és nem a Ptk.-ra utalással állapította meg, ami szerinte az Alkotmány 35. § (2) bekezdését, valamint 37. § (3) bekezdését sérti.

A PMr. az Sztv. alapján lefoglalt és elkobzott dolgok kezeléséről rendelkezik, vagyis az Sztv. egyik végrehajtási rendelete. Ennek megfelelően az eljárási határidőket az Sztv.-re utalással szabályozza. Mivel a PMr. az Sztv., és

nem a Ptk. végrehajtási rendelete, illetve mivel a PMr. szabálysértési eljárási kérdéseket, és nem polgári jogi jogviszonyokat szabályoz, nem állapítható meg a PMr. 4. § (3) bekezdése második mondatának alkotmányellenessége az indítványozó által felvetettek alapján. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében elutasította.

6.2. Az indítványozó a PMr. 5. § második mondatának alkotmányossági vizsgálatát az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján kérte, mivel az nem tesz eleget a normavilágosság követelményének.

A PMr. 5. §-a a lefoglalt dolog értékesítésének részlet-szabályait tartalmazza. A lefoglalásra vonatkozó speciális rendelkezéseken kívül egy utaló szabállyal az elkobzott dolog értékesítésének szabályait rendeli értelemszerűen alkalmazni. Vagyis az elkobzott dolog értékesítésének eljárási szabályait a lefoglalás speciális szabályait figyelembe véve kell a jogalkalmazónak eljárása során alkalmaznia. Az ilyen utaló szabály azt szolgálja, hogy a jogalkotó megelőzze a túlszabályozást, és elkerülje az egyes rendelkezések fölösleges megismétlését egy adott szabályozási koncepción belül.

Mivel a PMr. egyértelműen meghatározza, hogy melyek azok az eljárási szabályok, amiket a jogalkalmazónak figyelembe kell vennie, és értelemszerűen alkalmaznia kell, nem állapítható meg a normavilágosság sérelme. Így az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében is elutasította.

6.3. A PMr. 6. § (2)–(3) bekezdése az Alkotmány 35. § (2) bekezdésével ellentétes, ugyanis az adók módjára történő behajtás esetén lehetővé teszi az Art.-tól való eltérést, az ingó-végrehajtást pedig – ugyancsak az Art.-vel ellentétesen – a Rendőrség hatáskörébe utalja, holott az Art. alapján a Rendőrség nem minősül adóhatóságnak.

A PMr. 6. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a szabálysértési hatóság a szabálysértési eljárás során lefoglalt, illetve elkobzott dolog értékesítésére – bizonyos kivételekkel – az Art. ingó végrehajtásra vonatkozó szabályai alapján jár el. A kivételként meghatározott esetekben – amilyen például a PMr. 6. § (3) bekezdésében meghatározott Rendőrség (vám- és pénzügyőrség) – a szabálysértési hatóság a rá irányadó jogszabályban meghatározottak szerint értékesíti az elkobzott (lefoglalt) dolgot. A támadott rendelkezés tehát utaló szabállyal határozza meg az értékesítésre irányadó eljárási szabályokat, amely vagy az Art., vagy más, külön jogszabály. Ez nem azt jelenti, hogy az Art. rendelkezéseitől való eltérésre adott felhatalmazást a PMr.

Az indítványozó a PMr. 6. § (2)–(3) bekezdését az Alkotmány 35. § (2) bekezdésének sérelmére hivatkozva támadta. Az Alkotmány 35. § (2) bekezdése alapján a Kormány rendelete nem lehet ellentétes törvénnyel. A támadott jogszabály nem kormányrendelet, hanem miniszteri rendelet, így az Alkotmány 35. § (2) bekezdésének sérelmét nem veti fel. Mivel az indítvány tartalmi összefüggéséből kiderül, hogy az indítványozó a PMr. magasabb

szintű jogszabállyal való ellentétének megállapítását kezdeményezte, az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a fent kifejtettek alapján az indítványozó által felvett összefüggésben az Alkotmány 37. § (3) bekezdésének sérelme sem állapítható meg. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében is elutasította.

7. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azokat az indítványi kérelmeket vizsgálta, amelyek az ORFK int. és az ORFK GF int. alkotmányellenességének megállapítását kérték. Az indítványozó ezen intézkedések alkotmányellenességét alkotmányjogi panasz elnevezésű indítványban támadta, ám kifejezetten kérte, hogy amennyiben indítványa alkotmányjogi panaszként nem elbírálható, az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll keretében vizsgálja meg az ORFK int. és az ORFK GF int. alkotmányosságát. Mivel az indítvány az alkotmányjogi panasz – Abtv. 48. §-a szerinti – törvényi feltételeinek nem felel meg, az Alkotmánybíróság – az indítványnak megfelelően – az Abtv. 1. § b) pontja szerinti eljárást folytatta le.

Az Abtv. 1. §-ának b) pontja szerint az Alkotmánybíróság hatáskörébe többek között jogszabályok, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszközei alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tartozik. Az Alkotmánybíróság mindenek előtt megvizsgálta az ORFK int. és az ORFK GF int. jogforrási jellegét.

Az Alkotmánybíróságnak hosszú ideje következetes gyakorlata szerint az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek megítélésénél nem a forma és az elnevezés a meghatározó, hanem az a tartalom, amely alkalmassá teszi arra, hogy az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé sorolható jogi iránymutatásként érvényesüljön [először: 60/1992. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1992, 275, 278.]. Amennyiben a vizsgálat alá vont aktus – formájától függetlenül – olyan jogi iránymutatásokat tartalmaz, amelyek bizonyos kérdésekben egységes joggyakorlat kialakítását célozzák, vagyis értelmezi a törvényt, továbbá ajánlást ad egyes rendelkezések végrehajtására, tartalmát tekintve az állami irányítás egyéb jogi eszközének minősíthető. [37/2001. (X. 11.) AB határozat, ABH 2001, 302, 306.]

A vizsgálat alá vont ORFK int. és ORFK GF int. sem az Alkotmány, sem a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) szerint nem jogszabály és nem is az állami irányítás egyéb jogi eszköze.

Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy a vitatott, az Országos Rendőrfőkapitány, valamint az ORFK gazdasági és informatikai főigazgatója által kiadott intézkedések – mivel az Rtv., a Kr. és a KRESZ egységes értelmezése és a jogszerű eljárási gyakorlat kialakítását elősegítendő ezek végrehajtásának fő irányáról és módszeréről szólnak – a közvetlen irányításuk alá tartozó szervek tevékenységét szabályozzák, illetve az egységes joggyakorlat kialakítását célozzák. Ugyanis mindkét intézkedés értelmezi az Rtv.-t, a Kr.-t, valamint a KRESZ rendelkezéseit, továbbá – különösen az ORFK int. – ajánlást ad egyes rendelkezések végrehajtására, a kerékbilincs

és elszállítás intézkedés gyakorlati alkalmazására. Mindkét intézkedés megfogalmazása alapján egyértelmű, hogy azzal a céllal bocsátották ki, hogy a címzettek kötelező előírásként kövessék. Tartalmát tekintve tehát mindkét intézkedés az állami irányítás egyéb jogi eszközének minősíthető (részben utasításnak, részben jogi iránymutatásnak).

Az ORFK int. kibocsátásáról országos hatáskörű szerv vezetője rendelkezett, azonban azt nem az arra előírt elnevezéssel, formában és eljárási rend szerint adta ki. Az ORFK GF int.-t pedig állami irányítás egyéb jogi eszköze (jogi iránymutatás) kibocsátására nem jogosult szerv adta ki, továbbá nem az arra előírt elnevezéssel és formában, valamint eljárási rend szerint. Ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvánnyal támadott két intézkedés kibocsátása az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság követelményét sérti.

Az Alkotmánybíróság az ORFK int., valamint az ORFK GF int. vizsgálata során újból elvi élel mutat rá arra, hogy „az indítvánnyal támadott és hasonló minisztériumi, egyéb központi állami szervektől származó, jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, iránymutatások, útmutatók, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések, amelyek nem a Jat. garanciális szabályainak betartásával kerülnek kibocsátásra, sértik az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság alkotmányos követelményét. Jogbizonytalanságot teremtenek, kiszámíthatatlanná teszik a jogalanyok, a jogalkalmazó szervek magatartását. Bár a bennük foglalt jogértelmezésnek, jogalkalmazási szempontnak semmiféle jogi ereje, kötelező tartalma nincs, miután az államigazgatás központi szervei bocsátják ki, alkalmasak arra, hogy a címzetteket megtévesszék, s a címzettek kötelező előírásként kövessék azokat. [...] A törvényben foglalt garanciális szabályok be nem tartásával alkotott, ilyen iránymutatások könnyen válhatnak a jogi szabályozást pótló, a jogszabályok érvényesülését lerontó irányítási eszközökké, s ez a jogállamiság követelményével összeegyeztethetetlen.” [60/1992. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1992, 275, 277.]

Az Alkotmánybíróság korábbi álláspontja szerint a hatáskör hiányában, vagy annak túllépésével kiadott állami iránymutatás egyéb jogi eszköze „semmis, nem létező aktusnak minősül, így semmiféle jogi hatás nem fűződhet hozzá” [60/1992. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1992, 275, 278, 279.; valamint 31/1995. (V. 25.) AB határozat, ABH 1995, 158, 161.].

Az Alkotmánybíróság a 31/1995. (V. 25.) AB határozatban azt is kimondta, hogy érvénytelenek „az olyan állami aktusok ..., amelyek ugyan túlléptek a kibocsátó szerv jogalkotási hatáskörén, ... de a kibocsátó szándéka szerint normakénti követésre tartottak igényt, illetve a gyakorlatban úgy is hatályosultak” (ABH 1995, 158, 161.).

Az Alkotmánybíróság gyakorlatának megfelelően csupán megállapítja a normatív tartalmat hordozó, de a Jat. szerinti állami irányítás egyéb jogi eszközének nem minősíthető aktus alkotmányellenességét azzal, hogy „ahhoz

joghatás nem függik” [60/1992. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1992, 275, 278.; 31/1995. (V. 25.) AB határozat, ABH 1995, 158, 161.].

Az Alkotmánybíróság a kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy az ORFK int. és az ORFK GF int. kiadása alkotmányellenes volt, ezért azokhoz joghatás nem fűződik.

Mivel az Alkotmánybíróságnak az ORFK int. és az ORFK GF int. tekintetében nem volt mit megsemmisítenie, ezért az indítványnak a jogilag nem létező aktus megsemmisítésére vonatkozó részét – gyakorlatának megfelelően – az Ügyrend 29. § b) pontja alapján visszautasította.

8. Az indítványozó alkotmányjogi panasz formájában annak megállapítását kérte törvényességi kérelme alaptalanságáról tájékoztató KTLÜ 5029/2000/2-I. sz. levél kapcsán, hogy az Ütv. az Alkotmány 70/K. §-ával ellentétesen elmulasztotta szabályozni a törvényességi kérelem elutasításával szembeni jogorvoslatot. Emellett alkotmány sértőnek tartotta a Rendőrség és az ügyészség jogértelmezését a Kr. 13. § (2) bekezdésére vonatkozóan. Az indítványozó a BRFK Közbiztonsági Szervek Igazgatásrendészeti Főosztály 176-00700 szabs. számú, 2000. május 22-én kelt jogerős határozatával összefüggésben mulasztás megállapítását kérte. Kérte továbbá az Alkotmánybíróság ideiglenes intézkedését, valamint kérte az alkotmányellenes jogszabályok alapján lefolytatott, jogerősen befejezett szabálysértési eljárások Alkotmánybíróság általi felülvizsgálatát az Abtv. 43. § (3) bekezdése alapján. Az indítványozó magát a határozatot is támadta, mivel az indokolás nélkül mellőzte az indítványozó szerint a határozathozatalhoz szükséges kérdések taglalását a határozat indokolásában. Az indítványozó alkotmányjogi panasz keretében kifogásolta a BRFK „2000. január 18-án hatályos szórólapját”. Támadta az indítványozó ORFK Igazgatásrendészeti Főosztályának 3-823/2/2000. számú, az indítványozó felügyeleti intézkedési kérelmére kibocsátott értesítést. Az indítványozó alkotmányjogi panasz formájában kifogásolta, hogy az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének értelmezése során „a jogállamisággal szemben az annak részét képező jogbiztonságot helyezi előtérbe”.

Az indítványozó a Fővárosi Bíróság 7. K. 30.263/2000/9. számú határozatában foglalt, a Kr. 13. § (2) bekezdésére vonatkozó jogértelmezést is támadta alkotmányjogi panasz keretében. Alkotmány sértő „élő jogra” hivatkozással támadta az indítványozó a Fővárosi Főügyészség, a Pesti Központi Kerületi Bíróság, és a BRFK Kr. 13. § (2) bekezdésére vonatkozó jogértelmezését. Az indítványozó valamennyi alkotmányjogi panasz elnevezéssel benyújtott indítványában kifejtett álláspontja szerint mind az Áe., mind az RSztv. alapján határozathozatali kötelezettségként kellene értelmezni a Kr. 13. § (2) bekezdését.

8.1. Az indítványokból kitűnik, hogy az indítványozóval szemben folyamatban volt szabálytalan parkolás miatt a szabálysértési eljárás, emellett az indítványozó is – gép-

járműve elszállítása miatt – több eljárást kezdeményezett a Rendőrség által alkalmazott intézkedés jogszerűségét vitatva (így az Rtv. 93/B. §-a szerinti panasszal élt, valamint ezzel összefüggésben az ügyészség törvényességi felügyeleti eljárását kezdeményezte). Ezen eljárások mindegyike folyamatban volt még az indítványok benyújtásakor. Az Alkotmánybíróság 2000 júniusában tájékoztatta az indítványozót az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényi feltételeiről. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozó figyelmét arra is, hogy az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre az eljáró hatóságok, illetve bíróság határozatainak megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe ugyanis csak az indítványozó ügyében alkalmazott jogszabályok alkotmányosságának vizsgálata tartozik.

8.2. Az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényi feltétele, hogy a panaszos az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Törvényi feltétele az alkotmányjogi panasz az is, hogy ennek keretében csak azon jogszabály, vagy állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányossági vizsgálatát lehet kezdeményezni, amelyet az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló határozatban alkalmaztak, s amely a jog sérelem alapjául szolgál.

Az indítványozó általa előterjesztett „alkotmányjogi panaszokat” – egy eset, a jogerősen lezárt szabálysértési eljárás kivételével – nem jogerősen lezárt ügyek kapcsán indította. A BRFK Közbiztonsági Szervek Igazgatásrendészeti Főosztály 176-00700 szabs. számú határozatával kapcsolatban előterjesztett alkotmányjogi panaszban egyrészt nem az ott alkalmazott jogszabályok alkotmányellenességét állította, valamint nem jogszabály, vagy állami irányítás egyéb jogi eszközét támadta, hanem a hatóság jogértelmezését, a határozat indokolásában foglaltakat (illetve annak nem kellően kimerítő jellegét). Emellett tartalmilag – az ügyben egyébként nem alkalmazott – jogszabályokkal kapcsolatban alkotmányellenes mulasztás megállapítását kérte. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az „Abtv. 48. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltételei közé tartozik, hogy az Alkotmányban biztosított jog sérelme „az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán” következzen be. Ennél fogva az Abtv. alapján a szabályozás hiánya miatt, azaz mulasztásban megnyilvánuló alkotmány sértés megállapítására irányuló indítvány alkotmányjogi panaszként való előterjesztése az Abtv.-ből nem vezethető le” (1044/B/1997. AB határozat, ABH 2004, 1160, 1176.; 986/B/1999. AB határozat, ABH 2005, 889, 900.; 276/D/2002. AB határozat, ABH 2006, 1369, 1375.). Erre tekintettel az Alkotmánybíróság gyakorlata az, hogy a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességre alapított alkotmányjogi panaszt érdemi vizsgálat nélkül, az Ügyrend 29. § e) pontja alapján visszautasítja.

Más, alkotmányjogi panasz elnevezéssel benyújtott indítványokban nem jogszabály, vagy állami irányítás egyéb jogi eszköze (BRFK szórólap, hatóság és bíróság jogértelmezése, „élő jog”) alkotmányellenességének megállapítását kérte. Az Abtv. 1. § b) pontja alapján Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag jogszabályok, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszközei alkotmányosságának vizsgálata tartozik. Az Alkotmánybíróságnak nem tartozik hatáskörébe egyedi hatósági, illetve bírósági határozatok felülvizsgálata. Az alkotmányjogi panaszként benyújtott indítványok egyértelműen arra irányultak, hogy az Alkotmánybíróság – megelőzve a jogerős szabálysértési határozatot – állapítsa meg, hogy az indítványozó nem követett el szabálysértést, illetve, hogy az Alkotmánybíróság mintegy „mentességet” adjon az indítványozónak a Kr. rendelkezéseinek alkalmazása alól. Az Alkotmánybíróságnak és más szervnek sincs hatásköre arra, hogy az elszállított gépjármű rendelkezésre bocsátásának Kr.-ben meghatározott feltételei alól mentességet adjon – az ilyen döntés eleve jogellenes lenne.

Megjegyzí az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó több indítványi kérelme is a jogszabályok téves értelmezésén alapul. Így az Ütv.-ben szabályozott törvényességi felülvizsgálati eljárás során, ha az törvényességi kérelemre indul, az ügyészség nem hoz határozatot a kérelemre vonatkozóan, hanem az Ütv.-ben meghatározott intézkedéseket tesz a törvényellenes jogszabályt (állami irányítás egyéb jogi eszközét, egyedi határozatot) kibocsátó, vagy törvényellenes gyakorlatot folytató szervnél, s erről a kérelmezőt tájékoztatja. Ennek megfelelően, ha az ügyészség a törvényességi kérelmet megalapozatlannak tartja, erről a kérelmezőt értesíti (és intézkedésre értelemeszerűen nem kerül sor). Sem a tájékoztatás, sem az értesítés nem minősül „határozatnak”, így a jogorvoslat a törvényességi kérelem alaptalanságáról (vagy akár annak alaposságáról) szóló értesítéssel szemben kizárt.

8.3. Ugyancsak tévesen értelmezi az indítványozó az Abtv. 43. § (3) bekezdését, amikor úgy vélekedik, hogy az a szabálysértési eljárások esetében is alkalmazható. Az Abtv. 43. § (3) bekezdése ugyanis egyértelműen meghatározza azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a jogerős határozattal már lezárt büntetőeljárás felülvizsgálható. Ez nem értelmezhető úgy, hogy a szabálysértési eljárásokra is ki lehetne terjeszteni az Alkotmánybíróság büntetőeljárás felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörét.

Az indítványozó által alkotmányjogi panasz elnevezéssel előterjesztett indítványi kérelmek a törvényi feltételeknek nem felelnek meg, ezért az Alkotmánybíróság ezeket az indítványi kérelmeket az Ügyrend 29. § e) pontja alapján, illetve mivel azok elbírálására az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel, az Ügyrend 29. § b) pontja alapján visszautasította.

8.4. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hatásköre hiányában, az Ügyrend 29. § b) pontja alapján visszautasította azt az indítványi kérelmet, amely az Alkotmánybíróság ideiglenes intézkedését kezdeményezte. Hatásköre hiánya

miatt az Alkotmánybíróság mindazon olyan indítványi kérelmeket visszautasította az Ügyrend 29. § b) pontja alapján, melyek arra irányultak, hogy az Alkotmánybíróság utasítsa döntéshozatalra, illetve irányítsa a Kormány, az ügyészség, a bíróság, illetve a Rendőrség jogalkalmazói tevékenységét.

Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét az ügy jelentőségére – az ORFK int. és az ORFK GF int. alkotmányellenességének megállapítására – tekintettel rendelte el.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., *Dr. Lévy Miklós* s. k.,
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 162/B/2000.

Az Alkotmánybíróság 36/2009. (III. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése első mondatának „, vagy arról érvényesen írásban lemondott és a bérbeadó azt írásban elfogadta” szövegrésze alkotmányellenes, ezért e rendelkezést megsemmisíti.

A 2. § (2) bekezdés első mondata az alábbi szöveggel marad hatályban: „Lakás építéséhez, vásárlásához, állandó használati jog megszerzéséhez közvetlen támogatások akkor igényelhetők, ha az igénylőnek, házastársának, élet-társának és gyermekének, valamint a vele együttélő családtagjainak lakástulajdona, állandó lakáshasználati joga nincs, illetve e jogok ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére irányuló kérelme nincs folyamatban, továbbá önkormányzati tulajdonban lévő, illetőleg szolgálati jogviszonyhoz vagy munkakörhöz kötött lakásra bérleti jogviszonya nincs.”

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (2) bekezdése első mondatának „ , vagy arról érvényesen írásban lemondott és a bérbeadó azt írásban elfogadta” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Utólagos normakontroll indítványában arra hivatkozott, hogy a támadott rendelkezés ellentétes a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Lt.) lakásbérlet megszűnésének eseteit felsoroló 23. §-ával, mivel az Lt. e rendelkezése a bérleti jogviszonyról történő lemondás esetét nem tartalmazza. Megjegyezte, hogy a lemondás jogintézményét csak az Lt.-t megelőző, az Lt. által hatályon kívül helyezett jogszabály, a lakások elosztásáról és a lakásbérletről szóló 1/1971. (II. 8.) Korm. rendelet ismerte. Álláspontja szerint az R.-ben alkalmazott lemondás az Lt. szerint felmondásnak, illetve közös megegyezéssel történő megszüntetésnek egyaránt minősíthető, de úgy is értelmezhető, hogy az R. felhatalmazás nélkül vezeti be a bérleti jogviszony megszüntetésének új jogcímét. Ezen indokok miatt az indítványozó a támadott rendelkezést az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, valamint a 35. § (2) bekezdésébe ütközőnek vélte. Utalt arra is, hogy amennyiben a lemondás az Lt. szerint felmondásnak minősülne, akkor felmerül az R. törvénnyel való ellentéte, mivel az Lt. szerint határozott idejű szerződést a bérelő rendes felmondással nem szüntetheti meg. Végül megjegyezte: a lemondás a bírói gyakorlat szerint nem minősül a szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetésének (BH 1997. 335).

II.

1. Az Alkotmánynak az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„35. § (2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

2. Az Lt.-nek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„23. § (1) A szerződés megszűnik, ha

a) a felek a szerződést közös megegyezéssel megszüntetik;

- b) a lakás megsemmisül;
- c) az arra jogosult felmond;
- d) a bérelő meghal és nincs a lakásbérleti jog folytatására jogosult személy;
- e) a bérelő a lakást elcseréli;
- f) a bérlet a Magyar Köztársaság területéről kiutasították;
- g) a bérelő lakásbérleti jogviszonyát a bíróság megszünteti;
- h) a bérelő lakásbérleti jogviszonya hatósági határozat folytán megszűnik.”

3. Az R.-nek az indítvánnyal támadott rendelkezése:

„2. § (2) Lakás építéséhez, vásárlásához, állandó használati jog megszerzéséhez közvetlen támogatások akkor igényelhetők, ha az igénylőnek, házastársának, élettársának és gyermekének, valamint a vele együttköltöző családtagjainak lakástulajdona, állandó lakáshasználati joga nincs, illetve e jogok ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére irányuló kérelme nincs folyamatban, továbbá önkormányzati tulajdonban lévő, illetőleg szolgálati jogviszonyhoz vagy munkakörhöz kötött lakásra bérleti jogviszonya nincs, vagy arról érvényesen írásban lemondott és a bérbeadó azt írásban elfogadta. Lakásvásárlás esetén a közvetlen támogatás akkor igényelhető, ha az eladó az igénylőnek nem – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pontja szerinti – közeli hozzátartozója és nem élettársa.”

III.

Az indítvány megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben előterjesztett indítvány alapján először azt kellett megvizsgálnia, hogy az R. támadott rendelkezése törvénnyel ellentétes-e, és ezáltal az Alkotmány 35. § (2) bekezdésébe ütköző alkotmányellenes helyzetet valósít-e meg.

1.1. A kormány jogalkotási hatáskörének terjedelmét az Alkotmány akképp határozza meg, hogy feladatkörében rendeleteket bocsát ki, amelyek azonban törvénnyel nem lehetnek ellentétesek. A kormány jogalkotó hatásköre tehát nem korlátlan, csak törvény felhatalmazása alapján, a törvény keretei között rendelkezhet a lakásbérletre vonatkozó szabályozási jogkörrel. A lakásbérleti viszonyok szabályozására a Ptk., illetőleg az Lt. adnak jogalkotási felhatalmazást a kormánynak.

1.2. Az Alkotmánybíróság a 3/1999. (III. 24.) AB határozatában – melyet a 8/2001. (III. 22.) AB határozatában (ABH 2001, 579, 583.) megerősített – a lakásbérleti jogviszonnyal összefüggésben a következőkre mutatott rá: „A lakásbérleti jogviszony törvény által szabályozott társadalmi viszony, a lakásbérletet elsősorban az Lt. szabályozza, amelynek 1. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az

Lt.-ben nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadóak.” (ABH 1999, 375, 377.)

A lakásbérleti jogviszonyról a Ptk. 434. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a lakásbérleti jogviszony létrejöttére, a felek jogaira és kötelezettségeire, továbbá a lakásbérlet megszűnésére vonatkozó szabályokat külön törvény tartalmazza. A Ptk. 434. § (4) bekezdése pedig kimondja, hogy jogszabály – a (2) bekezdésben említett törvény keretei között – a lakásbérlet létrejöttének, megszűnésének, a lakásbérleti jog folytatásának, a lakások elidegenítésének további feltételeit is megállapíthatja. A Ptk. 685. § a) pontja alapján az idézett 434. § (4) bekezdésének alkalmazása szempontjából jogszabálynak minősül a kormányrendelet és a helyi önkormányzati rendelet is.

A Ptk. e rendelkezéseit figyelembe véve a lakásbérleti jogviszonyok szabályozásának joga csak a Ptk. és a lakásbérletet szabályozó külön törvény, azaz az Lt. keretei között illeti meg a kormányt, ebből következően a Ptk. és az Lt. rendelkezéseivel ellentétes tartalmú szabályt a kormány nem alkothat.

1.3. Az Lt. 23. § (1) bekezdése felsorolja a lakásbérlet megszűnésének eseteit. Az R. támadott rendelkezésében szereplő lakásbérleti jogviszonyról történő lemondás intézményét – mint a megszűnés egyik esetét – azonban sem az Lt. 23. §-a, sem az Lt. más rendelkezése nem tartalmazza. Sőt a törvényjavaslathoz fűzött miniszteri indokolás kifejezetten utal arra, hogy „[a] javaslat (...) nem ismeri el a lakásbérleti jogviszonyról történő lemondás intézményét.”

Az Alkotmánybíróság megállapítja továbbá azt, hogy az R.-ben szereplő lakásbérleti jogviszonyról történő lemondás intézménye nem feleltethető meg az Lt.-ben szereplő egyetlen megszüntetési oknak sem, nem tekinthető sem a bérleti szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetésének, sem pedig a bérleti szerződés felmondásának. Közös megegyezésnek azért nem, mert a lemondás – mint egyoldalú jognyilatkozat – nem minősül szerződésnek, felmondásnak pedig azért nem, mert ezzel a határozott időre kötött lakásbérleti szerződések nem szüntethetők meg. Ebből következően az R. egy, az Lt. által nem ismert, új megszüntetési okot hozott létre. Az indítványozó érvelése tehát helytálló abban a tekintetben, hogy a kormány rendeletében nem jogosult az Lt.-ben meghatározott megszüntetési okok körét bővíteni. Az R. tehát kizárólag az Lt.-ben szereplő megszüntetési okokra utalhat, az e törvényben szereplőkön túlmenően újabb eseteket nem határozhat meg.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az R. támadott szövegrésze az Lt.-vel, mint magasabb szintű jogforrással ellentétes, és sérti az Alkotmány 35. § (2) bekezdését, ezért annak alkotmányellenességét állapította meg és azt a határozat közzétételének napjával megsemmisítette.

2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.].

Mivel az Alkotmánybíróság az R. támadott szövegrészt az Alkotmány 35. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütközőnek minősítette, ezért az R. e rendelkezésének az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével való ellentétét már nem vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság végül utal arra, hogy – a Ptk. 200. §-a alapján – a felek, amennyiben azt jogszabály nem tiltja, a szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek. E szabály jelen esetre alkalmazva azt jelenti, hogy a felek – mivel azt az Lt. kifejezetten nem tiltja meg – az Lt.-ben meghatározott lakásbérleti jogviszony megszűnésének eseteitől egyező akarattal eltérhetnek, a szerződést az általuk – a Ptk. keretei között – szabadon választott módon szüntethetik meg.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 170/B/2008.

Az Alkotmánybíróság 37/2009. (III. 27.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 8/2009. (I. 9.) OVB határozata alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet szerinti elkülönített vízhasználók mellékvízmérőinek jelen népszavazást követő év január 1-jét követően esedékes hitelesítés miatti cseréjekor a vízszolgáltató az elkülönített vízhasználó tulajdonában lévő fogyasztásmérő helyett saját tulajdonában lévő fogyasztásmérőt szereljen fel?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 8/2009. (I. 9.) OVB határozatával megtagadta. Az OVB döntését azzal indokolta, hogy „a beadványozó által feltett kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, mert a kérdésben szereplő kormányrendelet lehetővé teszi, hogy a fogyasztásmérő akár a vízhasználó, akár a vízszolgáltató tulajdonában legyen. Az arról történő megállapodás a szerződéses szabadság körébe esik”.

Indítványozó szerint az OVB ezen érvelése nem helytálló, mivel a közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) egyértelműen rendelkezik arról, hogy ki minősül fogyasztónak, így a „vízhasználói, illetve fogyasztói minősítés nem a szerződési szabadság körében kötött megállapodás következménye”. Úgy véli az R. szerint ez a minősítés határozza meg, hogy a vízfogyasztásmérők kinek a tulajdonában vannak, és azt is, hogy a mérők karbantartása, hitelesítése, cseréje kinek a kötelessége. Mindezek alapján indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság az OVB határozatát semmisítse meg, és kötelezze az OVB-t új eljárás lefolytatására.

2. Az indítványozó 2009. március 5-én az Alkotmánybírósághoz érkezett levelében a 8/2009. (I. 9.) OVB határozattal szemben korábban előterjesztett kifogását visszavonta.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján az arra jogosult indítványa alapján jár el. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 116. §-a alapján az országos népszavazásra is alkalmazandó 77. § (6) bekezdés pedig kifejezetten rendelkezik a kifogás visszavonhatóságáról. Tekintettel az indítvány visszavonására az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 31. § d) pontja alapján – megszüntette.

Az Alkotmánybíróság e végzésének közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 40/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 38/2009. (III. 27.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 13/2009. (I. 9.) OVB határozata alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e ön azzal, hogy Magyarországon a jelen népszavazást követő év január 1-jétől az egyetemes villamos energiaszolgáltatás háztartási (lakossági) fogyasztóinak a szolgáltatás rendelkezésre állásáért ne kelljen alapdíjat fizetni?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 13/2009. (I. 9.) OVB határozatával megtagadta. Az OVB döntését azzal indokolta, hogy a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ában foglalt egyértelműség követelményének, mivel a választópolgárok számára nem lenne egyértelműen megállapítható, hogy a fogyasztók díjfizetési kötelezettségét az alapdíj eltörlése hogyan befolyásolná, utalva az Alkotmánybíróság 1164/H/2008. számú ügyben, ugyanezen személy által benyújtott kérdésben hozott 1/2009. (I. 9.) AB határozatában (ABK 2009. január, 12, 15.) foglaltakra.

A kezdeményező a törvényes határidőn belül kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az OVB határozatával szemben. Álláspontja szerint a határozat indokolásában a hitelesítés megtagadásának érvei alkotmányosan megalapozatlanok. Indokolásában egyrészt előadja, hogy az Nsztv. 13. §-ában foglalt egyértelműség követelménye szerinte a népszavazásra feltenni kívánt kérdés egyértelműségére, nem pedig a kérdésről tartott népszavazás után kialakuló helyzetre vonatkozik. Az egyértelmű válasz – úgy véli – „az igen és a nem válaszok közötti választást jelenti, ennek a kitételnek pedig” az általa „megfogalmazott kérdés tökéletesen megfelel.”

2. Az indítványozó 2009. március 5-én az Alkotmánybírósághoz érkezett levelében a 13/2009. (I. 9.) OVB határozattal szemben korábban előterjesztett kifogását visszavonta.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján az arra jogosult indítványa alapján jár el. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 116. §-a alapján az országos népszavazásra is alkalmazandó 77. § (6) bekezdés pedig kifejezetten rendelkezik a kifogás visszavonhatóságáról. Tekintettel az indítvány visszavonására az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 31. § d) pontja alapján – megszüntette.

Az Alkotmánybíróság e végzésének közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 42/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 39/2009. (III. 27.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 12/2009. (I. 9.) OVB határozata alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Indítványozó országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e ön azzal, hogy Magyarországon a jelen népszavazást követő év január 1-jétől az egyetemes gázszolgáltatás háztartási (lakossági) fogyasztóinak a szolgáltatás rendelkezésre állásáért ne kelljen alapdíjat fizetni?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 12/2009. (I. 9.) OVB határozatával megtagadta. Az OVB döntését azzal indokolta, hogy a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ában foglalt egyértelműség követelményének, mivel a választópolgárok számára nem lenne egyértelműen megállapítható, hogy a fogyasztók díjfizetési kötelezettségét az alapdíj eltörlése hogyan befolyásolná, utalva az Alkotmánybíróság 1164/H/2008. számú ügyben, ugyanezen személy által benyújtott kérdésben hozott 1/2009. (I. 9.) AB határozatában (ABK 2009. január, 12, 15.) foglaltakra.

A kezdeményező a törvényes határidőn belül kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az OVB határozatával szemben. Álláspontja szerint a határozat indokolásában a hitelesítés megtagadásának érvei alkotmányosan megalapozatlanok. Indokolásában egyrészt előadja, hogy az Nsztv. 13. §-ában foglalt egyértelműség követelménye szerinte a népszavazásra feltenni kívánt kérdés egyértelműségére, nem pedig a kérdésről tartott népszavazás után kialakuló helyzetre vonatkozik. Az egyértelmű válasz – úgy véli – „az igen és a nem válaszok közötti választást jelenti, ennek a kitételnek pedig” az általa „megfogalmazott kérdés tökéletesen megfelel”. További érvként hozza fel az OVB határozatával szemben, hogy az OVB korábban 333/2008. (X. 30.) OVB határozatával már hitelesítette indítványozó szinte szó szerint a jelen ügy tárgyát képező kérdéssel megegyező kérdését: „Egyetért-e ön azzal, hogy Magyarországon a jelen népszavazást követő év január 1-jétől a közüzemi gázszolgáltatás háztartási (lakossági) fogyasztóinak a szolgáltatás rendelkezésre állásáért ne kelljen alapdíjat fizetni?”

2. Az indítványozó 2009. március 5-én az Alkotmánybírósághoz érkezett levelében a 12/2009. (I. 9.) OVB határozattal szemben korábban előterjesztett kifogását visszavonta.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján az arra jogosult indítványa alapján jár el. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 116. §-a alapján az országos népszavazásra is alkalmazandó 77. § (6) bekezdés pedig kifejezetten rendelkezik a kifogás visszavonhatóságáról. Tekintettel az indítvány visszavonására az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 31. § d) pontja alapján – megszüntette.

Az Alkotmánybíróság e végzésének közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 43/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 40/2009. (III. 27.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 14/2009. (I. 9.) OVB határozata alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtotta be hitelesítés céljából az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon távhőszolgáltatás esetében az országgyűlés hozzon törvényt az alapdíj alkalmazásának tilalmáról?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését a 14/2009. (I. 9.) OVB határozatával megtagadta. Az OVB döntését azzal indokolta, hogy a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ában foglalt egyértelműség követelményének, mivel a fogyasztók számára nem lenne egyértelműen megállapítható, hogy a fogyasztók díjfizetési kötelezettségét az alapdíj eltörlése hogyan befolyásolná, utalva az Alkotmánybíróság 1164/H/2008. számú ügyben, ugyanazon személy által benyújtott kérdésben hozott 1/2009. (I. 9.) AB határozatában (ABK 2009. január, 12, 15.) foglaltakra.

A kezdeményező a törvényes határidőn belül kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az OVB határozatával szemben. Álláspontja szerint a határozat indokolásában a hitelesítés megtagadásának érvei alkotmányosan megalapozatlanok. Indokolásában előadja, hogy az Nsztv. 13. §-ában foglalt egyértelműség követelménye szerinte a népszavazásra feltenni kívánt kérdés egyértelműségére, nem pedig a kérdésről tartott népszavazás után kialakuló helyzetre vonatkozik. Az egyértelmű válasz – úgy véli – „az igen és a nem válaszok közötti választást jelenti, ennek a kitételnek pedig” az általa „megfogalmazott kérdés töké-

letesen megfelel”. Ezért indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság az OVB határozatát semmisítse meg, és kötelezze az OVB-t új eljárás lefolytatására.

2. Az indítványozó 2009. március 5-én az Alkotmánybírósághoz érkezett levelében a 14/2009. (I. 9.) OVB határozattal szemben korábban előterjesztett kifogását visszavonta.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján az arra jogosult indítványa alapján jár el. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 116. §-a alapján az országos népszavazásra is alkalmazandó 77. § (6) bekezdés pedig kifejezetten rendelkezik a kifogás visszavonhatóságáról. Tekintettel az indítvány visszavonására az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 31. § d) pontja alapján – megszüntette.

Az Alkotmánybíróság e végzésének közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 44/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 41/2009. (III. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panaszok tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 175. §

(1) és (2) bekezdése alkotmányellenes, ezért azokat 2009. december 31. napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 174. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 175. § (1) és (2) bekezdése konkrét ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz két alkotmányjogi panasz érkezett a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvénynek (a továbbiakban: Mt.) a munkáltató kártérítési felelősségét szabályozó rendelkezései alkotmányellenességének vizsgálata tárgyában.

1. Az egyik indítványozó álláspontja szerint több szempontból alkotmányellenesek az Mt. 175. §-ának (1) és (2) bekezdései, amelyek alapján a legfeljebb tíz fő foglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltató, a munkavállalónak okozott kárért (szemben az Mt. 174. §-a szerinti, a munkáltató objektív kárfelelősségével) csupán vétkessége esetén felel.

Az indítványozó nézete szerint az Mt. magánszemély munkáltatókra vonatkozó kárfelelősségi szabálya – miközben a munkáltatókra nézve „pozitív diszkriminációt” jelent –, önkényesen, ésszerű indok nélkül hozza hátrányos helyzetbe a magánszemély munkáltatóknál munkát vállalókat. Érvelése szerint a pozitív diszkrimináció eszköze nem lehet negatív diszkrimináció, mivel az alkotmányossági szempontból nem tolerálható. Ennek alátámasztásaként utal az Alkotmánybíróság 61/1997. (XI. 17.) AB határozatában, továbbá a 39/1999. (XII. 21.) AB határozathoz fűzött dr. Czucz Ottó és dr. Kiss László alkotmánybírák különvéleményeiben foglaltakra, valamint dr. Kilényi Géza alkotmánybíró a 26/1993. (IV. 29.) AB határozathoz fűzött különvéleményére.

A támadott rendelkezések folytán sérülni véli továbbá az indítványozó az Alkotmány 8. § (1) bekezdését, mivel az „nem nyújt kellő védelmet az alapvető emberi jogokhoz sorolható, illetve az azokból levezethető személyiségi jogoknak”. A kifogásolt szabályozás – figyelembe véve a kis egzisztenciájú magánszemély munkáltatók vagyoni teherbíró képességét – leszűkíti a munkavállalók személyiségi jogainak érvényesíthetőségét.

Végül a kifogásolt rendelkezések folytán a jogállamiság sérelmét abban látja, hogy a munkavállaló nincs abban a helyzetben, hogy meggyőződjön arról, a munkáltatója esetleges károkozás esetén milyen felelősségi körbe tartozik, illetve nincs abban a helyzetben, hogy munkavállalásakor ezt mérlegelje.

Az indítványozó mindezek alapján kéri a támadott rendelkezések megsemmisítését és munkaügyi perében az alkalmazási tilalom kimondását.

2. A másik indítványozó az Mt.-nek a munkáltató kártérítési felelőssége általános szabályait tartalmazó 174. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alkotmány 9. §-a, továbbá az Alkotmány 70/A. §-a sérelmére hivatkozással állítja, továbbá mindezek alapján kéri munkaügyi perében a kifogásolt rendelkezések alkalmazhatóságának kizárását.

Érvelése szerint a munkáltatók – az Mt. 174. §-ában rögzített – kártérítési felelősségi szabályai (az Mt. 175. §-ába foglalt, a legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltatóra vonatkozó kártérítési felelősségi szabályaitól eltérő szabályozással) hátrányos helyzetbe hozzák a nem magánszemély munkáltatókat több szempontból is. Egyrészt a teljesen más felelősségi szabályok alapján a munkáltatók felelősség alóli mentesülése eltérő, továbbá az eltérő bizonyítási teher miatt is hátrányosabb helyzetbe kerülnek a bizonyítási eljárásban az Mt. 175. §-ához képest.

Az indítvány kifejti, hogy az Mt. támadott rendelkezéseihez hasonlóan a kis- és középvállalkozások támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: KKVtv.) is különbséget tesz a vállalkozások között méretük alapján; eszerint vannak: kis- és középvállalkozások, valamint mikrovállalkozások (melyek összes foglalkoztatotti létszáma tíz főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb két millió eurónak megfelelő forintösszeg). Ugyanakkor – vélekedik az indítványozó – a KKVtv. szerinti megkülönböztetésnek „nincs jelentősége”, mert a törvény a kis- és középvállalkozásokat egyaránt támogatja. Ezzel szemben alkotmányosan nem indokolt, hogy miért épp tíz főfoglalkoztatottban jelöli meg a munkáltató méretét a jogalkotó a speciális felelősségi szabályok megállapításakor, véleménye szerint „a jogalkotó önkényes és indokolatlan módon hozza jóval hátrányosabb helyzetbe a 11 főt foglalkoztató magánszemély munkáltatót”.

Másrészt a magánszemély és nem magánszemély munkáltatók közötti, az Mt. 174. és 175. §-aiban tett megkülönböztetés azért is indokolatlan, mivel érvelése szerint „nincs számottevő különbség egy egyéni vállalkozó és egy betéti társaság között a munkavállalónak okozott kár miatti felelősség szempontjából”.

Az Mt. 174. §-a véleménye szerint különbséget tesz nemcsak a munkáltató által foglalkoztatottak száma, hanem a munkáltató szervezeti formája alapján is, ennek folytán ellentétes az Alkotmány 9. § (1) bekezdésével, amely alapján a piacgazdaság szereplőit azonos védelemben kell részesíteni. Ez álláspontja szerint sérti az Alkot-

mány 9. § (2) bekezdését, mert a vállalkozások között torzítja a versenyt.

3. Az Alkotmánybíróság az indítványokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.; a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján – tárgyi összefüggésükre tekintettel – egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

Az Alkotmánybíróság beszerezte a szociális és munkaügyi miniszter véleményét, továbbá megkereste az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőséget a munkabalesetek éves statisztikai adatainak megküldése céljából. A miniszter álláspontja szerint az Mt. 175. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak nem tekinthetők diszkriminatívnak; a jogalkotó a munkáltatók különböző csoportjaira nézve állapít meg eltérő felelősségi szabályokat, így a jogalkotói különbségtétel ésszerű indokokon alapul.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sértetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.”

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.”

2. Az Mt. indítványokkal támadott rendelkezései:

„174. § (1) A munkáltató a munkavállalónak munkaviszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékében felel.

(2) Mentesül a munkáltató a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

(3) Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása idézett elő.

(4) A munkavállaló bizonyítja, hogy a károkozás a munkaviszonyával okozati összefüggésben következett be.

(5) A munkáltató működési körébe esnek különösen a munkáltató által feladatai során kifejtett tevékenységgel összefüggő magatartásból, a használt anyag, felszerelés, berendezés és energia tulajdonságából, állapotából, mozgásából és működéséből eredő okok.

175. § (1) A 174. § (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltató a munkavállalónak okozott kárért vétkessége esetén felel.

(2) A munkáltató mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a károkozás bekövetkezésében vétkesség nem terheli.”

III.

A határidőben benyújtott alkotmányjogi panaszok részben megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság az indítványok vizsgálatához áttekintette az Mt.-nek az alkotmányjogi panaszok alapjául szolgáló munkaügyi perekben a kártérítési igények keletkezésekor fennálló és azóta változatlanul hatályban lévő munkáltatói kárfelelősségi rendszerét.

1.1. A munkavállalók védelmének kiemelkedő jelentőségét az adja, hogy a munkavállaló a munkahelyi baleset során olyan sérelmeket szenvedhet, amelyek visszafordíthatatlanok, illetőleg a munkaképesség csökkenéséhez, megrokkánáshoz, nem ritka esetben akár a munkavállaló halálához is vezethetnek. (Ezzel szemben az állami ellátó rendszerből nyújtott, a megrokkánás miatti különféle ellátások közel sem biztosítják a munkavállaló és családja számára a balesetet megelőző életszínvonalat).

A munkavédelmi szabályok megalkotása, illetőleg ezen szabályok betartatása elsődlegesen állami feladat [Alkotmány 70/D. § (1) bekezdése]. A munkavédelem megszervezésére nézve az állam feladata három csoportra osztható: egyrészt általános irányítási, másrészt ágazati és hatósági tevékenységek. A munkavédelem szervezeti rendszere háromszintű. Az első a politikai szint melybe az Országgyűlés, a Kormány tartozik, feladatuk a munkavédelmi politika meghatározása, illetőleg e politikát megjelenítő törvények megalkotása. A második szint az ágazati, ahol a Kormány és a miniszterek feladata a munkavédelem nemzetgazdasági szintű irányítása, a közigazgatási szervek elsődleges feladata pedig az ellenőrzés és a felügyelet, míg a szolgálatok munkabiztonsági, munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásokat nyújtanak. A harmadik szint a végrehajtási szint, melynek alanyai a munkáltatók és a munkavállalók, az ő feladatuk a munkavédelem gyakorlati megvalósítása.

A munkáltató kárfelelőssége a munkavállalók védelmét szolgáló jogintézmény, melynek mind fontossága, mind gyakorisága miatt kiemelkedő eleme a munkavédelmi köteleességek (mind a munkáltatóra, mind a munkavállalóra nézve; lásd alapvető szabályozásként a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényt, továbbá az egyes ágazati szintű munkavédelmi szabályozásokat) megsértéséből eredő, a munkavállalókat ért károk megtérítése. Az Mt. 174. §-a a munkáltató objektív – vétkességtől független – kárfelelősségét általános (fő)szabályként rögzíti, melynek lényege, hogy a munkáltatónak a munkavállaló munkaviszonyával összefüggésben bekövetkezett bármilyen – élete, egészsége, testi épsége; valamint a munkahelyre bevitt ingóságaiban bekövetkezett [Mt. 176. § (1) bekezdése], illetve egyéb [az Mt. 177. § (1) bekezdése szerint a munkáltató a 174–176. §-on alapuló felelőssége alapján a munkavállalónak elmaradt jövedelmet, dologi kárát, a sérelemmel, illetve ennek elhárításával összefüggésben felmerült indokolt költségeit, a (2) bekezdés alapján pedig nem vagyoni kárát is] – kárát köteles megtéríteni.

A kétféle kárfelelősségi alakzat között a lényeges különbség a bizonyítási teher alakulása, és a felelősség alóli mentesülés feltételeiben van. A kárfelelősségnek a munkajogban is lényegi eleme a jogellenes magatartás, a kár, és a kettő közötti okozati összefüggés. A felelősség megállapításánál pedig különös jelentőségű kérdés, hogy az egyes felelősséget megalapozó tényeket (körülményeket) kinek kell bizonyítania. Mindkét munkáltatói kárfelelősségi alakzatnál az Mt. 174. § (4) bekezdése alapján – összhangban a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 164. § (1) bekezdésével – a munkavállalót terheli annak bizonyítása, hogy a kár munkaviszonyával összefüggésben érte; a kárt és annak mértékét, valamint a munkaviszonnyal való összefüggését is neki kell bizonyítania. (Így pl. vitatott esetben azt is a munkavállalónak kell bizonyítania, hogy őt egyáltalán munkaviszonyban foglalkoztatták.) Az Mt. 102. §-ának (2) bekezdése kifejezetten is előírja, hogy a munkáltató köteles – az erre vonatkozó szabályok megtartásával – az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit biztosítani. A szabályozás egyben a munkavállalók számára megkönnyíti, egyszerűbbé és gyorsabbá teszi a munkaviszonnyal összefüggésben történt balesetből és megbetegedésből származó (a társadalombiztosítási szolgáltatásokat meghaladó) károk megtérülését (részletesen lásd: MK 29.). Az Mt. 174. § (2) bekezdése szerinti objektív felelősség alóli mentesülés alapjául szolgáló körülményeket viszont a munkáltatónak kell bizonyítania. Eszerint a munkáltató csak akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső és egyben elháríthatatlan ok, vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta, ezért sikertelensége esetén a kárfelelősség a munkáltatót terheli (MK 29.). (Így ha a munkáltató csak e feltételek egyikét tudja bizonyítani – például, hogy a kár oka működési körén kívül esett, de azt nem, hogy az objektíve elháríthatatlan volt, illetve fordítva – a kárfelelősség alól nem mentesülhet.) A bírósági gyakorlat szerint a munkáltatót terheli annak bizonyítása is, hogy a munkavállaló vétkes közrehatása eredményezte a kárt, ennek hiányában a munkáltatót

szintén teljes kárfelelősség terheli (EBH 1999. 55.). Ha a munkavállaló vétkes közrehatása nem bizonyítható, a bíróság a munkáltató teljes kárfelelősségét állapítja meg (EBH 2002. 789.). Az Mt. 174. § (3) bekezdése alapján lehetőség van kármegosztásra is, ha a kárt a munkavállaló vétkes magatartása is előidézte. Ez esetben – az MK 31. számú állásfoglalása alapján – a kármegosztás aszerint alakul, hogy a munkáltatót terheli-e vétkesség, továbbá hogy ez milyen arányban áll a munkavállaló vétkességével (EBH 2004. 1058.).

1.2. A munkáltató általános kárfelelőssége alóli három kivétel közül – a másik kettő a munkavállaló dolgaiban bekövetkezett kárért való felelősség [Mt. 176. § (2) bekezdés], valamint a távmunkavégzés kapcsán az Mt. 193/A. § (2) bekezdése – [lásd: a Munka Törvénykönyve magyarázata (a továbbiakban: Kommentár) felelős szerkesztő: dr. Simándi Éva, Complex, 2006.] az indítványozó az Mt. 175. § (1) és (2) bekezdése szerinti, a legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót alkalmazó magánmunkáltatók kárfelelősségi alakzatát tartja alkotmányellenesnek. Ez abban tér el az általános szabálytól, hogy a legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltató a munkavállalónak okozott kárért csak vétkessége esetén felel. Ez a kivételes felelősségi forma csak akkor érvényesül, ha a munkáltató magánmunkáltatóknak minősül és legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztat (EBH 2007. 1639.). A jelenlegi Mt. nem határozza meg sem a munkáltatót, sem a munkavállaló fogalmát. A korábban hatályban volt, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1967. évi II. törvény végrehajtására kiadott 48/1979. (XII. 1.) MT rendelet (a továbbiakban: Mt. V.2.) 99. § (2) bekezdése – 1987. június 14-től – viszont meghatározta a magánmunkáltató fogalmát: magánszemélyt, magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező társaságát és szakcsoportot értve alatta, amely a Kommentár szerint ténylegesen az ipari és szolgáltató szövetkezeti szakcsoportokat, a gazdasági munkaközösségeket és kisiparosokat foglalta magában. A jelenleg hatályos Mt. hallgat erről. A munkáltatói jogalanyiség kizárólagos és egyetlen feltétele az Mt. 73. §-a alapján a jogképesség. Bár a magánmunkáltató fogalmát a jelenleg hatályos Mt. szabályai nem rögzítik, a gyakorlatban magánmunkáltatónak tekinthető a természetes személy munkáltató, így az egyéni vállalkozó (binnen pl. az egyéni ügyvéd, nem közjegyzői iroda tagjaként tevékenykedő közjegyző); magánmunkáltató lehet minden természetes személy, aki takarító(nő)t, házvezető(nő)t, kertész(nő)t stb. munkaviszonyban foglalkoztat. [A gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerében (TEAÖR) önálló tevékenységként került meghatározásra a „háztartások tevékenysége”. Kérdéses, hogy az egyetlen háztartási alkalmazottat foglalkoztató „egyszemélyes háztartás” munkaszervezetnek tekinthető-e és beszélhetünk-e munkaviszonyról. A jelenlegi joggyakorlat nem zárja ki a háztartási alkalmazott folyamatos munkaviszonyban történő foglalkoztatását, de a legritkébb esetben fordul elő az ítélkezési gyakorlatban.] Viszont nem vétkességi alapú felelősség terheli a gazdasági társasági formában működő munkáltatót (BH 2003. 129.), még akkor sem, ha tíz főfoglalkozású személynél keveseb-

bet foglalkoztat. De a magánmunkáltató is az általános szabályok szerint, vétkességre tekintet nélkül felel, ha tíznél több főfoglalkozású személyt alkalmaz.

Az Mt. 175. § (1) bekezdése a magánszemély munkáltató vétkességi alapú kárfelelősségét a magánszemély munkáltatóknál a főfoglalkoztatású munkavállalók tíz fős létszámában maximalizálja. A bírói gyakorlat szerint a felelősségi forma megállapításánál nem játszik szerepet a károkozás időpontjában a ténylegesen munkát végzők száma (Kommentár, 759. o.).

Mivel az Mt. a „főfoglalkozású” munkavállaló fogalmát sem határozza meg, a bírói gyakorlat ennek megállapításához a társadalombiztosítási szabályokat veszi alapul. [Ezek: a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) bekezdés, 31. § (3) bekezdése, továbbá az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény 7. § (2) bekezdése, illetve az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1996. évi LXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 202/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, amely alapján az egészségügyi hozzájárulást az után a személy után, aki több jogviszonyban áll, annak a foglalkoztatónak kell fizetni, ahol a szerződésben előírt munkaidő eléri a heti 36 órát.]

A magánszemély munkáltató vétkessége megállapítható, ha a kár a munkavállalót a munkaviszonyával összefüggésben érte és az közvetlenül a munkáltató kötelezettség-szegésére vezethető vissza. A magánszemély munkáltató vétkességen alapuló kárfelelőssége esetén a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy magánszemély munkáltatónak minősül (különben az Mt. 174. §-a alapján felelőssége objektív alapú). A munkavállalónak kell bizonyítania a munkaviszony fennállását, a károsodás tényét, a károsodás és a munkaviszony közötti okozati összefüggést. A munkáltató mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a károkozás bekövetkeztében vétkesség nem terheli. [A munkáltató vétlensége csak akkor állapítható meg, ha a munkavégzés körülményei a jogszabályoknak teljes mértékben megfeleltek (LB Mfv. I. 10.542/2001.).] Ennél a kárfelelősségi alakzatnál is lehetőség van a kármegosztásra, ha a kár bekövetkeztében a munkavállaló vétkes közrehatása is szerepet játszott – de az általános szabályok szerint a munkavállaló vétkességét a munkáltatónak kell bizonyítania.

1.3. Az itt vizsgált szabálynak történelmi gyökerei vannak. A Munka Törvénykönyvéről szóló 1967. évi II. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) 62. § (1) bekezdése már hatálybalépésekor (1968. január 1.) rögzítette a vállalat [amely alatt a régi Mt. végrehajtására kiadott 34/1967. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mt. V.) 125. § (2) bekezdése c) pontja alapján az állami vállalatot és az állam más, önálló gazdálkodó vagy költségvetési szervét, a szövetkezetet, a szövetkezeti vállalatot, a társadalmi szervezetet, továbbá mindazokat, akik dolgozót munkaviszony keretében foglalkoztatnak, így a magánmunkáltatókat is érteni kellett] a dolgozónak a munkaviszony keretében okozott kárért vétkességére tekintet nélküli felelősségét. A régi Mt. 62. § (3) bekezdése azonban megállapított-

ta, hogy a Minisztertanács a termelés és a munkavégzés különleges körülményeire, illetőleg a kár jellegére tekintettel egyes esetekben a felelősség alapját, körét és mértékét korlátozhatja, illetőleg a vállalat felelősségét vétkességhez kötheti. Ezen felhatalmazás alapján az Mt. V. a magánmunkáltatókra (amely valójában a köznyelvben használatos „maszek” fogalmának felelt meg) és a dolgozóikra eltérő rendelkezéseket állapított meg, így az Mt. V. 124. § (2) bekezdésének első mondata szerint a vállalat vétkességre tekintet nélküli felelősségét rögzítő régi Mt. 62. §-át azzal az eltéréssel kellett alkalmazni, hogy a magánmunkáltató mentesülhetett a felelősség alól, ha bizonyította, hogy a sérelem bekövetkezésében vétkesség nem terhelte. Ez a két kárfelelősségi alakzat gyakorlatilag egészen az Mt. hatálybalépéséig (1992. július 1-jéig) szinte változatlan formában fennállt. Apró, a két felelősségi alakzatot nem érintő módosítás volt például, hogy a régi Mt.-ben a vállalat fogalmát 1980. január 1-jétől felváltotta a munkáltató fogalma; másrészt 1980. január 1-jétől a régi Mt. új, végrehajtására kiadott Mt.V.2. 98. §-ának (2) bekezdésében szabályozta (az előző végrehajtási rendelet szövegével teljesen megegyezően) a magánmunkáltató vétkességi felelősségét. Az Mt.V.2. 83. §-ának (1) és (2) bekezdése ugyanakkor új elemként különbséget tett a foglalkozási megbetegedés és az „egyéb megbetegedés” között; a balesetért és a foglalkozási megbetegedésért a munkáltató vétkességre tekintet nélkül [83. § (1) bekezdés], míg a munkáltató a baleseten és a foglalkozási megbetegedésen kívüli egyéb megbetegedésért pedig vétkességi felelősséggel tartozott [83. § (2) bekezdés]. A Munka Törvénykönyvéről szóló 1967. évi II. törvény módosításáról szóló 1989. évi V. törvény 15. § (2) bekezdése alapján 1989. március 25-től az Mt. V.2. 98. § (2) bekezdésének első mondata értelmében vétkességi felelősség a legfeljebb harminc fő foglalkozású dolgozót foglalkoztató magánszemély (munkáltató) terhelhet.

2. Az egyik indítványozó szerint a magánmunkáltató Mt. 175. § (1) és (2) bekezdésébe foglalt, vétkességi alapú kárfelelőssége sérti az Alkotmány 70/A. §-át, mert a kifogásolt szabályozás ésszerű indok nélkül tesz különbséget a különböző (magánszemély és nem magánszemély) munkáltatóknál munkát vállalók között. A másik indítványozó ezzel ellentétesen, az objektív – vétkességtől független – munkáltatói kárfelelősségre vonatkozó szabályozást tartalmazó Mt. 174. §-áról állítja ugyanezt. Érvelése szerint nincs alkotmányos indoka a szigorúbb felelősségi alakzatnak az Mt. 175. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt szabályozással szemben. Nem alapul ésszerű indokokon, hogy az enyhébb kárfelelősségi szabályokat a jogalkotó tíz fő foglalkoztatásában, és csak a magánszemély munkáltatókra nézve állapította meg. Az eldöntendő alkotmányjogi kérdés így – mindkét indítvány alapján – az, hogy a fentiekben ismertetett megkülönböztetés ellentétes-e az Alkotmány 70/A. §-ával.

Az Alkotmánybíróság már több határozatban értelmezte az Alkotmány 70/A. §-ában foglalt tilalom alkotmányos tartalmát, az emberi méltósághoz való joggal [Alkotmány 54. § (1) bekezdés] szoros összefüggésben. Megállapított

ta, hogy „a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni” [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.]. Rámutatott arra is, hogy „az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság általános személyiségi jogával és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes” [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 200.]. Nem minden személyek közötti jogi megkülönböztetés minősül az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján alkotmányellenesnek (108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523, 526.). A megkülönböztetés alkotmányossága csakis a mindenkor szabályozás tárgyi és anyai összefüggéseiben vizsgálható. Nem minősül megengedhetetlen megkülönböztetésnek, ha a jogi szabályozás eltérő jogi helyzetben lévő, eltérő szabályozási körbe tartozó jogalanyi körre vonatkozóan állapít meg eltérő rendelkezéseket (881/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 474, 477.). Ennek megfelelően alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható jogosultak vagy kötelezettek között vethető fel [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 65.].

2.1. Mindkét indítvány – bár egymáshoz képest fordított szemszögből – a munkáltató Mt. 174. §-a szerinti objektív és az Mt. 175. §-ában rögzített vétkességi kárfelelőssége közötti különbséget tartja alkotmányellenesnek. Az egyik indítvány szerint a jogalkotó előnyösebb helyzetbe hozza a munkavállalónak okozott kárért való felelősség szempontjából az Mt. 175. §-ában megjelölt munkáltatói csoportot a többi munkáltatóhoz képest; a másik indítvány álláspontja szerint viszont az Mt. 174. §-a alkotmányellenes, mert az abban foglalt objektív munkáltatói kárfelelősség hátrányosabb helyzetbe hozza a nem magánszemély és a tíznél több főfoglalkoztatott munkavállalót alkalmazó munkáltatókat. Egyik indítvány sem önmagában tartja alkotmányellenesnek a szabályozást, hanem a két csoport megkülönböztetését tekinti alkotmányellenesnek. Az indítványozók szerint az Mt. 174–175. §-aiba foglalt kétféle kárfelelősségi szabály – a főszabály és a kivétel – a köztük lévő, szerintük önkényes, különbségtétel miatt alkotmányellenes. Azt állítják, hogy a megkülönböztetésnek nincs alkotmányos indoka.

Minden kárfelelősségi szabály a lehetséges károkozó és károsult viszonyát szabályozza; ezért a károkozók között tett különbségtétel ugyanúgy a lehetséges károsultak közötti különbségtétel is. Esetünkben a munkaviszonnyal kapcsolatban (összefüggésben) a munkavállalót ért kárért való felelősség feltételei közötti különbség egyszerre a lehetséges károsultak (a munkavállalók) és károkozók (a munkáltatók) közötti különbségtétel is. A vizsgált szabályozás szerint megtörténhet, hogy a kárért az egyik munkáltató köteles, a munkavállaló pedig jogosult a kártérítés-

re – míg ugyanilyen károkozásért egy másik munkáltató nem köteles, a munkavállaló pedig nem jogosult a kár megtérítésére. Ezért az Alkotmánybíróság az Mt. 174–175. §-aiba foglalt munkáltatói kárfelelősségi szabályok alkotmányossága szempontjából a munkáltatók és a munkavállalók helyzetének különbségét egy megkülönböztetés két oldalának tekintette és együtt vizsgálta.

A döntéshez először arról kellett állást foglalni, hogy összehasonlíthatók-e az Mt. 174. §-ában említett munkáltatók azokkal a magánszemély munkáltatókkal, akik (az Mt. 175. § szerint) legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót alkalmaznak.

Amint az Alkotmánybíróság az indokolás III.1. pontjában már részletesen kifejtette, a jelen ügyben vizsgált szabályok a munkáltatók által munkavállalójuknak munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárért való felelősségéről rendelkeznek. A két kárfelelősségi alakzat között lényeges különbség, hogy az Mt. 174. §-a szerinti „objektív” felelősség feltétele a kár – amennyiben az a munkaviszonyával összefüggésben történt – bekövetkezése (a jogellenességet ez önmagában megalapozza), míg a munkáltató vétkessége (gondatlansága vagy szándékossága) a felelősség megállapításánál nem játszik szerepet. Ezzel szemben az Mt. 175. §-a szerinti kárfelelősség akkor áll fenn, ha a kár a munkaviszonnyal összefüggésben érte a munkavállalót és az közvetlenül a munkáltató kötelezettségszegésére vezethető vissza; a munkáltató mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy vétkesség nem terheli – ez akkor állapítható meg, ha a munkavégzés körülményei a jogszabályoknak (különösen a munkavédelmi szabályoknak) teljes mértékben megfeleltek.

Az Mt. indokolása szerint mindkét szabály célja a munkáltatók ösztönzése a munkavállalók egészségét, testi épességét és egyéb vagyoni érdekeit védő munkavédelmi szabályok betartására. A kártérítési, kárfelelősségi szabályok általában is a károsult jogainak védelmét szolgálják. Ebből a szempontból nem a károkozó, hanem a lehetséges károsultak – esetünkben a munkavállalók – csoportja a döntő. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Mt. 174. és 175. §-aiban megjelölt munkáltatói kör ebből a szempontból azonos. A munkavállalónak (a kár bekövetkezése szempontjából) mindegy ugyanis, hogy a munkahelyén ért kárt „magán(személy)munkáltató” avagy egyéb munkáltató okozta.

Ezután az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy van-e ésszerű indoka az indítványozó által támadott munkáltatói kárfelelősségi szabályok közötti különbségtételnek.

Mint azt az Alkotmánybíróság jelen határozata indokolásának III. 1. pontjában ismertette, az Mt. 174. §-ába foglalt objektív munkáltatói kárfelelősségi szabályokkal szemben az Mt. 175. §-a (1) és (2) bekezdése vétkességi alapú, az Mt. indokolása szerint „korlátozott” felelősségi szabályai a munkáltatóra nézve a kárfelelősség megállapítása szempontjából kedvezőbb szabályokat állapítanak meg. A két kárfelelősségnél valójában minden feltétel azonos (a kárt és annak a munkaviszonnyal való összefüggését a munkavállaló, a kimentési okokat a munkáltatónak kell bizonyítania mindkét esetben) kivéve a vétkességet; a

vétkességi szabályozás kevésbé szigorú feltételekhez kötött („enyhébb”) felelőssége a bizonyítási teher különbségében, valamint a munkáltató kártérítési felelőssége alóli mentesülése eltérő eseteiben nyilvánul meg. A jogalkotó az Mt. 174. §-a szerinti munkáltatói kárfelelősség általános, objektív szabályával szemben kivételként a legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltató számára biztosítja (a munkáltató számára enyhébb, kedvezőbb feltételekhez kötött, a munkavállalónak előnytelenebb) a vétkességi alapú kárfelelősséget.

Mind az Mt. indokolása, mind a miniszteri észrevétel kiemeli, hogy a jogalkotó ezen „kiszegisztenciájú” (főként az alkalmazottat esetenként foglalkoztató természetes személy vagy egyéni vállalkozó) munkáltatókra nem kívánt szigorúbb következményeket háritani, mivel e munkáltatók erőforrásai igen korlátozottak. Ezen „kiszegisztencia” munkáltatók objektív alapú kárfelelőssége esetén – a miniszter véleménye szerint – a munkáltató kártérítési kötelezettsége elvonná a működéséhez szükséges erőforrásokat, illetve megszüntetné működésük gazdasági alapját. A jogalkotó a kedvezőbb kárfelelősségi szabályok alkalmazását két feltétel egyidejű fennállásához köti: csak magánszemély munkáltató esetében, és csak akkor alkalmazható a kivétel szabály, amennyiben az legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót alkalmaz. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azonban – a következőkben kifejtendő okból – nincs ésszerű indoka, hogy a vétkességi alapú kárfelelősségi szabály miatt épp erre a munkáltatói körre alkalmazandó.

Az Alkotmánybíróság többször idézett határozata szerint az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése alapján a jogalanyok egyenlő kezelése a jogrendszer egészére kiterjedő követelmény [18/1992. (III. 30.) AB határozat, ABH 1992, 108, 114.]. Az Alkotmánybíróság az 53/1992. (X. 29.) AB határozatában (ABH 1992, 263.) azt is kifejtette, hogy a polgári jogi, magánjogi (mint a munkajogban) jogalanyok közötti megkülönböztetés – alkotmányos indok hiányában – ugyancsak alkotmányellenes.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a munkáltató magánszemély mivolta nem azonos a „kiszegisztencia”-val, illetve a gazdasági társasági formákban (pl. közkereseti társaság, betéti társaság) működő munkáltató erőforrásai is lehetnek erősen korlátozottak. A jogalkotó maximum tíz főfoglalkoztatott alkalmazásához köti a magánszemély munkáltatóra nézve kedvezőbb felelősségi szabályok alkalmazását. Nincs azonban indoka, miért épp ehhez a főfoglalkoztatotti létszámhoz köti a vétkességi kárfelelősség szabályának alkalmazását. Az egyik indítványozó említi (Indokolás I. 2. pontja) a KKVtv. rendelkezéseit, amely a kis- és középvállalkozás mellett a mikrovállalkozás fogalmát is definiálja. Ez [KKVtv. 3. § (3) bekezdése] azonban nem azonos az Mt. 175. § (1) bekezdésében foglaltakkal, ugyanis mikrovállalkozás esetében a teljes foglalkoztatotti létszám nem érheti el a 10 főt [szemben az Mt. 174. § (1) bekezdésével amely legfeljebb 10 főfoglalkoztatottat rögzít], ellenben a vállalkozás nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege 2 millió eurónak megfelelő forintösszegben maximalizált, továbbá nem feltétele az Mt.

175. § (1) bekezdésében előírt meghatározott vállalkozási forma megléte sem. A magánmunkáltató fogalma („mások”) alighanem a szocialista jogból maradt fenn, aholis a magánmunkáltató – kisiparos, kiskereskedő, gazdasági munkaközösség (gmk.), kisserőcsoport – alkalmazotti létszáma korlátozva volt. Ezt mutatja a gazdasági munkaközösségekről szóló 28/1981. (IX. 9.) MT. rendelet 1982. I. 1-jétől 1987. december 31-ig hatályban volt 13. § (1) bekezdése, amely szerint: „A munkaközösség 2–5 tagig 2, 6–10 tagig 4, 11–20 tagig 8, 20 tag felett pedig 10 alkalmazottat, vagy az alkalmazotti létszám terhére bedolgozott foglalkoztathat.” Azaz a gmk. maximális foglalkoztatotti létszáma 10 fő volt, azzal a megszorítással, hogy a 13. § (2) bekezdése értelmében: „A kisiparos alkalmazottai a munkaközösség alkalmazottainak létszámába nem számítanak bele. A kisiparos és a munkaközösség alkalmazottainak együttes létszáma azonban nem haladhatja meg a 30 főt.” Ez a maximális foglalkoztatotti létszám 1988. január 1-jétől 30 főre emelkedett. [Lásd: a gazdasági munkaközösségekről szóló 28/1981. (IX. 9.) MT. rendelet módosításáról szóló 97/1987. (XII. 31.) MT. rendelet 2. §-át.]

Az Alkotmánybíróság az 1/1996. (I. 26.) AB határozatában (ABH 1996, 29, 31.) a Ptk. 348. § (2) bekezdését – amely abban az esetben állapította meg az alkalmazott mögöttes felelősségét, ha a legfeljebb harminc főfoglalkozású dolgozót foglalkoztató magánszemély alkalmazottja okozott a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt, és a kár a magánszemélytől nem volt behajtható – alkotmányellenességét az Alkotmány 70/A. §-ára alapítottnak állapította meg, mivel a szabályozás önkényesen különböztette meg a munkavállalók egy csoportját. Dr. Sólyom László párhuzamos indokolásában kifejtette, hogy »a „magánmunkáltató” és a „szocialista jogi személy” megkülönböztetése a fizetőképesség szempontjából a mai gazdasági viszonyok között értelmét veszítette és jogi szempontból is értelmezhetetlenné vált«. Hangsúlyozta továbbá, hogy „az alkotmányossági problémát nem az alkalmazott közvetlen polgári jogi, vagy csupán munkajogi felelőssége közötti különbség okozza, hanem az, hogy az alkalmazottak különböző csoportjára más-más felelősségi szabályok vonatkoznak”. Egyben kiemelte, hogy az alkalmazottaknak nincs alkotmányos joguk arra, hogy az általuk a munkaviszonnyal összefüggésben okozott károkért a károsulttal szemben a munkáltató álljon helyt. A harminc főnél kevesebb dolgozót foglalkoztató magánszemély alkalmazottai és a többi alkalmazott felelőssége közötti különbség tehát nem az alkalmazottak tulajdonhoz való alkotmányos joga tekintetében áll fenn”, hanem annak önkényessége miatt sérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését (ABH 1996, 32–34.).

Az Alkotmánybíróság a 800/B/1993. AB határozatában kifejtette, hogy a kártérítéshez való jog nem alapjog. Hangsúlyozta továbbá, hogy az Alkotmány 13. §-a szerinti alkotmányos alapjogi tulajdonvédelem viszont mindenki, vagyis a károsult és a károkozó tulajdonára is vonatkozik. A jognak tehát egy olyan kárelosztási (kártelépítési) mechanizmust kell működtetnie, amelyben nemcsak a károsult, hanem a károkozó alkotmányos tulajdonvédelme is igazolható (ABH 1996, 420, 421–422.).

Jelen esetben az alkotmányossági problémát egyrészt a munkáltatói oldalról az okozza, hogy a munkáltatók meghatározott két csoportjára eltérő felelősségi szabályok vonatkoznak, továbbá ennek folytán a munkaviszonnyal összefüggésben a munkáltatók által okozott károk megtérítése szempontjából a kifogásolt szabályozás a munkavállalók azonos csoportjára nézve nem a tulajdonhoz való jog, hanem alapjognak nem minősülő egyéb jog tekintetében tesz különbséget.

Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a munkáltatók közötti eltérő felelősségi szabályozásnak van-e alkotmányos indoka.

Az Alkotmánybíróság szerint – nem vitatva, hogy a (teljes) foglalkoztatotti létszám egy bizonyos szempontból mutatja egy munkáltató gazdasági erejét – önmagában ez alapján a munkáltató gazdasági helyzete, teljesítőképessége, pénzügyi helyzete nem ítéltető meg. Ugyanígy nem függ a munkáltató cégformájától (pl. gazdasági társaság kivételével) fizető-, illetve teljesítőképessége. (A magánszemély munkáltató egyebekben a munkavállaló alkalmazásának időtartama alatt bármikor gazdasági társasággá alakulhat át és ekkor már az általános szabályok szerint felel.)

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy nincs ésszerű alkotmányos indoka a munkáltatói felelősségi alakzatok közötti, a cégformán és a 10 fő főfoglalkoztatotti létszámon alapuló különbségtételnek.

2.2. Az Alkotmánybíróság – az indítványi kérelmek alapján – ezt követően azt is vizsgálta, hogy az Mt. 175. §-a szerinti munkáltatói vétkességi kárfelelősségi szabályai hátrányosan különböztetik-e meg a többi munkavállalótól a legfeljebb tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély alkalmazásában álló munkavállalókat.

Az Alkotmány 70/A. §-ából eredő általános jogegyenlőségi követelménye arra vonatkozik, hogy az állam, mint közhatalom a jogok és kötelezettségek elosztása során köteles egyenlőként – egyenlő méltóságú személyként – kezelni a jogalanyokat, a jogalkotás során a jogalkotónak mindegyikük szempontjait azonos körülményekkel, elfogulatlansággal és méltányossággal kell értékelnie [lásd először: 9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Mt. 174. §-ával és 175. §-ával érintett munkavállalók – miután valamennyiüket munkaviszonyukkal összefüggésben érte kár – azonos helyzetben vannak. Az Mt. 174. és 175. §-aiban rögzített két kárfelelősségi forma viszont a munkavállalók között tesz különbséget: míg az Mt. 174. §-a alapján a munkáltató kárfelelőssége már akkor fennáll, ha a munkavállalót a kár a munkaviszonyával összefüggésben érte, kimentési lehetősége ugyanakkor rendkívül szűk körű; addig az Mt. 175. §-a szerinti vétkességi felelősség esetén a munkáltató felelőssége a munkavállalóval szemben csak akkor állapítható meg, ha a kár a munkavállalót a munkaviszonyával összefüggésben érte,

és az közvetlenül a munkáltató vétkes kötelezettségszegésére vezethető vissza (a munkáltató mentesülésének feltétele a vétlenség bizonyítása). Az objektív kárfelelősség esetén a munkáltató teljes kárfelelősséggel tartozik, ha nem tudja bizonyítani a munkavállaló vétkes közrehatását [Mt. 174. § (3) bekezdés]; az Mt. 175. § (2) bekezdése alapján a munkavállaló vétleonsége is csak akkor eredményezi a kárfelelősség megállapítását, ha a munkáltató vétkessége bizonyítható. Eszerint az Mt. 174. és 175. §-ában foglalt felelősségi szabályok alapján az őket a munkaviszonyukkal összefüggésben ért kárak és azok megtérítése szempontjából az egyébként a munkaviszonyaiból származó jogait és kötelezettségeiket tekintve nem különböző munkavállalók nincsenek azonos helyzetben, mivel a munkavállalók, akik kárigényüket az Mt. 175. §-a alapján érvényesíthetik, kedvezőtlenebb helyzetbe kerülnek a munkaviszonyukkal összefüggésben bekövetkezett káraik megtérülésében.

A vizsgálat során szükséges kiemelni a munkajog alapvető elkülönítő elvét: a partnerek jogilag egyenlőtlen pozícióját. A munkaviszony jellemzője (a teljesség igénye nélkül) a függő, illetve az önállótlan munka, az ebből adódó alá-fölérendeltség, a munkáltató folyamatos utasítási, továbbá az utasítás végrehajtására nézve teljes körű ellenőrzési joga; így munkavállalói pozícióba elsődlegesen azok a személyek kerülnek, akik nincsenek abban a helyzetben (tőke vagy szakmai képzettség hiányában), hogy vállalkozóként tulajdonuk kockáztatásával önálló tevékenységet folytathassanak (vagy nem kívánják ezt tenni). Az egyenlőtlen helyzetet tovább erősíti – mint az korábban már kifejtésre került –, hogy a munkavállalók a munkahelyi baleset során akár visszafordíthatatlan, illetőleg a munkaképesség csökkenéséhez, megrokkánáshoz (végső esetben a munkavállaló halálához is) vezető sérelmet szenvedhetnek. Ezzel szemben a munkáltató mint vállalkozó befektetett tulajdonát, vagy egyéni vállalkozóként, bt. belfogadóként, illetve kkt. tagjaként teljes magánvagyonát is kockáztatja a nyereség és haszonszerzés céljából. Ezt a kockázatát azonban csökkentheti – így teljesen vagy részben mentesülhet (a biztosító helytállása révén) azon kár megtérítése alól, amelyért felelős – például biztosítási szerződés megkötésével.

Az Alkotmánybíróságnak nem kellett állást foglalnia arról, hogy a munkavállalóknak alkotmányos joguk-e, hogy a munkavégzésükkel összefüggésben okozott kárért a munkáltatóik objektív kárfelelősségi szabályok alapján álljanak helyt, mivel ezt az indítványozók sem állítják. Ugyanakkor a kárfelelősségi szabályok megalkotásakor a munkáltató gazdasági helyzetének figyelembevétele mellett nem maradhat figyelmen kívül a munkavállalók, mint lehetséges károsultak védelme, különös tekintettel arra, hogy a munkajogi szempontból egyébként is általában gyengébb alkupozícióban lévő munkavállalók károsultként még kedvezőtlenebb helyzetbe kerülnek. Ez

utóbbi természetesen nem jelenti azt, hogy a jogalkotó a „kiszegisztenciájú” munkáltatókat gazdaságpolitikai eszközökkel (a magánmunkáltató jellegzetesen korlátlan vagyoni felelősségének kockázata gazdasági és jogi eszközökkel, például biztosítással csökkenthető vagy kiküszöbölhető) ne támogathatná.

Az Alkotmánybíróság szerint az Mt. 175. § (1) és (2) bekezdésébe foglalt, a tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltató vétkességi felelősségi szabályai azzal, hogy azon munkavállalók között, akiknek a munkáltatójuk munkaviszonyukkal összefüggésben okozott kárt, aszerint, hogy önmagában milyen gazdasági formájú munkáltatónál állnak főfoglalkoztatásban különbséget tesznek, nem mérlegelik azonos körültekintéssel a munkavállalók egy csoportjának érdekeit. Egyben a tíz főfoglalkozású munkavállalót foglalkoztató magánszemély munkáltató és a többi munkáltató között a (fő)foglalkoztatotti létszám alapján történő, a munkáltatói kárfelelősségi formák közötti különbségtételnek a munkáltatók gazdasági-pénzügyi érdekeinek védelme alkotmányosan nem elfogadható indoka. Mindezek alapján megállapította, hogy az Mt. 175. § (1) és (2) bekezdése az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközése miatt alkotmányellenes, ezért azokat 2009. december 31. napjával megsemmisítette.

A megsemmisítés időpontjának meghatározásakor az Alkotmánybíróság tekintettel volt arra, hogy a jogszabály alkotmányellenességének jogkövetkezményei szoros összefüggésben állnak a jogbiztonság elvével. A főszabályként irányadó ex nunc hatályú megsemmisítéstől akkor lehet eltérni, ha a jogbiztonság érdeke indokolja. Jelen esetben az Alkotmánybíróság arra volt figyelemmel, hogy a munkáltatók számára a megsemmisítés miatt megváltozott jogi helyzethez való alkalmazkodásra megfelelő időt biztosítson.

3. Mivel az Alkotmánybíróság az Mt. 175. §-ának (1) és (2) bekezdése alkotmányellenességét az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközése miatt megállapította és azt megsemmisítette, – állandó gyakorlatát követve – nem vizsgálta, hogy az indítványozó által hivatkozott további alkotmányi rendelkezésekbe [Alkotmány 2. § (1) bekezdése, Alkotmány 8. § (1) bekezdése] ütközik-e a vitatott szabályozás [61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.; 6/2005. AB határozat, ABH 2005, 70, 75.].

Ha az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz hatáskörben jár el, és az alkalmazott jogszabály alkotmányellenességét megállapítja – a jogszabály alkotmányellenességéből eredő jogkövetkezmény levonásán túl – az Abtv. 48. §-a, illetve 43. § (4) bekezdése szerint lehetséges van az indítványozó ügyében az alkalmazási tilalom elrendelésére. Ilyenkor az Alkotmánybíróság mérlegeli, hogy az indítványozónak „különösen fontos érdeke” indokolja-e az alkalmazási tilalom kimondását.

Az Alkotmánybíróság a konkrét ügy adatai alapján úgy ítélte meg, hogy az alkalmazási tilalom megállapítása nem szolgálja az indítványozó érdekét. Nem indokolta továbbá az alkotmányellenes rendelkezés konkrét ügyben való alkalmazási tilalmának kimondását a jogbiztonság védelme sem, különös tekintettel arra, hogy az érintett munkáltató a konkrét perben csak a vétkességi kárfelelősség jogkövetkezményeivel számolhatott, ezért az alkalmazási tilalom megállapítása hátrányosan érintené. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes rendelkezés konkrét ügyben való alkalmazási tilalmának kimondására irányuló kérelmet elutasította.

4. A másik indítvány az Mt. 174. §-ába foglalt, a munkáltató általános kárfelelősségi szabálya alkotmányellenességének megállapítását kérte. Az Alkotmánybíróság szerint azonban – mint az eddigi indokolásból kiderült – az általános munkajogi munkáltatói kárfelelősségi szabály nem alkotmányellenes, hanem az általános szabálytól való alkotmányosan nem indokolható kivétel alkotmányellenes.

Ennek megfelelően az Mt. 174. § megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

Tekintettel arra, hogy elutasítás esetén a norma konkrét ügyben történő alkalmazásának kizárására irányuló indítvány osztja az alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány jogi sorsát (800/D/2004. AB határozat, ABH 2007, 1724, 1728.), az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban megjelölt, konkrét ügyben való alkalmazás tilalmára vonatkozó indítványt is elutasította.

5. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt az indítványi kérelmet vizsgálta, amely azt állítja, hogy a munkáltató objektív kárfelelősségének az Mt. 174. §-a szerinti szabályai miatt sérül az Alkotmány 9. § (2) bekezdésében biztosított vállalkozás joga. Érvelése szerint az Alkotmány 9. § (1) bekezdése alapján a magánszemély vállalkozókat és a gazdasági társaságokat azonos védelem illeti meg, ezért a vállalkozások különböző formái közötti megkülönböztetés sérti az Alkotmány 9. § (2) bekezdését, mert torzítja a vállalkozások között a versenyt.

Az 54/1993. (X. 13.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy „[a] vállalkozás joga a foglalkozás szabad megválasztásához való alkotmányos alapjog [Alkotmány 70/B. § (1) bekezdés] egyik aspektusa, annak egyik, a különös szintjén történő megfogalmazása. A vállalkozás joga azt jelenti, hogy bárkinek Alkotmány biztosította joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. (...). A vállalkozás joga ugyanis a fentiek értelmében egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtetett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, más szóval a vállalkozóvá válás lehetőségének – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – biztosítását jelenti. A vállalkozás joga tehát nem abszolutizálható, és nem kor-

látozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást” (ABH 1993, 340, 341.). A 13/1995. (III. 1.) AB határozatában az Alkotmánybíróság továbbá kifejtette: „A jogalkotónak nagy a szabadsága a vállalkozások keretétől szolgáló feltételrendszer (például az adórendszer) megteremtése tekintetében. A jogalkotót itt csak az a követelmény köti, hogy ne alakítson ki olyan feltételrendszert, amelynek keretei között lehetetlenné válna a vállalkozáshoz való alapjog gyakorlása” (ABH 1995, 77, 79.).

Az indítványozó az Alkotmány 9. § (2) bekezdésének sérelmét arra alapította, hogy az Mt. 174. §-a különbséget tesz a munkáltatók között azok szervezeti formája alapján. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó által megjelölt Mt. 174. §-a nem tartalmaz megkülönböztetést sem a munkáltatók formái, sem a munkáltatók egyéb helyzetére nézve, tekintettel arra, hogy az abban foglaltak általános szabályként valamennyi munkáltatóra (függetlenül azok cégformájától) nézve egységes szabályozást tartalmaz. Az indítványozói érvelés szerinti megkülönböztetést az Mt. 175. §-ának rendelkezései rögzítették, melynek vizsgálatát az Alkotmánybíróság jelen határozatának III.2. pontjában már elvégezte, és annak alkotmányellenességét állapította meg.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó által támadott Mt. 174. §-a a munkáltató vállalkozáshoz való jogát nem korlátozza, így az az Alkotmány 9. § (2) bekezdését nem sérti, ezért az indítványt ebben a részében elutasította.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 620/D/2006.

IX. Határozatok Tára

A Kormány határozatai

A Kormány
1034/2009. (III. 27.) Korm.
határozata

a 2009. évi központi költségvetés általános tartalékának előirányzatából történő felhasználásról

A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 38. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében 1000 millió forint *melléklet* szerinti átcsoportosítást rendel el a 2009. évi központi költségvetés általános tartaléka terhére.

Felelős: pénzügyminiszter
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

Határidő: azonnal

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

Melléklet az 1034/2009. (III. 27.) Korm. határozathoz

X. Miniszterelnökség

XII. Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

XVI. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

Fejezet száma, megnevezése

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA*
a Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 2009.

Millió forintban, egy tizedessel

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Jog-cím-csop.-szám	Jog-cím-szám	Elő-ir.-csoport-szám	Ki-emelt elő-ir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Jog-cím-csop.-név	Jog-cím-név	Elő-ir.-csoport-név	KIADÁSOK	A módosítás jogcíme					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma	
														Kiemelt előirányzat neve									
	XII.							Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium															
		10						Fejezeti kezelésű előirányzatok															
			2					Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok															
221467				9				Vízügyi feladatok támogatása															
						1								Működési költségvetés									
							5							Egyéb működési célú támogatások, kiadások						300,0			
	XVI.							Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium															
		10						Fejezeti kezelésű előirányzatok															
			2					Ágazati célú előirányzatok															
256501				34										Víz- és környezeti kárelhárítás									
						1								Működési költségvetés									
							1							Személyi juttatások						350,0			
							2							Munkaadókat terhelő járulékok						112,0			
							3							Dologi kiadások						238,0			
	X.							Miniszterelnökség															
		20						Tartalékok															
001414			1					Költségvetés általános tartaléka												-1000,0			

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Jog-cím-csop.-szám	Jog-cím-szám	Elő-ir.-csoport-szám	Ki-emelt elő-ir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Jog-cím-csop.-név	Jog-cím-név	Elő-ir.-csop.-név	TÁMOGATÁSOK		A módosítás jogcíme					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma	
														Kiemelt előirányzat neve										
	XII.							Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium																
		10						Fejezeti kezelésű előirányzatok																
			2					Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok																
221467				9				Vízügyi feladatok támogatása														300,0		
	XVI.							Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium																
		10						Fejezeti kezelésű előirányzatok																
			2					Ágazati célú előirányzatok																
256501				34				Víz- és környezeti kárelhárítás														700,0		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																								
														Foglalkoztatottak létszáma (fő) – időszakra										
														Foglalkoztatottak létszáma (fő) – időszakra										
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																								

Az adatlap 5 példányban töltendő ki		A támogatás folyósítása/zárolása (módosítás +/-)		Összesen	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév
Fejezet	1 példány							
Állami Számvevőszék	1 példány	időarányos						
Magyar Államkincstár	1 példány	teljesítményarányos						
Pénzügyminisztérium	2 példány	egyéb: azonnal		1000,0	1000,0			

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A Kormány 1035/2009. (III. 27.) Korm. határozata

az Új Magyarország Fejlesztési Terv Közép-Magyarországi Operatív Program fekvőbeteg-szakellátás fejlesztésével kapcsolatos, a Fővárosi Önkormányzat „Uzsoki Utcai Kórház regionális egészségügyi központ rekonstrukció II. ütem” című kiemelt projektjével összefüggő többletkapacitás előzetes befogadásáról

1. Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 11. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Kormány a Közép-magyarországi Operatív Program 4.3.1. A) Közép-magyarországi régió fekvőbeteg-szakellátási intézményrendszerének fejlesztése konstrukción belül a Fővárosi Önkormányzat „Uzsoki Utcai Kórház regionális egészségügyi központ rekonstrukció II. ütem” című kiemelt projektjéhez kapcsolódóan az alábbi előzetes többletkapacitás-befogadást hagyja jóvá azzal, hogy a többletkapacitás-befogadás finanszírozási igénye nem haladhatja meg a Kormány által jóváhagyott 2010., illetve 2011. évi költségvetési keretszámokat.

<i>Főv. Önk. Uzsoki Utcai Kórház – SBO és művese többletkapacitás előzetes befogadása</i>	
Fekvőbeteg szakellátás	<i>Ágyszám</i>
Sürgősségi betegellátás (SO2)	8
Művesekezeltés	<i>Kezelőhely száma</i>
Dialízis központ	8

2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak határozatai

A miniszterelnök 13/2009. (III. 27.) ME határozata

a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zártkörűen Működő Részvénytársaság Ellenőrző Bizottsága tagjának visszahívásáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 12. § (3) bekezdésében meghatározott hatáskörömben eljárva Slosár Gábort a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zártkörűen Működő Részvénytársaság Ellenőrző Bizottságából – a Magyar Demokrata Fórum országgyűlési képviselőcsoportjának megszűnésére való tekintettel – e határozat közzétételének napjával visszahívom.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A külügyminiszter 14/2009. (III. 27.) KüM határozata

a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 94/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. és 3. §-ai hatálybalépéséről

A 94/2008. (IV. 23.) Korm. rendelettel a Magyar Közlöny 2008. április 24-i, 64. számában kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről szóló Megállapodás 7. cikk (1) bekezdése szerint, a Megállapodás akkor lép hatályba, amikor a Szerződő Felek kölcsönösen, diplomáciai úton, írásban értesítik egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi követelményeknek eleget tettek.

A szükséges belső jogi eljárások lefolytatásáról szóló hivatalos értesítést a Románia 2009. február 9-én, a Magyar Köztársaság 2009. március 6-án kelt értesítésével küldte meg. Az Egyezmény a 7. cikk (1) bekezdése értelmében 2009. március 6-án hatályba lépett.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 94/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésével megállapítom, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 94/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. és 3. §-ai 2009. március 6-án, azaz kétezer-kilenc március hatodikán hatályba léptek.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külügyminiszter

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette

a

MAGYAR KORMÁNYPROGRAMOK
1867–2002

című kétkötetes kiadványt.

1867-től történelmi hagyomány és a parlamentarizmus lényeges eleme, hogy az országgyűlésnek felelős kormányzat legfontosabb céljait és feladatait cselekvési programba foglalja. E programok átfogó képet adnak egy-egy időszakban az ország helyzetéről, politikájának irányáról, célkitűzéseiről, ezért jelentős történelmi, politikai és jogi forrásanyagot képeznek. Keresésük eddig hosszú időt igényelt, ugyanis ezek az alapvető kordokumentumok összegyűjtve még nem jelentek meg.

A hiánypótló mű, amely a *Miniszerelnöki Hivatal* és az *Országgyűlési Könyvtár* munkatársainak közös gondozásában jelent meg, azért is úttörő vállalkozás, mert történelmünk utolsó másfél évszázadának kormányprogramjait – 2002-vel bezárólag – teljességre törekedve, szöveghűen publikálja a széles körű nyilvánosság számára.

A parlamentben elhangzott és másutt fellelhető programszövegek, illetve adataik mellett számos egyéb tényanyag (a kormányfők korabeli fotói, születési–halálozási adatai, a kormányok működési ideje, tagjainak pontos névsora és a miniszteri változások időpontjai) is hozzáférhető a két vaskos kötetben. A mű használatát *Romsics Ignác* történésznek az összes eddigi magyar kormány működéséről áttekintést nyújtó, színvonalas bevezető tanulmánya, valamint a kormányprogramok mutatói segítik.

A könyv joggal számíthat a közélet szereplőinek, a politikai, jogi és történelmi kutatásnak, a felsőoktatás oktatói és hallgatói karának, továbbá a közművelődési intézmények és a nagyközönség érdeklődésére is.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Könyvesházban (tel.: 321-2136, fax: 321-5275), valamint a Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti Közlönyboltban (tel.: 318-8411), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

MAGYAR KORMÁNYPROGRAMOK
1867–2002

című kétkötetes, 1728 oldal terjedelmű kiadványt

(ára: **9975 Ft** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó gondozásában megjelenő

PÉNZÜGYI KÖZLÖNY

– a Pénzügyminisztérium hivatalos lapjaként – folyamatosan frissülő, összefoglaló képet ad az adózást, a pénzügyeket, a számvitelt érintő valamennyi kérdésről, információról, változásról, újdonságról. Az adózási és egyéb pénzügyi kérdésekben érintettek, illetve a téma iránt érdeklődők egy hivatalos lapban összefoglalva, a teljesség igényével tájékozódhatnak az őket érintő kérdésekről, az aktuális változásokról, pályázati és egyéb szakmai felhívásokról.

A Pénzügyi Közlöny folyamatosan, teljes terjedelmükben közzéteszi a pénzügyi területen alkotott új jogszabályok szövegét, az egyes jogszabályok módosításait, valamint a jogalkalmazást megkönnyítve megjelenteti az azokhoz fűzött indoklást is. A fentieken túl a lap tartalmazza a pénzügyi területet érintően közzétett állami irányítás egyéb jogi eszközeit, közleményeket, pályázatokat, továbbképzéseket, álláshirdetéseket, az egyes pénzügyi szervezetek közleményeit, tájékoztatóit, az egyes cégeket érintő hirdetményeket.

2009. évi éves előfizetési díj: 45 108 Ft áfával, féléves előfizetés: 22 554 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti Közlönyboltban (tel.: 318-8411). Előfizetésben megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Pénzügyi Közlöny** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

2009. évi előfizetési díj egy évre: 45 108 Ft áfával. ☐

fél évre: 22 554 Ft áfával. ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó

kiadásában megjelenik az

EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az EU-Jogszabálytár az Európai Unió magyarra lefordított elsődleges (alapszerződések, csatlakozási okmányok) és másodlagos (az Európai Unió szervei által alkotott jogi aktusok) joganyagát tartalmazza.

Az EU-Jogszabálytár DVD-n a dokumentumok többféle szempont (évszám, Celex-szám, kibocsátó stb.) szerint kereshetők. Az adatbázisból megismerhetők a joganyagok jellemzői (megjelenés adatai, kibocsátó, hatályosság, egyéb lényeges megjegyzések stb.), valamint közvetlenül elérhetők azok kapcsolatai más EU-s, illetve magyar jogszabályokkal.

Az Európai Unió jogában kevésbé jártas felhasználók számára lényeges információkkal szolgálnak az EU Asszisztens menüpontban található ismertető.

Az EU Extra menüpont tartalmazza a magyar csatlakozási okmányt, valamint egyéb kiemelkedően fontos európai vonatkozású dokumentumokat.

Az EU-Jogszabálytár felhasználóbarát kialakítása és könnyen kezelhető funkciói hasznos és gyors segítséget nyújtanak mind az EU-jogban már jártas, mind az azzal most ismerkedő felhasználók számára.

Az EU-Jogszabálytár és a HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR között is működik az átjárhatóság, vagyis ha az EU-Jogszabálytárban magyar jogszabályra van hivatkozás, akkor azt az EU-Jogszabálytárból azonnal meg lehet nyitni.

Az EU-Jogszabálytár előfizetési díjából a Hivatalos Jogszabálytár előfizetői 50% kedvezményt kapnak.

Éves előfizetési díjak

Önálló változat	86 400 Ft	☐
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	☐
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	☐
25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft	☐
50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft	☐
100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft	☐

Megrendeléssel kapcsolatban érdeklődni lehet a 06-80-200-723-as zöldszámunkon és a 266-5095-ös telefonszámon.

A megrendeléseket a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó címére (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., faxszámon a 266-8906, illetve e-mail-en az ugyfel@mhk.hu-ra) kérjük eljuttatni.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **EU-JOGSZABÁLYTÁR** DVD változatát példányban, 2009. hónaptól.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

Ügyintéző neve:

Telefonszáma:

Küldési név, cím:

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
kiadásában megjelenik a

MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Tartalom

Online adatbázis és napi adatfrissítési szolgáltatás

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR DVD havi frissítésű lemeze közel 150 000 jogszabályszoveget tartalmaz. Az alapszövegek mellett egységes szerkezetben közli azok mindenkor hatályos változatát, korábbi szövegváltozatait, illetve a már hatályon kívül helyezett jogszabályokat is, továbbá az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány, a miniszterelnök, a miniszterek, az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság, az Országos Választási Bizottság stb. határozatait, állásfoglalásait, a különböző irányelveket és iránymutatásokat, neves szerzők által készített kommentárokat, nemzetközi szerződéseket, tájékoztatókat, hirdetményeket, pályázati felhívásokat, törvényjavaslatokat és törvényindokolásokat. A szövegek és adatbázisok közvetlen forrásai a hivatalos lapok, így a Magyar Közlöny, az ágazati közlönyök, az Alkotmánybíróság Határozatai, továbbá a Bírósági Határozatok, a Versenyfelügyeleti Értesítő, az Adó és Ellenőrzési Értesítő és a Versenybírósági Határozatok.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR előfizetői számára a jogszabályok naponta aktualizált online adatbázisa ingyenesen érhető el, továbbá lehetőség van a havonta megküldött DVD-adatbázis napi rendszerességgel aktualizálására, internetről letöltött adatcsomag segítségével. E két szolgáltatás segítségével a jogszabály-változások folyamatosan nyomon követhetők.

Sokoldalúság

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR jogszabály-szolgáltatását többféle keresési lehetőség teszi teljessé. A kényelmes eligazodást támogatja a szövegbe épített hivatkozások rendszere (tartalmilag kapcsolódó más jogszabályok, jogegységi határozatok, bírósági és versenytanácsai határozatok, APEH-iránymutatások) és a joganyagok belső felépítésének és külső kapcsolatainak interaktív ábrázolása is.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR és az EU-Jogszabálytár között az átjárhatóság biztosított, vagyis ha a magyar jogszabályban hivatkozás található uniós jogszabályra, akkor azt közvetlenül meg lehet nyitni a HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁRBÓL.

Az alapprogramot kiegészítő DVD-JOGSZABÁLYTÁR Asszisztens a különböző adatállományok (Szolgáltatások Jegyzéke, magyar és angol nyelvű TEÁOR, Kereskedelmi Vámtarifa Jegyzék stb.) adatbázisszerű kezelésének segítője, újdonság- és változásfigyelő szolgáltatása pedig lehetővé teszi a jogszabályváltozások hatékony követését. Iratmintatárunkat folyamatosan frissítjük és bővítjük.

(A Jogszabálytár bármely szövegrészlete kinyomtatható vagy szövegszerkesztőbe átemelhető.)

Éves előfizetési díjak

Önálló változat	97 200 Ft	☐
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	☐
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	☐
25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft	☐
50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft	☐
100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft	☐

Megrendeléssel kapcsolatban érdeklődni lehet a 06-80-200-723-as zöldszámunkon és a 266-5095-ös telefonszámon.

A megrendeléseket a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó címére (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., faxszámon a 266-8906, illetve e-mail-en az ugyfel@mhk.hu-ra) kérjük eljuttatni.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR DVD** változatát példányban, 2009. hónaptól.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

Ügyintéző neve:

Telefonszáma:

Küldési név, cím:

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó megjelentette a**Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez**

című kiadványt

Az útmutató célja, hogy a helyi önkormányzati rendeletek alkotása során történő helyes alkalmazásához gyakorlati segítséget nyújtson. Az útmutató sorra veszi a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek azon rendelkezéseit, amelyeket a helyi önkormányzati jogalkotásnál alkalmazni kell. Ezen rendelkezésekhez fűz gyakorlati útmutatást, kifejezetten önkormányzati rendeletekből merített helyes és helytelen példákat.

Jelenleg igen nagy az eltérés az egyes megyékben, illetve a megyéken belül az egyes településeken használt önkormányzati rendeletek alkotása során alkalmazott módszerekben, szokásokban. Erre tekintettel néhány közigazgatási hivatal mintarendeletekkel segíti az adott megyében működő települések jegyzőinek munkáját. Egységes, a helyi önkormányzatok részére készülő jogszabály-szerkesztési segédanyagot azonban még sem az Önkormányzati Minisztérium, sem az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium nem adott ki. Ezt a hiányt próbálja részben pótolni ez a kiadvány. Egyre nagyobb ugyanis az igény arra, hogy a helyi önkormányzati rendeleteket is egységes szerkesztési módszerrel, egységes szerkezetben, elektronizálva minden állampolgár elérhesse, megismerhesse és következetesen alkalmazhassa.

A fentiekre tekintettel ajánljuk a kiadványt az ország valamennyi jegyzőjének, körjegyzőjének, főjegyzőjének, a polgármestereknek, megyei közgyűlési elnököknek, a képviselő-testületek tagjainak, valamint a helyi jogalkotás előkészítésében részt vevő hivatali munkatársaknak.

A 104 oldalas kiadvány ára: **1155 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Könyvesházban (tel.: 321-2136, fax: 321-5275), valamint a Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti Közlönyboltban (tel.: 318-8411), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez** című kiadványt

(ára: **1155 Ft** + postaköltség), példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

*Tájékoztatjuk Önöket, hogy 2009. január 1-jétől
a hivatalos lapok megjelenítése az alábbiak szerint változott*

A Magyar Közlöny és a mellékletét képező Hivatalos Értesítő tartalma újabb rovatokkal bővült

Magyar Közlöny

- I. Az Alkotmány és annak módosításai
- II. Törvények
- III. Kormányrendeletek
- IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei
- V. A Kormány tagjainak rendeletei
- VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései
- VII. Jogegységi határozatok
- VIII. Az Országos Választási Bizottság állásfoglalásai
- IX. Határozatok Tára

Hivatalos Értesítő

- I. Egységes szerkezetű jogi aktusok
- II. Statisztikai közlemények
- III. Utasítások, jogi iránymutatások
- IV. Állásfoglalások
- V. Személyügyi hírek
- VI. Alapító okiratok
- VII. Pályázati felhívások
- VIII. Közlemények
- IX. Hirdetmények (a Cégek Közlöny, az Európai Unió Hivatalos Lapja, a Közbeszerzési Értesítő és a Bírósági Határozatok figyelése, illetve a tartalomjegyzékek közzététele)

Havonta a kiadó DVD-formátumban tematizált jogszabálygyűjteményeket biztosít az előfizetőknek.
A jogszabálygyűjtemények árát az előfizetési díj tartalmazza.

2009. január 1-jétől

- a **Belügyi Közlöny** tartalmazza a *Sport Értesítőt*, a *Turisztikai Értesítőt* és az *Önkormányzatok Közlönyét*,
- a *Szociális Közlöny* és a *Munkaügyi Közlöny* – összevonást követően – **Szociális és Munkaügyi Közlöny** néven, egy lapként jelenik meg,
- az *Oktatási Közlöny* és a *Kulturális Közlöny* korábbi előfizetői az **Oktatási és Kulturális Közlönyben** találhatják meg a számukra fontos információkat,
- az *Egészségbiztosítási Közlöny* az **Egészségügyi Közlönybe** integrálódott, az érdeklődők az Egészségügyi Közlönyből tájékozódhatnak az ez idáig két lapban közölt információkról.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2009. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnék előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Kérjük, hogy az esetleges módosítást (cím- és példányszámváltozás) szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be. Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2009. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	151 452 Ft/év	Szociális és Munkaügyi Közlöny	39 564 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	27 972 Ft/év	Oktatási és Kulturális Közlöny	31 500 Ft/év
Belügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	45 108 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	39 564 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	9 324 Ft/év
Földművelésügyi		Bűnügyi Szemle	12 600 Ft/év
és Vidékfejlesztési Értesítő	27 468 Ft/év	L'udové noviny	7 308 Ft/év
Közbeszerzési Értesítő	96 516 Ft/fél év	Neue Zeitung	7 056 Ft/év
		Pénzügyi Szemle	23 100 Ft/év

CD-Cégközlöny

A Cégközlöny közleményeinek hetente megjelenő, oldalhú gyűjteménye CD-n, melyen a közlemények gyors megtalálását keresőfunkció segíti.

A CD 2009. évi éves előfizetési díjai

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	141 696 Ft		
5 munkahelyes hálózati változat	207 936 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	472 890 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	274 176 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	804 096 Ft

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díjai

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

AZ EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2009. évi éves előfizetési díja

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2008-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Ára: 18 480 Ft + áfa.

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétai József. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

A papír alapon terjesztett Magyar Közlöny a kormányzati portálon közzétett hiteles elektronikus dokumentum oldalhú másolata.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a Magyar Posta Zrt. közreműködésével.

Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék. Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti Közlönyboltban (tel.: 318-8411),

illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2009. évi éves előfizetési díj: 151 452 Ft. Egy példány ára: 315 Ft 16 oldal terjedelemeig, utána +8 oldalanként +270 Ft.

HU ISSN 0076—2407

09.0698 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Előfizetési bankszámlaszám: MKB Bank 10300002–20377199–70213285

